

*Lahtelaista
radioamatööri toimintaa
mastojen tuntumassa
1930-2005*



Lahden Radioamatöörikerho ry
 OH3AC
 PL 74
 15141 Lahti
 Käyntiosoite: Radiomäki, Lahti
 Internet-osoite: <http://koti.phnet.fi/oh3ac/>



Sisällysluettelo

Esipuhe

Olle Ekberg OH3RD

Varhaiset vuodet.	5
Oy Suomen Yleisradio - Ab Finlands Rundradio.	5
Radioamatöörien kerho.	5
Perustamispöytäkirja	6
Lahden Kolmoset	7
Sota-aika	10
Sodan jälkeinen aika.	11
Lahden Radioteknillinen Seura r.y.	11
Viisikymmen-luvulta vuosituhannen loppuun	12
Muisteloita 50-luvulta	12

Pentti Lareva OH3TY: Miten tapasin OH3PP:n

Olle Ekberg OH3RD: Kaikuvat holvit	14
Kai Aho OH2PR: Mistä sain kipinän?	14

Olle Ekberg OH3RD:

Kahdelle metrille - Ilman resonaattoreita ja muita kummajaisia	15
BC-ongelma.	16
Lahden Radioamatöörikerho r.y.	17
"Mobile Voortti"	18
Lahden radioamatöörikerhon ensimmäiset kesäleirit Vesijärven Isosaarella	18
Syysleiri 1957	19

Isto Launne OH3VS: DX!

Olle Ekberg OH3RD:	20
Vuoden 1958 hiihdon maailmanmestaruuskisat Lahdessa	20
Oma tutkijalautakunta	21

Reijo Lindewall OH3WK: Radiokärpänen puri!

Olle Ekberg OH3RD:	22
--------------------	----

Muuttojen aikaa, Kerhohuone, viimeinkin	22
Uusi kerhohuone.	23
Taas muutettiin, Seuraava kerhohuone	23
WAC leiriaseman ruokatunnilla!	23
Arvi Hauvosen OH3PP avain on vaiennut iäksi	24
VHF-signaalin sykkyyttä.	25
Jälleen uusi kerhohuone.	25
Huhtikuussa 1975 pidetty VHF OH-SM maaottelu	25
2 metriä, reissumiehen tuki ja turva	26
Apu-Sisar.	27
Unto Kokkarinen OH3UK: Rippiitteritarina Lahdesta	27
Olle Ekberg OH3RD:	
Vuonna 1976	30
Vuonna 1977	30
Leena Saikko OH3HF: Kahvinkeiton alkuhistoria	30
Unto Kokkarinen OH3UK: OH3UK ja RTTY	31
Kai Nilakari OH3WE: Radiosuunnistusta	31
Olle Ekberg OH3RD: Vuosi 1978	32
Eero Kivisilta, alias Musa OH3XH: Se oikea antennin asennussää	32
Leena Saikko OH3HF:	
Leireistä	33
Täydellinen sihteeri	34
Pentti Lareva OH3TY: Muisto ensimmäiseltä kurssi-illalta	34
Olle Ekberg OH3RD:	
Vettä koksissa!	35
Retki viestimuseoon	36
Harri Taivalmäki OH3UP: Radioamatööri kipinäni!	37
Jukka Arvilommi, OH3MBV: Radioamatööriksi eläkeläisenä	39
Olle Ekberg OH3RD:	
Radioamatöörit juoksuttivat poliisia	39
Kerholehdistä poimittuja vuosina 1985-87, Rick Hansen ja me	40
Kerholehdistä poimittuja vuosina 1988-91	40
Pentti Lareva OH3TY:	
Sorsaveden peditio	41
Ahvenanmaa-viehättävä kohde dx-peditioille!	41
OJ0 - Market Reef lahtelaisten voimin	43
Miten OH3AC järjesti SRAL:n talvipäivät	45
Veijo Saarinen OH3-911: Kuuntelija-Amatöörejä Lahdessa	46
Olle Ekberg OH3RD:	
Kerholehdistä poimittuja vuosina 1996-97	48
Vuodet 1997-99	49
Jorma Tammilehto OH5BX: Kenraalin saunakamarissa ja vähän muutakin	50
Unto Koskinen OH3VL: Killua ja variksenpaskaa	50
Pentti Pareva OH3TY:	
2000-luvun alku	51
Vuosituhanen paras liiton leiri – toistaiseksi	51
Näinkin voi käydä	52
Vuosi 2001	52
Vuosi 2002	53
Vuosi 2003	55
OH3AC ja Turva 2003	55
Vuosi 2004	56
Vuosi 2005	57
OH3R – Arvi Hauvosen Muistoasema	59

Kiitokset kuvista!

Etelä-Suomen Sanomat
 Lahden kaupunginmuseo
 Lahden Radioamatöörikerho r.y.
 Reino Janhunen OH2HK
 Olle Ekberg OH3RD (sk)
 Olli Virtanen OH3TE
 Reijo Lindevall OH3WK
 Raimo Lehtinen OH3DB

Historiikkityöryhmä:
 Olle Ekberg OH3RD (sk)
 Pentti Lareva OH3TY
 Sami Karisalmi

Esipuhe

Lahden Radioamatöörikerho r.y., alunperin nimeltään Lahden Kolmoset, on eräs maamme vanhimpia radioamatöörikerhoja. Toiminnan alkua ajoilta säilyneistä asiakirjoista löytyvistä henkilönimistä kaikki ovat ”Silent Key” eli siirtyneet historian lehdille.

Myös seuraavan sukupolven edustajat kerhossamme ovat lähes kaikki poistuneet rivistä vieden mukanaan paljon tietoa aikansa kerhotoiminnasta ja sen taustoista.

Onneksi kerhon hallituksesta löytyi vuosituhannen vaihteessa viisautta aktivoida kerhon kahdesta veteraanista Lahdessa asuva eli Olle Ekberg OH3RD kirjoittamaan historiikkaa seitsemältä vuosikymmeneltä kerhon 70-vuotisjuhlia varten.

Pian todettiin, että käytettävissä oleva aika ei riitä kunnollisen tuloksen saamiseen. Päätettiin jatkaa 75-vuotis historiikkiin. Tällä tavoin saatiin mukaan myös muita kirjoittajia kertomaan omia muistojaan. Päätyön teki kuitenkin Olle Ekberg, taitava kirjoittaja, joka oli kirjoitellut muun muassa Radioamatöörilehteen hauskoja tarinoita. Ollen kyvyt paljastuivat allekirjoittaneelle oikeastaan vasta hänen valitettavan poismenonsa jälkeen, kun hänen jäämistöään selvitettiin.

Historiikkaa lukiessa voi huomata, että Ollen sairastuminen kulutti myös hänen fyysisiä ja henkisiä voimavarojaan kuten myös sen, ettei hän saanut riittävästi tarvitsemaansa tukea muiden kirjoittajien ja lähdeaineiston muodossa. Työn painopiste onkin sen alkuosassa.

Tämä ei kuitenkaan estä tuntemasta kiitollisuutta kaikkia kirjoittajia ja kuvien antajia kohtaan sillä he ovat osaltaan olleet pelastamassa Lahden Radioamatöörikerhon historiaa jälkipolville. Kerhollamme on ollut onni saada alkukesästä 2005 jäsenekseen Sami Karisalmi. Hän on toteuttanut historiikin ulkoasun ja painokuntoon saattamisen ollen saman aikaisesti suorittamassa varusmiespalvelustaan. Samille erityiset kiitokset!

Nyt tehty työ voi antaa intoa esimerkiksi kuva-arkiston järjestämiseen ja nykyaikaistamiseen sekä uuden täydellisemmän teoksen kirjoittamiseen joskus tulevaisuudessa.

Voimme olla ylpeitä työstämme.

Lahdessa 30.10.2005

Pentti Lareva OH3TY

Lahden radioamatöörien toiminnasta

Varhaiset vuodet.

Vuonna 1928 valmistunut Lahden pitkäaaltoasema 150 metriä korkeine radiomastoineen teki Lahden tunnetuksi radiokaupunkina. Vähemmän tunnettu asia on, että Lahdessa toimitettiin yleisradio-ohjelmaa harrastuspohjalta jo vuonna 1924.

Yli-insinööri T. K. Laakson artikkeli : ”NÄIN SE ALKOI,” luettelee Radiokauppias -lehden Nro 4. / 1966 kaikki radioyhdistykset, jotka ns. yleisradiotoiminnan alkaessa rakensivat radioasemia Suomessa ja toimittivat yleisradio-ohjelmia. Tässä luettelossa mainitaan, että Lahden Radioharrastajat perustettiin 4.4.1924. Toimihenkilöt: teknikko Lauri Kunnas, toim. joht. Emil Cedergren ja yliasentaja E. Inkinen. Aseman teho oli 200W ja aaltopituus 318 m. Asema sijaitsi Rautatienkadun ja Vuorikadun kulmassa sijaitsevan kerrostalon tornimaisessa ulokkeessa ullakolla ja lähetti viikottain jäsentensä kokoamaa radio-ohjelmaa. Kunnioitettava saavutus! Kaikki ohjelmat olivat suoria, ellei oteta lukuun gramofonimusiikkia, joka lienee silloin ollut ainoa käytettävissä oleva äänen tallointimetodi.

Tuolloin Lahden kaupungissa oli Nuoren Voiman Liiton luettelon mukaan kaksi radioamatööriluvan omistavaa henkilöä: 3NF Yrjö K. Lindqvist ja 3NH Erkki V. Nurminen.

Oy Suomen Yleisradio - Ab Finlands Rundradio.

Perustettiin 1925 ja syyskuun 9 päivänä 1926 aloitettiin säännölliset yleisradiolähetykset Radiopataljoonan lähettimellä.

Eduskunnan myönnettyä 8 miljoonan markan määrärahan ryhdyttiin neuvotteluihin asema-alueen samoin kuin tarpeellisen käyttövoiman saamiseksi. Lahden kaupunki sitoutui luovuttamaan Salpausselän harjulta n. 8,5 hehtaarin suuruisen alueen, sekä hankkimaan aseman tarvitseman sähköenergian.

Tarjouskilpailun perusteella valittiin Telefunkenin tarjous täydellisestä radioasemasta. Tarjous sisälsi myös antennilaitoksen 150 metriä korkeine antennimastoineen, jossa antennipiirin teho tulisi olemaan vähintään 40 kilowattia.

Insinööri Arvi Hauvonen kutsuttiin Tampereelta v. 1928 Lahteen töiden valvojaksi ja nimitettiin uuden radioaseman päälliköksi v. 1929.

Lahden 25 kW:n suuraseman valmistuttua v. 1928 alkoi kaikkialla Suomessa kuulua takavuosien tuttu kuulutus: **HUOMIO HUOMIO, LAHTI SUOMI**. Se tervehti tänäkin päivänä Lahden Radiomuseon näyttelytilassa vierailijaa.

Radioamatöörien kerho.

Arvi Hauvosen 3NB, OH3PP tulo Lahteen oli piristysruiske lahtelaisten radioamatöörien toiminnalle. Radiosanoma-lehti nro 1 vuodelta 1929 kertoo: ”3NB:llä Lahdessa on hieno pushpull mallinen Armstrong lähettäjä, jossa on neljä putkea rinnan.”

Ns. ”suurreduktion” jälkeisessä luettelossa **Radiokalenteri 1929**, joka noudattaa Washingtonin Konferenssin määräyksiä, esiintyy neljä lahtelaista radioamatööriä: OH3NA Hugo Malm, OH3NB Arvi Hauvonen, OH3NN Lauri Nyström, OH3NU Paavo Kantanen.

Tarkkaavainen lukija lienee huomannut, että tuolloin Havaijin saaret menettivät maatunnuksensa OH Suomelle!

Radiosanoma -lehdessä nro. 5 - 6 vuodelta 1929 OH3NU, Paavo Kantanen uutisoi Lahdessa olevan kuusi verraten ahkerasti työskentelevää radioamatööriä. OH3NX Juho Iivari Kallioinen ja OH2XO (Juho Kantolan hoitama suojeluskunnan radioasema) olivat tulleet lisää. Lehti jatkaa: ”Muutenkin on yhteistoiminta nuorempien lahtelaisten kesken pirteätä. Tähän vaikuttaa pontevasti mm. mr. 3NA:n sauna, jossa vihdät ja mainio löyly ovat osoittautuneet amatöörijuttujen voimakkaiksi tehostajiksi.”

Alkuperäinen dokumentti kertoo merkittävästä tapahtumasta:

P ö y t ä k i r j a tehty Lahden radiokerhon perustavassa kokouksessa Lahdessa 1 p:nä marraskuuta 1930.

Saapuvilla olivat: Insinööri A. Hauvonen, kersantti Ilmari Tenhunen T.R.stä (Tampereen Rykmentistä) ja herrat amatöörit Hugo Malm, Martti Viljanen, Iivari Kallioinen, sekä amatööriharjoittelija Juho Kantola. Kokouksen avasi Hugo Malm, joka samalla valittiin tämän kokouksen puheenjohtajaksi, sihteeriksi tähän kokoukseen valittiin allekirjoittanut.

1 §.

Insinööri Hauvosen alustuksen ja lyhyen keskustelun tuloksena päätettiin yksimielisesti perustaa Radioamatöörien kerho, jolle nimeksi hyväksyttiin; " Lahden kolmoset " ja päätettiin kirjallisesti tiedustaa S.R.A. liitolta liittoon liittymisehdot sekä suotuisan vastauksen saapuessa anoa päästä liiton jäseneksi.

2 §.

Kerhon puheenjohtajaksi valittiin insinööri A. Hauvonen ja sihteeriksi Martti Viljanen joka samalla toimii kerhon taloudenhoitajana ja varapuheenjohtajana.

3 §.

Sisään kirjoitusmaksuksi hyväksyttiin Smk; yksisata (100:-) Jäsenmaksuja ei tältä vuodelta kanneta ja seuraavan vuoden jäsenmaksuista päättää vuosikokous, joka tänä vuonna pidetään joulukuussa.

4 §.

Kerhon jäseniksi voidaan ilman muuta hyväksyä kaikki S.R.A. liiton jäsenet. Kannattaviksi ja puhevaltaisiksi jäseniksi voidaan lisäksi hyväksyä asiaan innostuneita hyvämaineisia kansalaisia, joita vähintään kaksi kerhon varsinaista jäsentä suosittelee ja joista kerhon yleinen kokous lopullisesti päättää.

5 §.

Seuraava kokous päätettiin pitää Radioasemalla marrask. 12 p:nä klo 19 ja tarkastaa kokous silloin tämän pöytäkirjan.

V a k u u d e k s i

Juho Kantola

Ilmari Tenhunen

J.I Kallioinen.

Samana vuonna (1929) lahtelaiset saivat järjestääkseen Suomen Radioamatööriliiton vuosi-kokouksen Lahdessa. Osanottajat olivat tyytyväisiä niin majoitukseen kuin järjestelyihinkin. Edellisenä vuonna toimintansa aloittanut yleisradioasema korotti lähetystehonsa 40 kW:iin ja kuului luonnollisesti kokousväen tutustumiskoh-teisiin. Puistohotelli sijaitsi kävelymatkan päässä niin rautatie- kuin radioasemastakin, eikä Seurahuoneellekaan, johon osa kokousväestä oli majoitettu, ollut radioasemalta kohtuuton kävelymatka.

Lahden Kolmoset

Suuret suomalaiset ajatukset syntyvät usein saunassa! Liekö OH3NA:n saunan löylyillä ollut osuutta asiaan, kun Radiosanoma -lehden joulukuun numero vuodelta 1930 julkaisi syntymä-ilmoituksen, josta Matti Vihurin OH6NL taiteellisen inspiraation ilmauksena käy vääjäämättömästi ilmi, että Lahden suuryleisradiokaupunkiin oli 1.11.1930 syntynyt ”KOLMOSET” terveinä ja elinvoimaisina.

”Mr. 3NA” ja hänen saunansa mainittiin Radiosanoma-lehdessä voimakkaana amatöörihengen vahvistajana. Kun Hugo Malm vielä valittiin ”Lahden Kolmosten” perustavan kokouksen puheenjohtajaksi ja Radiosanoma-lehti mainitsee hänet useassa jutussaan, lienee syytä kurkistaa Herra 3NA:n kotitanhuville ja katsastaa hieman hänen tukijoukkoaan.

Raila Malm kertoi elämästään veturitalin ja Tallinpassin välissä: ”Olin isän tyttö ja autoin muuntajien kääminnässä veivaamalla käämityslaitetta. Avustin usein uusien lähettimien koestuksessa käsi hamshakin pääkytkimellä. Mahdollisen savumerkin ilmaantuessa oli pöydästä pantava sähkö poikki äkkiä!”

Raila hoiti myös ylä- ja alakerran välisen viestityksen. Kesken QSO:n isää ei saanut häiritä! Railan poissa ollessa joutui äiti viemään viestin saapuneista vieraista. Pikkuveli Eerolta oli pääsy yläkertaan kielletty. Pieni poika ei saanut isän laitteisiin kajota! Lisäksi yläkerran ovi pidettiin lukossa, eikä Raila saanut kertoa avaimen kätköpaikkaa veljelle. Varsin ymmärrettävää sähköturvallisuusmielessä, mutta itsensä kaltoin kohdelluksi tunteva vesseli sulki mielessään isän harrastuksen loppuäkseen. Hänestä kasvoi urheilijapoika äidille.

Hugon XYL jäi tuntemattomaksi vierailijoille. Hän toimitti vieraiden kestitsemisen itsestään numeroa teke-mättä. Tuskin vieraat häntä huomasivatkaan, olivathan kahvit ja pullat aina ajallaan pöydässä.



jotain häslinkiä sattui, oli junien kulkua jälkeenpäin helppo tarkastella. Morselennättimet nakuttivat sanomiaan jokaisella asemalla vuorokaudet ympäriinsä ja veturinkuljettaja Hugo Malm kiinnostui niiden nakutuksesta niin paljon, että hän päätti ottaa selvää asiasta. Sähkötyksen opettelu oli tuolloin helppoa rautatieläiselle, vapaaehtoisia opettajia löytyi lähes kaikilta liikennepaikoilta. Hugo itsekin opetti myöhemmin sähkötystä lipunmyyjätyölle, joka kertonee sähkötystaidon arvostuksesta rautateillä.

Rautateiden morsesta on lyhyt askel radiosähkötykseen ja eräänä kauniina päivänä Hugo Malm suoritti radioama-



Lahden Kolmoset perhepotretissa. Takarivi: Iivari Kallioinen, ?, Solmu Kantola, Ilmari Tenhunen, Eturivi: Hugo Malm, ?, Juho Kantola, Osmo Töyrylä

Hugo Malm muutti Loviisasta Lahteen ja rakensi talon Vähäntalonkadulle vaimonsa kotitalon metsästä kaadetuista hirsistä 20-luvulla. Ajan hengen mukaan rakennettuun harjakattoiseen taloon tuli yläkertaan tilava huone, joka myöhemmin sisustui hamshakiksi ja verstashuoneeksi. Siellä syntyi kaikkea mitä radioamatööri suinkin voi itse rakentaa. Hugo oli käynyt konepajakoulun veturinkuljettajaksi valmistuessaan, joten viila pysyi mainiosti hänen kädessään.

Tuolloin morselelnätin oli rautateiden tärkein yhteysväline, sillä se kirjasi automaattisesti sanomat paperinauhalle. Jos



OH3NA:n asema



National NC-81X OH3NA:n asemalla

tööritutkinnon. Suomen Radioamatööriliitto antoi 10 lokakuuta 1928 jäsenelle N:o 92 Hugo E. Malm todistuksen oikeudella käyttää asemahuutoa 3NA, kuten silloinen määritelmä kuului.

Nyt oli miehelle maailma avoinna. Ruotsinkielinen taitoinen Hugo piti pitkiä yhteyksiä pohjoismaihin, mutta kun DX:t eivät ruotsia ymmärtäneet eikä Q-lyhenteet riittäneet, alkoi tarmokas mies opiskella englantia Lahden työväenopistossa Anni Siukosen opastuksella.

Vähäntalonkatu 40:n päätyihin rakennettiin korkeat mastot, joiden väliin antennilangat pingottuivat ohikulkijoiden taivasteltaviksi. Naapuritkin ihmettelivät lankojen kanssa puuhailevaa miestä, mutta selitä nyt asiaan vihkiytymättömälle, että SWR:ät on saatava kohdalleen jos aikoo DX:iä workkia. Hugo lyhensi antennia puoli senttiä kerrallaan, kunnes oli tulokseen tyytyväinen.

Homma onnistui, sillä vastaopituilla englantin alkeilla ja morsella löytyi juttukavereita maailman kaikista kolkista. Ja taas muille kolmosille tuli asiaa Vähäntalon kadulle.

Yläkerran huoneeseen pääsi suoraan eteisestä, joten kotiväki ei tiennyt vierailijoista, joita riitti yllin kyllin. Radiosanoma -lehti 7-8 vuodelta 1930 kertoo: "OH3NA - Lahden Hollolasta - siellähän niitä muitakin kykyjä on! Hänethän tuntee jokainen Lahdessa käynyt amatööri. Ja kukapa ei tuntisi kuvasta sitä ullakkokamaria jossa 'naan' asema sijaitsee. Ja isäntä - vakava mies - on vieraanvaraisuus

itse. Kelpaa talon saunassa koipiaan oikoa, kyllä kiukaasta periodia lähtee."

Säännöllisesti epäsäännölliset työajat ja vapaapäivät mahdollistivat DX:n metsästyksen silloin, kun bandi oli auki, kellonaikoihin katsomatta. Lehti jatkaa: "Lähetin on Hartley, input 15W ja vastaanotin on Schnell 0-V-2. Näiden yläpuolella on voima-asema s.o. Korkeajännite ja hehkumuuntajat ja apteekki, anteeksi kemiallinen tasasuuntaaja, mitkä ovat pitkässä mustassa laatikossa seinällä. OH3NA on noin puolitoista vuotta vanha amatööri. Tällä ajalla on hän saanut useita kauniita yhteyksiä. Viimeisimmistä mainittakoon Intia ja U.S.A."

Numerossa 19 samana vuonna lehti ihmettelee: "Lahtelaiset OH3NA ja OH3NQ ovat tehneet ihmeitä työskentelemällä kuin tyhjää Australiaan, kun samoihin aikoihin esim. Helsingissä on ollut aivan mahdotonta kuulla hiiskahdustakaan siltä maailman nurkalta."

Hamshakin seinät täyttyivät saaduista QSL-korteista, kunnes Hugo saneerasi raskaalla kädellä huoneen ja vain arvokkaimmat kortit saivat jäädä seinälle työskentelytodisteiden rinnalle.

Ei ihme, että kaupungin amatöörit laukkasivat kuulostelemassa DX-kelejä. J.I. Kallioinen OH3NX, Osmo Töyrylä OH3NG, Juho ja Solmu Kantola OH3OK olivat vakiovieraita ja Arvi Hauvonen OH3NB piipahti milloin kiireiltään ehti. DX:ien metsästyks oli hänellekin tärkeää. Vähintään kolmen vierailijan kunniaksi lämmitettiin porukalla sauna. Silloin talon naisväelle tuli yläkerrasta tieto, kuinka monta kahvikuppia ja pullansiivua tänä ehtona tarvitaan saunakahveihin.

Kokonaan toisenlainen kansainvaellus oli Salpausselän kisojen aikana. Tottahan kaikki tutut kisoihin tulivat, sillä nyt oli tilaisuus tavata nokikkain! Emännän pannu oli kovilla, jopa siinä määrin, että vieraiden kestitseminen alkoi rassata perheen taloutta.

Vapaapäivän sattuessa kehnoon radiokeliin syntyi saunapuita. Hugo huolehti niiden riittämisestä, joskin muut talonpitoon liittyvät hommat jäivät helposti naisväen harteille, sillä verstaalla oli aina jokin projekti kesken.

OH3NA OH3NA OH3NA HERÄTYYS!

*Hiljaa juuri kuin lammen laine
bugilla syntynyt sulle on maine
Japanissa ja Tahitissa
yyällät siellä on, oi oi oi*

*Kaukonäkijä sull on oiva
vaikka käyrä on hiukan loiva
Iltatöinä sit vielä korjaa
kaikki silloin on oi oi oi*

*Vanhuus siinä ei silloin vaivaa
kun vaan muistat sä avainta painaa
Silloin aukee sulle dx-bandi
yl qso 'ot oi oi oi*

*Kaikin mokomin onneks olkoon
Hugon päiviä monta tulkoon
Anteeks, että Sun heräitimme
onnea onnea oi oi oi.*

Runo esitettiin moniäänisesti laulamalla
”Leipuri Pulliaisen” sävelellä.

Lukuisia erilaisia pumppuavaimia syntyi messinkimöykystä systeemillä karkea viila, hienompi viila ja oikein hieno viila. Tarvittavat reiät syntyivät drilliporalla.

Sanotaan, että ruokahalu kasvaa syödessä. Kun harvinaisemmat DX:t odotuttivat pyydystämistään, piti lähettimen tehoa kasvattaa. Lähetin koki monta erilaista vaihetta ja lopulta anottiin lupaa käyttää korotettua tehoa. Lähetin oli ajan hengen mukaan avorakenteinen, itsekan-tavilla keloilla ja harvaväliset kondensaattorit paljaina. Koko komeus oli rakennettu visakoivusta tehtyyn rak-kiin. Poweri muuntajineen alimmalle hyllylle, keskelle VFO ja bufferit sekä pääteaste ylimmälle hyllylle, kuten siihen aikaan oli tapana. Amatöörin silmin se oli upea, joku toinen ei ehkä olisi nähnyt siinä kauneusarvoja, mutta eipä sitä maallikot päässeet näkemäänkään.

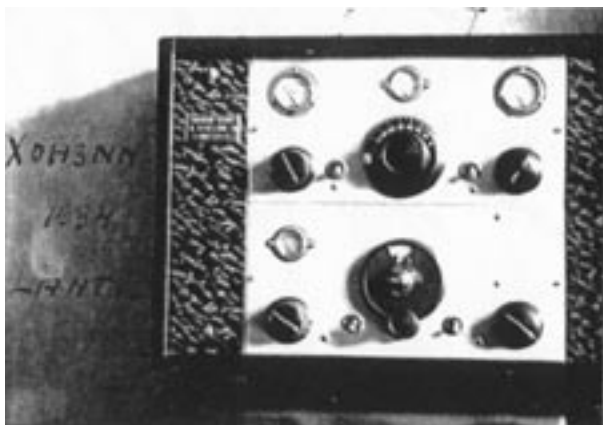
Sittemmin Schnell 0-V-2 sai väistyä vuoden 1937 uutuuden, 10 putkisen National NC-81X superheterodyne vastaanottimen tieltä. Luettelohinta U.S.A:ssa oli tuolloin \$ 146:65. Se oli siihen aikaan paljon rahaa!

Suoria vastaanottimia rakenteli ukko kuin ukko, mutta laadukkaan superin kelasarjan ja vaihtokytkimien valmistaminen home made-systeemillä on likipitään mahdotonta. Siksi superi jäi monelle haaveeksi, kunnes joskus 50-luvulla kauppoihin ilmestyi kohtuuhintainen. Torotorin valmistama superin kelasarja amatööribandeille ja omatekoisia supervastaanottimia rakenneltiin hie-man vaihtelevalla menestyksellä joka toisessa hamsha-

kissa.

Liekö Arvi OH3PP esitellyt Vibroplexin? joka tapauksessa seuraava projekti oli toimiva Vibroplex. Useamman kokeilukappaleen jälkeen laitteen arvoitus ratkesi ja lopulta valmistui mieluinen konstruktio, jolla yhteydet alkoivat syntyä uuteen tahtiin. Raila muistaa siinä olleen kolikon jousen painona, eli kovin kevyen tuntuinen paino tuohon paikkaan. Sähkötysnopeus mahtoi olla melkoinen moisella otuksella! kun tuntemattoman henkilön runo-suoni puhkesi Hugon päivillä seuraavaan vuodatuksen:

Muista sen ajan radioamatööreistä on valitettavan vähän tietoja.



Osmo Töyrylä'n OH3NG lähikuva transceiveristä

ty ainutlaatuinen kaukopartioradio, jollaista eivät edes suurvaltojen armeijat saaneet aikaiseksi. Taitavalle miehelle riitti töitä yllin kyllin. v. 1946 Osmo sai kutsun OH2NG. Siviilissä hän toimi mm. Radiokauppias-lehden päätoimittajana.

Osmo Töyrylä OH3NG tunnettiin huonosti aivan lähipiiriä lukuun ottamatta, vaikka hän oli taitava radiolaitteiden rakentelija. Hänen lasivitriniin rakentamansa lähetin oli upea minkä mittapuun mukaan tahansa. Siitä sekä hienosti rakennetusta lähetin – vastaanotinyhdistelmästä on säilynyt pari valokuvaa.

Sota-ajan Osmo Töyrylä palveli Radiotiedustelun Varikko-komppaniassa Helsingissä. Siellä kehiteltiin mm. Kyyneleksi ristit-



Osmo Töyrylä Rigi kulkee pyörän tarkalla

Martti Kalle Viljanen OH3NQ mainittiin toisena DX-nikkarina. Hänen kutsunsa muuttui v. 1948 OH2RW:ksi. Martti Viljanen toimi laivaradiosähköttäjänä ja myöhemmin hän palveli Yleisradiossa.

Lauri Antero Nyström, OH3NN muutti kutsunsa v. 1936 **OH1OA:ksi**

NVL:n luettelossa jäsen n:o 397, 2NVM, 2NF. Harrastusnäyte: NVL:n Turun messuilla näytteillä ollut langattoman lennättimen vastaanottokone. Liittynyt radioharrastuspiiriin 5.4.1922

Paavo Kustaa Kantanen, OH3NU muutti kutsunsa v. 1946 **OH2PK:ksi** Alun perin v. 1922-28 2NVX, 1NG Raumalla.

NVL:n luettelossa jäsen n:o 502. Harrastusnäyte: Langattoman lennättimen kipinävastaanottaja. Liittynyt radioharrastuspiiriin 20.9.1922

Juho Iivari Kallioinen OH3NX workki pumppuavaimella, vaikka eivät sitä kaikki uskoneetkaan. ”Iivarilla on kuulalaakeri ranteessa!” tiesi eräs tuttava kertoa hänen sähkötystään kuunneltuaan. DX:iä kertyi mukavaan tahtiin, vaikka QTH sijaitsi keskikaupungilla. Ainoa ”vapaa tila” antennille saatiin vetämällä se katukuilun ylitse. Antenni oli sen ajan tapaan Herz, joka menee tunnetusti vireeseen vain yhdessä pisteessä. Kidelähtettimien aikaan se ei ollut pulma, sillä kovinkaan moni hamssi ei omistanut useita kiteitä. Bandilla oli harvassa asemia, joten kuuntelu oli kaiken A ja O. Yhteys syntyi, vaikka asemien lähetystaajuuDET olivat joskus hyvinkin kaukana toisistaan.

Arvi Hauvonen OH3NB oli varsinainen virtuoosi rakentelemaan radioita. Ennen Lahteen muuttoaan hän rakensi Tampereen yleisradioaseman Tammerkosken partaalle. Antenni ja tasapainolangat menivät kosken ylitse. Veljet, millainen maataso!

Nimimerkki ”Myötävärahtelijä” kertoo Radiosanoma -lehdessä: ”Hauvosen käsistä lähtee koneita ihmeteltävällä helppoudella. Kun kävimme hänen ’tehtaallaan’ oli sinne taas ilmestynyt uusia ’vetimiä’ niin ettemme osanneet sanoa mitään, ihmetellä vain. Paraillaan oli valmistumassa erinomaisesti suunniteltu pienois ’portable’ lyhytaaltomasina, jonka voi panna, jos ei ihan taskuun, ainakin selkäreppuun ja sähkötellä sillä matkoilla, mistä vaan, sanokaamme nyt, ettemme valehtelisi, vaikka vain Egyptiin saakka .. 3NB:n kanssa olisi mukava matkailla vaikka tutkimusmatkoilla erämaassakin, ei olisi pelkoa, että yhteys ihmisiin katkeaisi, sillä kyllä 3NB radiokoneen tekisi vaikka kuolleen krokotiilin kaulanikamasta; mitä siihen lisää tarvittaisiin, löytyisi varmasti miehen taskuista, kun niitä hieman kaivelisi.”

Solmu Kantola OH3OK oli workkinut alkuun ”kakkostitarina” isänsä hoitamalla suojeluskunnan radioasemalla, joten oman kutsun hankkiminen tuli luonnostaan. Ensimmäinen yhteys omalla kutsulla syntyi 7.3.1935. Ja Radiosanoma-lehti sai uuden kirjeenvaihtajan. ”Junior OH3OK” kirjoitteli ahkerasti Lahden kolmosten edesottamuksista lehden palstoille. Niinpä Lahden Kolmosten viisivuotisjuhlat huomioitiin RADIO OH -lehden nro: ssa 9-10 / 1935, ja vuonna 1936 Lahden Kolmoset saivat jälleen kunnian järjestää Suomen Radioamatööriliiton vuosikokouksen.

Silloin oli jo neliasteinen CC-lähetin (Crystal Controlled) valmistunut, jolla Solmu workki sitten talvisotaan asti. Liekö uusi lähetin vienyt miehen ajan niin tarkkaan, ettei ehtinyt enää kirjoitella?

Liiton äänenkannattajakin oli vaihtunut ”Radio-OH”:ksi, joka kiitteli niin vuolassanaisesti Lahden Kolmosten järjestelyitä, ettei kukaan kehtaa itseään sillä tavalla kehua.

Lehti ihmettelee myöhemmin, ettei Lahden Kolmosista ole kuulunut enää mitään ja epäilee yhdistyksen olleen ns. epävirallisen yhdistyksen, jonka toiminta on hiipunut vuoden 1939 lopulla kokonaan siihen, kun amatöörien toiminta kiellettiin valtiovallan toimesta!

Mainittakoon, että Lahden kerhoa aikaisemmin oli SRAL:n amatöörikerhoja perustettu vain Viipurissa Viitosten Kerho ja Helsingissä ”Kakkoset.” Vielä aikaisemmin perustettuihin Nuoren Voiman Liiton radiokerhoihin kuuluva Tampereen radiokerho peri sittemmin kolmosten kerhon nimen. Siihen mennessä kolmosten piiriin oli syntynyt neljä ”kolmosten kerhoa” jotka jossain vaiheessa 30-luvulla yhdistyivät. Kerhojen yhdistymisestä ei ole säilynyt kirjallista dokumenttia, liekö sellaista koskaan tehtykään?

Erään muistitiedon mukaan toimintaa hoitivat Tampereen Radiokerho, Lahden Kolmoset, Hämeenlinnan Radioamatöörikerho ja Riihimäen Kolmoset(?) joka perustettiin virallisesti vasta 1949!

Sota-aika

Sodan synkkä varjo oli levittäytymässä Euroopan ylle 1939, ja kun sota syttyi, se tiesi maailmanlaajuisista radioamatööri toiminnan loppumista määräämättömäksi ajaksi. Valtioneuvoston päätöksellä 14 päivältä syyskuuta 1939 kiellettiin Suomessa radioamatöörilähettimien käyttö toistaiseksi, laitteet takavarikoitiin ja amatöörit lähtivät sotapolulle.

Monet päätyivät radiotiedustelun palvelukseen, asia josta ei sodan aikana, eikä pitkään aikaan sen jälkeenkään, hiiskuttu. Vasta 70-luvulla julkaistut sotaromaanit paljastivat radiotiedustelun salaisuuksia ja J.I Kallioinen OH3NX kertoi palvelleensa radiotiedustelussa. ”Se oli mielenkiintoista työtä,” hän sanoi: ”Nyt siitä voi jo kertoakin, kun se ei ole enää salaista. Silloin kun meidät värvättiin, jouduimme allekirjoittamaan vaitiololupauksen! Siksi minäkin olen ollut hiljaa koko asiasta.” Sähkötyskäsialoista hän sanoi: ”Siellä vastapuolella oli tiettyjä operaattoreita, jotka kävivät tutuiksi. Aina kun kuulin erään tutun käsialan, tiesin että sieltä tulee jotakin tärkeää. Emmehan me kuuntelijat mitään salatuista sanomista ymmärtäneet, sifferimiehet huolehtivat salauksien purkamisesta, mutta aina me jälkeenpäin jotain kuulumme puretuista sanomista.”

”Surkuhupaisa tapaus oli eräs sotamies Anisimov, joka ei oppinut sähköttämään vaan johonkin merkkiin soteuduttuaan takelsi samaa ryhmää loputtomiin. Horjuvan kutsun kuullessaan vasta-asemat oppivat kysymään: ’op?’ eli kuka onkaan operaattori? Jos vastauksena oli Anisimov, vasta-asema valitti huonoon kuuluvaisuutta eikä vastannut enää kutsuihin. Kun lopulta sieppasimme sanoman: ’Toveri Anisimov komennetaan Sorokkaan radiokurssille,’ luulen, että rintaman molemmiin puolin huokaistiin helpotuksesta!”

Radiotiedustelun suljetussa yhteisössä J.I Kallioinen tunnettiin taitavana kuuntelijana, joka tunnisti kuunneltavien asemien operaattoreiden sähkötyskäsialat muutamasta merkistä!

Radiotiedustelun päällikkö, eversti Hallamaa, värväsi radioamatöörejä radiotiedusteluun, ”koska he ovat tottuneet kuuntelemaan heikosti kuuluvia asemia ja lukemaan huonoa sähkötystä,” sanoi eversti perustellessaan valintaansa.

Sodan jälkeinen aika.

Jatkosodan loputtua amatöörilaitteet sai noutaa poliisilaitoksen ullakolta. Oliko niillä enää mitään käyttöä, oli eri asia. Näin Solmu Kantolan rigin Kantolan kotelotehtaan vintillä talvella 1947. Ruoste ja kuparihome olivat tehneet tehtävänsä. Tuskin sen näköisille laitteille kukaan olisi sähköä uskaltanut tarjota.

J.I Kallioisen palveluksessa ollessani hänen riginsä löytyivät 1949 siivotessani sähkövarastoa. Putket oli otettu muuhun käyttöön, kaksiasteinen suora vastaanotin (0-V-2) ja kideohjattu lähetin olivat hapettuneet piloille poliisilaitoksen vintillä ja päätyivät roskiin. Mainittakoon, että kaupungintaloon osui talvisodassa pommi, jolloin ullakolla syttyi tulipalo. Lahden paloasema sijaitsi samassa rakennuksessa, eikä palo päässyt leviämään ripeiden sammutustoimien ansiosta, mutta pommin vaurioittamaa vesikattoa jouduttiin purkamaan laajalta alalta ja sammutusvettä ruiskutettiin runsaasti radiolaitteidenkin päälle. Sen jälkeen rakennus oli jonkin aikaa käytännöllisesti katsoen ilman vesikattoa. Katon kunnostuksen jälkeen laitteet saivat rauhassa ruostua vielä neljä vuotta.

J.I Kallioinen OH3NX ei enää sodan jälkeen tullut ääneen, mutta hänen omistamansa Lahden Sähkö -nimisen firman puhelinnumero oli 3333. Silloin kaukopuhelut tilattiin valtion käsivälitteisestä puhelinkeskuksesta. Muistan hänen repliikkinsä puhelua tilattaessa: ”Kolmoset, hyvää päivää! Saanko Helsinkiin...” Puhelinnumero tuskin oli saatu sattumalta!

Sodan jälkeen kolmosten kerhon lopettajaiskokous jakoi kerhon varat siten, että Tampereen, Hämeenlinnan ja Nokian kerhot saivat kukin yhden kolmanneksen varoista, ja Lahden Kolmoset jäivät niin sanotusti lehdelle soitelemaan.

Lahden Radioteknillinen Seura r.y.

Lahden Kolmosten toiminta oli totaalisesti hiipunut ja jäsenistö enemmän tai vähemmän ukkoontunut. Arvi Hauvonen OH3PP ja Hugo Malm OH3NA olivat tietääkseni ainoat Lahden Kolmosten jäsenistä, jotka tulivat ääneen heti työskentelykiellon päättyttyä!

Näin ollen katsottiin parhaaksi jatkaa toimintaa uusin voimin ja väljemmin tarkoitusperein. Heräsi ajatus Lahden Radioteknillisen Seuran perustamisesta Helsingin Radioteknillisen Seuran malliin. Seuran säännötkin noudattelevat hieman lyhennellen Helsingin Radioteknillisen Seuran sääntöjä, mutta sääntökirja toteaa ensimmäisessä

pykälässä: Seuran nimi on Lahden Radioteknillinen Seura r.y. Sen kotipaikka on Lahden kaupunki ja virallinen kieli suomi. Seura on riippumaton valtiollisista puolueista.

Perustavassa kokouksessa 26.11.1948 olivat läsnä ainakin insinööri Arvi Hauvonen, teknikot Pauli Vilander ja Senius, radiomekaanikot L. Rahkonen ja A. Keränen. Liikkeenharjoittajat J. I ja Lennart Kallioinen. Radiokorjaamon oppipoika, Olle Ekberg, hyväksyttiin mukaan radiomiesten joukkoon.

Kokouksessa oli tuttuja, jos tuntemattomiakin radiomiehiä, mutta kun valokuvaaja puuttui ja seuran kirjalliset dokumentit ovat kadonneet, jää kaikki muistin varaan. Lisäksi lienen ainoa vielä elossa oleva tästä joukosta.

Vanhat parrat kieltäytyivät yhdistyksen johtotehtävistä. Muistan J.I Kallioisen kieltäytyneen vedoten lukuksiin luottamustoimiinsa ja ”korkeaan ikäänsä” mikä herätti hilpeyttä kokousväen keskuudessa. Toimihenkilöt saatiin lopulta valittua ja seuran toiminta käynnistyi.

Seuran jäsenet kävivät ainakin kaksi kertaa tutustumassa Lahden pitkäaaltoasemaan. Toisella kerralla saimme tutustua näköradioon! Kolme-elementtinen yagi oli pystytetty radiomäen rinteeseen ja puiden väliin oli ripustettu mittava rombi-antenni äänen sieppaamiseksi. Äänivastaanottimena oli Hauvosen upea Eddystone liikennevastaanotin. Kuulemma näköradio oli rakennettu länsimaisen CCIR -normin mukaan, ja me katselimme Tallinnan kauknägemisokeskuksen lähettämää ohjelmaa. Itä-Eurooppalaisen systeemin mukaan rakennettu OIRT -ääni ei länsimaisesta näköradiosta kuulunut. Kovin ihmeellinen asia sekin. Loppujen lopuksi ääntä ei olisi tarvittukaan, sillä elokuva oli venäjänkielinen, jota kukaan ei ymmärtänyt, mutta tekstitetty viroksi, jota kaikki ymmärsivät sen verran, että pysyivät elokuvan juonessa mukana. Näköradiossa oli, oskilloskooppiin verrattuna, todella iso 14 tuuman kuvaruutu josta katselimme elokuvaa, niin kauan kun se näkyi. Illan mittaan kuvaan ilmestyi yhä enemmän lumisadetta, jonne kuva lopulta hävisi, mutta elämys sinänsä oli mahtava. Näkyvyyden loputtua laitteen tuonut Philipsin insinööri piti pienen luennon näköradion perusteista. Valitettavasti emme päässet kurkistamaan laitteen sisään, koska siellä oli kuulemma katselun jäljiltä niin suuri jännitevaraus, ettei vastaanotinta voinut avata moneen tuntiin!

Vähän sekavia jutellen joukko radiomiehiä tallusteli radiomäeltä kaupunkiin.

Seuralla oli joitakin tilaisuuksia, joista mieleen on jäänyt vain tarjotut pullakahvit. Seuran sihteeri Rahkonen muutti sittemmin Kanadaan, jolloin seuran paperit katosivat.

Viisikymmen-luvulta vuosituhannen loppuun

Muisteloita 50-luvulta. Olle Ekberg OH3RD:

”Radiokorjaamon oppipoika” joutui sitten Miesten Kouluun, Viestitykmenttiin, kuinkas muuten? Kouluttajamme, ylikersantti Leo Lappalainen OH3NJ, kertoi radioamatööritoiminnasta koulutuksen lomassa. Mieleeni on jäänyt eräs aamu, jolloin Leo saapui luokkaan tyytyväisenä hymyillen ja tokaisi: ”Kaksi uutta maata tänään ennen töihin lähtöä!”

Myöhemmin, kun olimme jotain oppineet, pääsimme katsomaan Leon asemaakin ja taivastelemaan huulet pyöreänä laitteita. Hän oli kide-spesialisti. Ainoastaan Leolla olen nähnyt säädettäviä kiteitä! Pyöreän kotelon



OH3RD:n ensimmäinen asema. Tx:n viritys, siksi signaaligeneraattori

kanteen oli sorvattu erittäin hieno kierre. Kantta kiertämällä kiteeseen kohdistuvaa puristusta voitiin säätää, jolloin kiteen taajuus muuttui. Kuinka monta kiloHerziä taajuus säätyi, on vuosien saatossa unohtunut. Sen muistan, että kide lakkasi värähtelemästä jos yritti säätää liikaa.

Leo näytti meille miten pelkällä kideoskillaattoirilla workitaan Amerikan keskilänteen! Hänen vastaanottimensa oli BC-Fenno. Tosin levitetyillä lyhytaaltoalueilla, ja luonnollisesti omatekoisella beat-oskillaattoirilla varustettu, mutta silti!

(1950 keväällä oli mahtava auringonpilkkumaksimi ja antenni oli puitten väliin pigoitetuista langoista rakennettu Yagi)

Olimme myytyjä miehiä. Harjoittelimme SRH-bandilla ja ainakin kymmenen ukkoa suoritti radioamatööritutkinnon!

Ensimmäinen lähetin oli kideohjattu, (kide oli lainassa Leolta OH3NJ) jolla workin kahtakymppiä. (Silloisilla sotaväen vehkeillä pääsi vain kahdeksallekymppille.)

Samalla lähettimellä workin siviiliin päästyänikin, mutta kideohjattu CW-lähetin alkoi käydä vanhanaikaiseksi asemien lisääntyttyä bandeilla. Sitä paitsi Leo tahtoi kiteensä takaisin. Mieli alkoi tehdä VFO:a. Huolellisesti rakennetussa Clapp-oskillaattorissa oli tunnetusti lähes kideääni, mutta ECO oli helpompi saada toimimaan, joten siitä yli mistä aita on matalin. CW-äänellä ei ollut enää niin väliä, eikä kukaan piitannut kohtuullisesta avainklikistä, sillä jos niistä menit huomauttamaan, sait sellaiset haukut, että! Melko käheä-ääniselle lähettimellekin annettiin surutta äänestä yhdeksikköjä, mutta kun Pali OH3QW sanoi, että ”sun lähettimessäsi on aika räkäinen ääni”, piti ruveta etsimään osia Clappiin.



OH3RD:n asema vuodelta 1952. Vastaanotin Torotorin kelasarjasta, lähettimessä Clapp-VFO-buffe-rit ja 807. Antenninvirityslaitte seinällä

Uuden VFO-sukupolven myötä alkoivat hyvät liikennetavat rämettyä, eivätkä kaikki sodan jälkeen ääneen tulleet hamssit tienneet mitä ”Hamspirit” tarkoittaa!

DX:ää workkivan aseman taajuudelle tultiin härskisti virittämään lähetintä ja pelkää CQ:ta tahkottiin minuutti-kaupalla antamatta ensimmäistäkään kertaa omaa kutsua.

Liekö tuolla ollut osuutta asiaan, kun aikaisemmin leppoisasti uusiin hamsseihin suhtautunut Arvi OH3PP kat- selsi kulmat rypyssä silmälasiansa ylitse ja murahteli yksita- vuisesti rakenteilla olevan rigin takaa. Tuli sellainen tunne, ettei tänne nyt ole hyvä tulla kyselemään.

Palilta OH3QW löytyi tarvittavat silver-mica kondensaatto- rit ja Clapp alkoi värähdellä.

Miten tapasin OH3PP:n.

Pentti Lareva, OH3TY: Joskus 50-luvun loppupuolella nuorena luutnanttina toimin radiokouluttajana Viestirykmentin 1. komppani- assa. Jostain olin kuullut, että Lahden yleisradioasemalla oli tarjolla vanhoja radioputkia. Kun meillä oli pula sopivista palkintoesineistä, päätin ”tarttua härkää sarvista” eli tilasin virkapuhelun radioaseman päällikölle. Itse Arvi Hauvonen vastasi ja selitin hänelle asiani. Hän vaikutti hyvin myönteiseltä, ja sovimmekin tapaamisesta. Nyt oli vain sovittava kyyti. Niinä niukkuuden aikoina se ei ollutkaan helppoa. Komppanian päällikön suosiollisella avustuksella saimme rykmentin radioauton radioliikenneharjoitusta varten. Niinpä sitten eräänä syys- aamuna lähdettiin matkaan. Autossa oli Bertta-radio ja pari viestimies- tä. Sen ajan mutkaisia sorateitä ajaa köröttelimme kohti Lahtea pitäen säännöllisin välein yhteyksiä Riihimäen aseman kanssa.

Vihdoin olimme perillä Lahdessa komeiden antennimastojen juu-arella, sotilaallisen täsmällisesti tietenkin, ja astuimme sisään asema- rakennukseen. Mahtavassa hallissa kaarevan ohjauspöydän ääressä istuva päivystäjä ohjasi meidät eteenpäin. Tapasimme tukevahkon, ystävällisen ja samalla arvokkaan tuntuisen herran, jonka ansioista en ollut siihen aikaan kovin hyvin perillä. Juttelimme hetken niitä näitä, kiersimme hänen opastuksellaan asemarakennuksen tiloja ja menimme sitten jo- honkin varastuhuoneeseen. Siellä oli paljon erikokoisia ja näköisiä radioputkia, selvästi kookkaampia, kuin mihin olin omissa rakenteluissani tottunut. Keräsimme laatikkoon joukon sopivaksi katsomiani putkia. Isäntämme olisi antanut vaikka kaikki. Minusta tuntui, että hän olisi ollut tyytyväinen, jos olisimme tyhjentäneet koko varaston.

Sitten olikin aika sanoa kiitokset ja hyvästit. Pojat kantoivat laatikon radioautoon, pidimme määräaikaisen QSO:n ja lähdimme kohti Riihimäkeä. Miten kaikki saamamme radioputket käytettiin, jäi minulta kokematta saatua siirron Hämeenlinnaan. Yhden tiedän. Se on 6146:n näköinen mutta selkeästi kookkaampi ja jököttää hamshakissa koivutukista sahaamassani puujalustassa.

Se niinsanottu ”historian siipien havina” tuli vasta vuosien kuluttua tutustuttuani tarkemmin OH3PP:n elä- mäntyöhön.



Lahden Radioteknillisen Seuran toiminta hiipui ukkojen satunnaisiksi kahvitteluiksi ja loppui sitten kokonaan. Seurasi jokunen välivuosi, Hämeessä ei ole pidetty tapana hätäillä. Jokainen rakenteli laitteitaan omin nokkinensa.



OH3RD:n asema 1957. Gelson VFO:lle rakennettu lähetin. Vastaanotin RP:n ensimmäinen prototyyppi.

Olojen vakiinnuttua Gelosolta tuli kauppoihin näppärä VFO, jonka ympärille oli helppo rakentaa lähetin kaikille bandeille. Kohta olikin melkein jokaisella kotikutoinen 50 W:n AM lähetin.* OH1NS, ”Köyliön vallesmanni” innosti aktivoimaan 80 metrin amatöörialuetta, josta tulikin nopeasti kotimaan juttubandi. Rohkeimmat menivät pulisemaan jopa DX-bandeille, seikka jonka ansiosta monen hamssin kielitaito koki melkoisen renesanssin.

Kaikuvat holvit

Olle Ekberg OH3RD: Unelma VFO:lla säädettävää puhelähettimestä toteutui viimein Gelson sarjalla. Lopultakin lähettimessä oli asteikko, josta näki luotettavasti lähetystaajuuden.

Gelosolta tuli markkinoille myös hieno (ja kallis) alumiinista valettu kidemikrofoni. Siihen toimitettiin varakapseleita, joiden hinta sopi kukkarolle, mutta kapseli oli kovin askeettisen näköinen, ja jos sen otti käteensä, signaaliin syntyi melkoinen hurina. Mistä lie miljoonalaattikkoon oli eksynyt Jeepin parkkilyhty. Sitä ihmetellessäni sain ajatuksen kokeilla mikrofonicapselia lyhdyn suuaukkoon. Osat sopivat toisiinsa millilleen. Lyhdyn kiinnittimen sisään sopi 10 mm:n putki hieman pakottamalla. Putken alapäähän löytyi vanha radion valurautainen asteikkopyörä, jossa oli reikä 10 mm:n akselia varten. Hieno torpedo-mallinen pöytämikrofoni oli syntynyt!

Ensimmäinen vasta-asema kysyi heti: “Misä ihmeen kellarissa sää ny asut? Sun äänes kaiku, ettei sanoist tahro selvää saara!”

Asuin puutalossa, jonka hirsiseinäinen huone ei taatusti kaikunut! Oliko vika mikissä? Pelkällä kapselilla workittaessa ei kukaan ollut puhunut mistään kaiusta mitään. Otin kapselin irti ja vasta-asema totesi: “Non ni, ny se tulis niigo ennenki!”

Ilmeisesti ääni jäi jotenkin pomppimaan peltikoteloon kapselin taakse, sillä kourallinen pumpulia kotelossa korjasi tilanteen.

Mistä sain kipinän?

Kai Aho OH2PR: Ehkä siihen vaikutti mielenkiintoni radioihin, sillä maalaispoliisi-isäni toimi myös ASA-radion asiamiehenä. Meillä ladattiin sähköttömien talouksien akkuja ja minä kuljettelin niitä jo joskus 1940 luvun vaihteessa kottikärryllä tai reellä linja-autoille! Ehkä kipinä tuli isoveljen tekemästä kuulokekidekoneesta, jollaisen tein myös jo lapsena itse.

Keskikoulun jälkeen 1946 menin ASA-radioon harjoittelijaksi ja iltaisin opiskelin vapaaopistossa tekniikkaa ja titausta. Jatkoksi vapaaehtoisena armeijaan ja tietysti Ilmavoimien Viestipataljoonaan. Siellä sain lisäkipinää ja titaustahti nousi pumpulla yli sadan. Sain komennuksen Ilmavoimien Esikuntaan, jona aikana alkoi myös armeijan sotilasradioharrastelijatoiminta ja pidin ensi QSO:n tammikuussa 1950 kutsulla OI7AHO. Eräänä sunnuntaiaamuna samana keväänä sitten suoritin radioamatööritutkinnon Helsingin Kuusitiellä Armas Häkkäsen (OH2NQ) keittiössä! Sain kutsun OH1PR.

Samana kesänä sain valmiiksi Wiio/Somerikon mukaisen lähettimen. Tietysti 807 oli käytössä, mutta mahdollisimman paljon otin osia vanhoista 1920 luvun suorista vastaanottimista, joita lojui vaihtoradioina kotini vintillä. Niinpä muistoksi niistä ei jäänyt kuin yksi, sekin osittain rikottuna! VFO oli tietysti koottu Gelson sarjasta. Vastaanottimena oli tavallinen Helvarin yleisvirtaradio, jossa oli myös lyhyet aallot. Se toimi yllättävän hyvin ilman mitään levitystä ja oma vfo oli beatinä! Fonelle pääsin vaivatta ilman kustannuksia: puhelimen hiilimaikista lenkki bufferikelan ympärille ja sillä vorkittiin koko Eurooppa. Ilman konvertteria kykenin vorkkimaan vain Helvarissa olevat 40 ja 20 metriä ja pääasiassa tietysti cw:llä. Koska olin synnyin-QTH:ssäni (Lokalahti, nyt osa Uttakaupunkia) vain viikonvaihteissa ja oli kauhea into workkia, en maltanut rakennella enempää. Konvertteri

ja modulaattori valmistuivatkin siten vasta runsaan vuoden kuluttua.

Hamshack oli ulkorakennuksen saunakamari. Antennina oli 40 m puoliaaltodipoli ja syöttöjohtona käsin kierretty kytkinlanka. Toinen pää oli piipussa olevassa kepissä, toinen kasvavan kuusen latvassa rissan kautta ämpäri hiekan kanssa painona. Onneksi minulla ei ollut aavistustakaan SWR:n olemassaolosta. Näin tuli workittua WAC ja vuonna 1952 olin jopa QTC:n artikkelissa ainoana eurooppalaisena mainintana 40 metrillä!

Lokalahti oli hyvin pieni saaristopitäjä ja lähin hamssi oli yli 50 km päässä. Paikallishäiriöistä en tiennyt mitään. Silloisella moduloinnilla kaikki kykenivät kuuntelemaan minua lähistöllä ja senaikaiset radiot vielä edesauttoivat asiaa. Kukaan ei tullut valittamaan, päinvastoin monet odottivat viikonvaihteita kuullakseen taas juttuja.

Opiskelu, työ ja perhe ottivat oman aikansa ja QTH:kin muuttui useasti. Niinpä 1954 - 1974 olin käytännöllisesti katsoen QRT. Onneksi harmooninen (OH2PQ) innostui myös harrasteeseen ja niinpä minäkin reaktivoiduin. Aika vaan oli muuttunut: laitteet ostettiin kaupasta (hieman kuitenkin rakenneltiin) ja SWR:kin oli kuulemma keksitty! Hengessä olen kuitenkin aina ollut mukana, mm. kaikki Vipuset vuodesta 1950 ovat sidottuna hyllyssäni. Olen saanut mielenkiintoisia tapaamisia niin Suomessa kuin ulkomailla, paljon ystäviä, mutta ennenkaikkea loistavan harrasteen. OT-maksuvapautusta en ole hakenut enkä hae, se on vähin millä voin korvata mitä olen saanut.

Kahden metrin alue saatiin amatöörikäyttöön 40-luvun lopulla! Keskustelu suurien taajuuksien eduista, varjo-puolista ja varsinkin tarvittavista rigeistä velloi kuumana 50-luvun alussa. Arvi OH3PP oli kuulemma rakentanut itselleen kahden metrin lähettimen! ja tutki UHF-aaltojen etenemismuotoja täyttä päätä. Ihme-laitteen nähnyt kaveri puhui injektioista ja onteloresonaattoreista, eli se siitä sitten, Insinöörien vehkeistä.

Ehkä tästä johtui ettei kaksi metriä innostanut Lahden seudulla muita kokeilemaan. Kaupasta ei silloin rigejä saanut ja radiotehtaatkin vasta kehittivät ULA-vastaanottimia.

Kahdelle metrille.

Ilman resonaattoreita ja muita kummajaisia.

Reijo Simonen, OH3QF oli innokas rakentelija. Hänen rakentamansa laitteet myös poikkeuksetta toimivat, mikä ei ollut kauhean yleistä noina aikoina. Jopa ”ruokounelmakin,” jota oli kuulemma mahdotonta saada toimimaan, veti kohisten DX:iä savupiipun nokassa.

Yksi jos toinenkin totesi toimimattoman tai virheellisesti toimivan laitteen rakentamisen onnistuvan yllättävän helposti. Suorastaan klassinen esimerkki oli kohdalleni sattunut kauniisti värähtelevä oskillaattori sähkötyksen harjoitteluun, tosin siitä piti alunperin tulla mikrofonivahvistin! Eräänä lauantaina iltapäivällä olin saapunut, sopimuksen mukaan, Reijon OH3QF hamshakkiin. Reijo pyöritteli U-kirjaimen muotoiseksi taivutettua kupariputkea sormensa ympärillä ja kysyi: ”Arvaas mikä tää on?”

Sen verran nyt arvasi ilman muuta, että se on jotain enemmän kuin putken pätkä, mutta mikähän mahtoi otuksen tarkoitus olla? ”Tää on kaksmetrisen tranceiverin kela!” sanoi Reijo.

Harrastelijan radiokirjassa 1950-51 oli julkaistu yksinkertainen kytkentä itsevärähtelevällä lähettimellä toteutetusta tranceiveristä jonka kelaa Reijo nyt esitteli: ”Me tehhään kahenmetrin rigit! Voiaan pitää qso joka aamu. Mie jo väänsin kelat valmiiksi.”

Laite oli yksinkertainen transceiver, jossa kaksoistriodi ECC-40 toimi itsevärähtelevänä oskillaattorina. Tarvittava takaisinkytkentä saatiin kelan sisään pujotetulla ja ristiin hiloille kytketyllä langalla. Virityskondensaattoriksi kelpasi sylinterin muotoinen ilmatrimmeri. AM- modulaattorina ja audiona toimi 6V6, toinen amatöörin yleistyökalu siihen aikaan, mikrofonivahvistimeksi ja ilmaisijaksi kelpasi melkein mikä tahansa triodi, eli juuri niitä komponentteja joita jokaisen hamssin miljoonalaatikosta löytyi!

Koekappale syntyi seuraavana viikonloppuna. Kytkennän tarkastamisen jälkeen kytkettiin virta laitteeseen. Putket hehkuivat ja vastaanotin alkoi kohista lupaavasti. Omatekoista griddippiä kummoisempaa kahden metrin lähetettä ei ollut, mutta kun vastaanotin kuuli sen kantoaallon, niin...



Lähetys/vastaanotto vaihtui kaksinapaisella vipukytkimellä ja sen kääntäminen sai indikaattoripolttimon hehkulangan punottamaan. Hurraa! antenniin menee virtaa, lähetin toimii! Antennina oli puoli metriä pitkä pala kahden millin käämilankaa, jonka kanssa oli sarjassa 100 mA:n polttimo. Lecherlangoista, puukosta ja metri- mitasta koostuvalla instrumentilla saatiin lähettimen taajuus kohdalleen, ainakin itse uskoimme niin. Pienellä ilmatrimmerillä tehtiin hienosäätö. Sillä trimmerillä piti virittää vastaanotin vasta-aseman taajuudelle jokaisen lähetysjakson jälkeen. Sen verran apparaatti ryömi, että vasta-aseman ääni säröytyi muuten ikävästi.

Taittodipolit syntyivät alumiiniputkesta, olihan YLE siirtynyt jo ULA-aikaan, joten putkiantenneja piti rakennella Helsingin ULAn kuuntelua varten. Niitä olikin jo melkein joka toisen pirtin katolla, joten pelkäsimme aiheuttavamme häiriöitä ULA:n kuuntelussa. Silloiset BC vastaanottimien ULA-etupäät olivat vähän väkisin tehdyn makuisia, joten epäilylle oli aihetta, jonka TV:n esiinmarssi sittemmin varmisti. Meidän heikkotehoiset lähettemme eivät ilmeisesti häirinneet ketään, kukaan ei ainakaan tullut valittamaan.

Kaikki oli kunnossa ja koeysteyden aika koitti. Hyvä tavaton, Reijon ääni tuli kuin puhelimesta, joten 59 siitä piti antaa ja kirjoittaa QSL tapauksen kunniaksi. Saatua kortti jossa todetaan: To radio OH3RD Confirming our qso at 16.3.56 at 16.30 gmt in the 144 mc, on hamshakin seinällä tänäkin päivänä.

Yhteys oli sataprosenttisen varma jokaisena arkiaamuna ja tulipa rigi pidettyä auki usein pyhäisinkin, sillä bandilla oli muitakin. Ihmettelimme venäjänkielistä puhetta ja aika ajoin kuuluvaa naputtavaa ääntä. Liikenne oli vapaamuotoista, siellä naurettiin ja huudahdeltiin raikuvasti. Luultavasti kuulimme venäläisten lentokoneiden liikennettä Porkkalasta. Ilmeisesti pojilla oli ahkerasti ampumarajoituksia, naputus lienee tullut konekivääristä ja naurut toverin ohi ampumisesta. Venäjää kun emme osanneet, niin piti arvata. Tärkeintä oli sopia aamuisin yhteisen työmatkan kulkuneuvosta, sillä valittavana oli polkupyörä, linja-auto tai juna.

Aikakirjat kertovat, että vasta yhdeksän vuotta myöhemmin, vuonna 1965 kävivät Reijo OH3QF ja Olli OH3TE laittamassa SRAL:n kesäleiriaseman kuntoon 144 Mhzlle. Samalla reissulla kaverukset pitivät kahden metrin mobile-/mobileyhteyttä, joka oli tuolloin niin harvinainen tapaus, että on erikseen kirjattu Vipuseen.

Itse muistan taivastelleeni Reijon auton katolla nakottavaa halo-antennia. Sellaista en ollut aikaisemmin nähnyt.

BC-ongelma.

Paul Lindewallin, OH3QW vankan signaalin kahdeksallakymppillä muistavat varmaan kaikki vanhemmat hamssit. Pali asui kivitalon ylimmässä kerroksessa keskellä puutatalokorttelia kaupungin keskustassa. Paikka oli kuin tehty 80:n inverted Veelle! Silloin kuunneltiin Lahden pitkäaaltoasemaa kidevastaanottimilla, joiden antenniksi riitti sähköasennusjohdon metallivaippa. 200 kW:



"Saatan minä tullakin" Pali OH3QW workkii 80:n fonella.

n BC-lähettimen RF-kenttä sai kideradion soimaan näinkin. Valitettavasti lähipiirissä toimiva AM-amatöörilähetin kuului kideradioista vähintään yhtä hyvin, ellei paremminkin, joten tarkkana piti olla. Sunnuntai-aamupäivisin olisi ollut niin kiva mennä pulisemaan 80:lle, mutta YLE lähetti silloin jumalanpalvelusta, ja jos sinne menit huutelemaan sekaan, niin sait lähiseudun vihat päällesi. Pali sai kokea asian konkreettisesti. Pali workkii sunnuntaina 80:n fonella kirkonmenot unohtaneena. Kuinka ollakaan, pappi oli juuri lausunut: "Sallikaa lasten tulla minun tyköni!" kun Pali painoi lähettimen päälle, ja lähiseudun kitureista kuului Palin ääni: "Oukki doukki, saatan minä iltapäivällä poike- takin, jos kahvit keität!"

Palin tullessa illan suussa kotiin, makasi antennin jäännökset maassa!

Uusi antenni talkoiltiin niin korkealle, ettei naapurin äijä uskaltanut mennä hohtimiensa kanssa lähellekään. Sittemmin tapahtunut pitkäaaltoaseman taajuuden vaihto hiljensi kideradiot ja ULAn tullessa Lahteen BC-ongelma poistui.

Lahden Radioamatöörikerho r.y.

Hollolan Lahlessa tuumittiin, jotta jotain pitäis tehä. Yhlistyksestä arveltiin olevan kiistatonta hyötyä, kunhan se saataisiin perustettua! Parranpärinää asiasta riitti, mutta hämäläinen mentaliteetti esti hätäilyn. Asiaa piti vielä harkita!

Arvi Hauvonen **OH3PP**
Solmu Kantola **OH3OK**
Emil Senius **OH3TN**
Jorma Ahonen **OH3TS**
Heikki Jokela **OH3RZ**
Veikko Laaksonen **OH3SB**
Olle Ekberg **OH3RD**
Reijo Simonen **OH3QF**
Paul Lindewall **OH3QW**
Olli Kiri **OH3RO**
Eero Niiranen **OH3TL**
Juho Viholaine **OH3SL**
Olli Virtanen **OH3TE**

Parranpärinä kulkeutui lopulta OT Arvin OH3PP, ja Solmun OH3OK korviin, jolloin he muistivat, että onhan Lahdessa ”Lahden Kolmoset!”

Seurasi ”epävirallisia” yhteydenottoja, joiden tuloksena kypsyi ajatus: ”Siitä vaan pojat, tietä isäin astumaan!”

Lahden Radioamatöörikerhon perustava kokous pidettiin herra Juho Kantolan aloitteesta Lahdessa hotelli Valtakulmassa syyskuun 26 päivänä vuonna 1956.

Kerhoa olivat perustamassa 13 lahtelaista radioamatööriä: (Lista on silloisen istumajärjestyksen mukainen) ja kutsuvieraina herra Juho Kantola ja SRAL:n edustajana OH2NQ, Armas Häkkänen.

Juho Kantola piti avauspuheen, jonka jälkeen Insinööri Hauvonen valittiin yksimielisesti kokouksen puheenjohtajaksi. OH2NQ piti esitelmän kerhojen perustamisesta sekä toivoi

Lahteenkin perustettavaksi sellaisen.

Kokouspöytäkirjasta:

1 §.

Kerho päätettiin yksimielisesti perustaa.

2 §.

Valittiin kolmen hengen komitea laatimaan kerholle säännöt. Puheenjohtajaksi J. Viholainen, varalle Solmu Kantola ja sihteeriksi O. Virtanen.

3 §.

Herra Juho Kantola (Lahden Kolmosten uskollinen sihteeriksi vuodelta 1930), luovutti huolella säilyttämänsä Lahden Kolmosten jälkeen jääneet paperit kuittivihkon kantoja myöten ja tilitti seuran kassan seuraajalleen O. Virtaselle.

4§.

Ins. Järmä teki lahjoituksen tulevalle kerholle. Edellytyksellä, että sellainen perustetaan.

5§.

Seuraava kokous päätettiin kutsua kokoon postikortilla samaan paikkaan komitean määräämänä aikana. (Enintään kuukausi tästä kokouksesta).

Kokouksen puolesta.

A. Hauvonen

Juho Viholainen

Loppuvuosi 1956 kului paperisodan merkeissä. 14.12.1956 pidetyssä kokouksessa kerhon johtokuntaan valittiin puheenjohtajaksi Olli Virtanen OH3TE, joka hoitikin sitten puheenjohtajan tehtäviä seuraavat 12 vuotta! Varapuheenjohtajaksi E. Senius OH3TN, sihteeriksi Paul Lindewall OH3QW, rahastonhoitajaksi Reijo Simonen OH3QF ja varajäseneksi J. Taskinen OH3QS. Johtokunta päätti toimittaa perustamiskirjan ja muut tarvittavat pa-

perit Oikeusministeriölle kerhon rekisteröimistä varten, sekä jäsenanomuksen SRAL:oon liittymiseksi. Johtokunta päätti ehdottaa vuosikokoukselle kerhon jäsenmaksuksi 250 markkaa. Puheenjohtaja luovutti hallussaan olevat rahavarat rahastonhoitajalle. Insinööri Järman, ent. 3NN lahjoittamat radiotarvikkeet johtokunta otti kiitollisena vastaan ja päätti ratkaista myöhemmin niiden käyttötarkoituksen. (Niitä käytettiin kilpailupalkinnoiksi, jopa arpajaisvoitoina pikkujoulujuhliissa)



OH3TE, OH3RD ja Mobile



Ford A 1928

"Mobile Voorti"

Olle OH3RD: Katselimme kesällä 1957 kuvia Amerikan poikien mobileasemista Reijon OH3QF kanssa QST:n sivuilta ja siinä heräsi ajatus tehdä itsellekin mobileasema. Autokin oli valmiina. Ford Modell A vuodelta 1928, "kantti-hoppa." Rakensimme siihen "all band HF" mobileaseman, jolla pidettiin muun muassa yhteys SRAL:n leirille 9/6-57 80:llä Palin OH3QW kanssa 59 raportein!

Jostain syystä mobileyhteys ei kiinnostanut ketään muita leirillä, sen sijaan poliisi kiinnostui hopan kolme metriä korkeasta piiskasta. Radiolähetin autossa oli silloin niin uusi asia, että maantiellä partioineet poliisit katsoivat velvollisuudekseen pidättää vakoojan ja repiä laitteet irti autosta. Mukana ollut radioamatööri lupa ja innokas yleiskutsun huutelu pelasivat tilanteen. Kiitos Aimo vastauksesta! (OH1TH on lokiin merkitty seuraava yhteys.) Konstaapelit uskoivat lopulta homman lailliseksi. Juuri ennen kuin sähkö loppui!

50 Watin AM lähetin ja muuttajakone raastoivat hirvittävästi kanttiparan akkua, joten kulku-neuvo kärsi kroonillisesta sähköpulasta. Onneksi se käynnistyi herkästi veivillä.

Syksyn tullen VFO:lle löytyi tähdellisempää käyttöä ja muuttajakone päätyi Sepon OH5NN akkuasemalle lähettimen anodijännitelähteeksi.

Sepon hamshakista oli yli kymmenen kilometriä lähimpään pistorasiaan, mutta se ei tahtia haitannut! Vanhemmat hamit muistanevat OH5NN:n "akkuaseman Kangaslammita!"

Kerhohuoneen vuokrausyritykset työllistivät johtokunnan, mutta kerhon silloisilla resursseilla ei koirankoppia isompaa tilaa kukaan ollut halukas vuokraamaan. Tämä ei aktiivista joukkoa lannistanut ja johtokunta onnistui puhumaan Ollin OH3TE isältä, kauppias Virtaselta, suostumuksen hänen huvilallaan pidettävään viikonloppuleiriin.

Lahden radioamatöörikerhon ensimmäiset kesäleirit Vesi-järven Isosaarella.

Helluntaiksi 1957 pidettävään viikonloppuun alettiin innolla valmistautua mittaillemalla kuparilangasta sopivan mittaisia antennoja. Olli OH3TE tunsi paikan ja pystyi hahmottelemaan mielessään millaisen antenniviidakon tontille voisi viritellä. Asian varmistuttua lähetettiin kutsut ja jäätiin jännittämään ketä saadaan leirille vierailulle. Iloista leirin odotusta himmensi hieman huoli siitä, ettei kerho ollut saanut vielä omaa kutsua, byrokratian ratat jauhavat hitaasti ja herrojen kiireet ovat kaikille tuttuja. Huoli oli aiheellinen, helluntai tuli, mutta kutsu ei. Kerhon lupa on päivätty heinäkuun 11. päivänä, joten jokainen joutui pitämään yhteydet omalla kutsullaan, eli yhteinen loki puuttuu, historioitsijan harmiksi. Jälleen kerran.

Kaupungista oli matkaa kymmenisen kilometriä leiripaikalle, passeli polkupyörämatka kauniina kesä-



Olle lahnoja perkaamassa!

päivänä! Rigejä ei pyörän tarakalla auttanut kuljettaa, joten Veikon, OH3SB:n pikkuinen Zwickau osoittautui kullan arvoiseksi putputtaessaan Isosaaren ja kaupungin väliä ahkerasti huoltoajossa.

Antennit saatiin vireeseen hyvissä ajoin ja vieraiden alkaessa saapua oli radiohuoneessa päällä täysi rähinä. Kerhon jäseniltä kerätty kalusto toimi hienosti koko leirin ajan. Yli 200 yhteyttä eri puolille maailmaa lanka-antenneilla auringon paistaessa likimain vuorokauden ympäri. Ei hassummin, varsinkin kun vuoden 1950 auringonpilkkumaksimi oli tuolloin enää vain kaunis muisto!

Kerholaisia oli paikalle saapunut täysi tusina, eli koko kerhon nuorempi jäsenistö. Vanhat parrat kiittivät kutsusta, mutta eivät hienotunteisina herroina tulleet pilaamaan nuorison riehaa. Kuulihan sen kahdeksalta kypiltä koko viikonlopun. Lähes tauottomana!

Kerholaisten XYL:t olivat luonnollisesti paikalla pitämässä huolta leiriläisten kulinaarisista tarpeista ja seuraa vieraileville XYL:ille. Kakkosista tulivat Inger Svanström ja Elma Lehtinen, OH2ZJ:n XYL, jotka lähtivät heti Irjan, Maijan ja Pirkon seuraksi hernesopan keittoon, Simon OH2ZJ ja Ollen OH2LP päätyessä kerholaisten ja aikaisemmin saapuneen Viktorin OH4NR jututettaviksi.

Tarinat lensivät ja QSOt kulkivat, sauna lämpisi ja Vesijärvi oli uintilämpöinen. Määritelmä oli kuulemma, joidenkin vilukissojen mielestä, turhan venyvä. Heidän mielestään tikanheitto sopi paremmin vartalolle. Loppujen lopuksi lähes kaikki osallistuivat tikkakisaan. Sitten saunottiin, uitiin ja kalastettiin. Olle OH2LP sai aikaan pienen kalastusbuumin mankumalla Ollia OH3TE kalaan. Olli suostui, ketunhantä kainalossa, kun Olle lupasi perata ”joka ainoan sintin mitä tuosta järvestä nousee!”

Ollilla oli verkot järvestä ja lahnoja tuli, ellei aivan Pietarin kalansaalista, niin ei paljoa puuttunutkaan. Ja Olle perkasi kaloja! Ja oli happaman näköinen.

Joku neropatti keksi raahata rigit rantaan ja kaikki mahdolliset liitosjohdot yhdistämällä syntyi tarpeeksi pitkä jatkoroikka, joten reportaasi Kakkosten Lahna Paavon perkausurakasta syntyi. Loppu onkin sitten historiaa. Siitä lähtien Olle on saanut kantaa kunnialla ansaittua kirjaintulkintaa kutsustaan.

Vielä, yli neljäkymmenen vuoden kuluttua, tulee leiristä ensimmäisenä mieleen lahnakestit. Oli savulahnaa, hiililahnaa, loimulahnaa, pannulahnaa ja haudutettua lahnaa. Kyllästymiseen asti. Ja valtava kattilallinen hernekeittoa!



Isosaaren leiri. OH3RD, OH3TE tupakka suussa, OH3QF, Pirkko, OH3RZ, Irja ja OH3SB

monen tulkittiin. Hotelli Tornissa istunut valvontakomissio oli vielä tuoreessa muistissa. Ties mitä ovat keksineet?!

Onneksi vanhat hyvät suhteet olivat säilyneet kylän tietotoimistoon, joten pieni selvitys pani ”seinä-Erikssonit” kilisemään rauhoittavaa viestiä pitkin saarta: ”Ei syytä huoleen! Ne on vaan noi radioamatöörit koontuneet Virtaselle, se on niitten radion nimi niissä lapuissa.”

Lokakuun 5 - 6. elettiin historiallisia päiviä. OH3AC:n kutsu kiiri ensi kerran avaruuteen ja Sputnik I oli laukaistu edellisenä päivänä kiertoradalleen, mutta siitä huolimatta saalis oli parisenkymmentä uutta maata. Tosin yöllä oli jo pimeätä, mutta lanka-antenneilla kumminkin!

Syysleiri 1957.

Heinäkuussa saatiin kerholle oma kutsu, **OH3AC**. Se piti hyödyntää mahdollisimman pian, joten päätettiin pitää jälleen viikonloppuleiri syksyllä samassa paikassa. Mitään ei oltu rikottu eikä sotkettu edellisellä kerralla. Hamssithan ovat tunnetusti fiksuja porukkaa, joten luvan saanti ei tuottanut suurempia vaikeuksia.

Kerhon oma kutsu OH3AC tekstattiin tienviitoiksi tarkoitetuille pahvilapuille komeasti hopealla ja punaisella maalilla, niitä sattui löytymään kaluvajasta. Kun ainoa pensselikin oli nähnyt parhaat päivänsä viime vuosikymmenellä, oli lopputulos, jos ei kovin siisti, niin sitä ”taiteellisempi.” Ei ihme, että uljaat tienviittamme herättivät levottomuutta paikakakunnalla. Tekstin uskottiin olevan venäjää, siinä kielessähän on takaperin oleva E-kirjain, joksi kol-

Innokkaimmat saunojat uskaltautuivat vielä syyskylmään järveen uimaan, ja tulivat sitten kehumään aikaansaannostaan workkijoille. Niitä riittikin aamuun asti, mikä oli hyvä juttu, sillä silloin tuli paikallisen lehden reportteri valokuvaajan kera tutustumaan leiriin. Asia oli unohtunut ja hereillä olevat tuljuttivat nukkuvat hamssit armotta pihalle vastaanottamaan vieraita. Jokseenkin pöllämystyneen näköisiä hameja toilaili tukka pörrössä vieraitten seassa Ollin OH3TE selostaessa antennija lehtimiehille. Sillä välin XYL:t panivat hösseliksi pika- ja tehosiivouksen merkeissä. Kaikki ylimääräinen lensi armotta pihalle, myöskin viimeinen workkija, mutta niinpä lehtimiesten saavuttua hamshakkiin oli huone tuuletettu, matot suorassa ja se peltinen (tupakan tumppeja jokeenkin täynnä oleva) pesuvati kadonnut rigin päältä.

Vieraitten ihmetellessä lokia ilmestyivät XYL:t ja pullakahvit hamshakkiin, tytöt niin nätteinä, että! Missä välissä ehtivätkin laittaa itsensä kuntoon? samanlaisia tarhapöllöjä hekin olivat paplarit vinossa väkivaltaisen herätyksen jäljiltä.

Etelä-Suomen Sanomissa oli hyvä juttu valokuvien kera viikonloppuleiristä tekniikan ihmeineen, antennineen kaikkineen. Emme tienneetkään olevamme näin fiksua porukkaa!

DX!

Isto Launne OH3VS: Olimme saaneet nostettua Yagin Reijon OH3QF hamshakin katolle keväällä 1957 ja kuuntelin kahdenkymppin CW-bandin sirkuksia ihmetellen ääneen, että mistä sen tietää mikä noista on DX?

— Kyl sie sitten sen kuulet kun kohalle sattuu, sanoi Reijo.

— Siinä muuten on yksi. Se antoi sijaintinsa koordinaatit juuri, niistä päätellen se on lähellä etelänapaa! Äkkiä antenni etelän suuntaan, nostetaan se vaikka piipun päälle.

Reijo ryntäsi katolle asettelemaan antennia ja minä jäin seuraamaan liikennettä. joku OH2 sen sai workittua, mutta kun Reijo ehti hamshakkiin, asema workki jo jonkun hollantilaisen kanssa ja ilmoitti vastaavansa vain hollantilaisiin kutsuihin. Siinä sitten selvisi, että kyseessä oli hollantilaisen naparetkikunnan asema, ja se oli tosiaan aivan etelänavan tuntumassa!

Ensimmäinen kuulemani DX oli sen varran harvinainen, että jäi noviisin mieleen vaikka emme saaneet sitä workittuakaan.

Kerhon hallitus pantiin kokonaan uusiksi vuonna 1958. Olli, OH3TE jatkoi puheenjohtajana, hallituksen jäseniksi valittiin Pali OH3QW, Olle OH3RD, Veikko OH3SB ja Heikki OH3RZ. Tilintarkastajiksi Reino OH3RG ja Reijo OH3QF, varalle Yrjö ja Solmu OH3OK. Tämä porukka yritti parhaansa mukaan luotsata kerhoa läpi vuosien. Vakanssit vaihtuivat hepulta toiselle, mutta samat naamat tuhersivat vaihtelevalla menestyksellä luottamustehtävissä kunnes jäsenmäärä alkoi kasvaa ja muitakin saatiin hommiin.

Suunnitelmat syyskuussa alkavaksi tarkoitettuun uusien amatöörien kouluttamiseen olivat valmiit, mutta kerhohuoneen hankinta polki paikallaan edelleen. Vapailta markkinoitakaan ei huonetta niin vain siihen aikaan vuokrattu, paitsi suurella rahalla. Kaupungilta ei herunut kuin nihkeästi myötätuntoa, kunnes **vuoden 1958 hiihdon maailmanmestaruuskisat Lahdessa** alkoivat lähestyä. Kisa-asemaa varten saatiin kaupungilta käyttöön kerrostalon kellarihuone osoitteessa Kansakoulukatu 3, ja kisa-postikortteja, joista saatiin lisäpainatuksella QSL:t. Kortissa oli teksti: **MM WORLD SKI CHAMPIONSHIPS LAHTI 1-9. 3. 1958** Korttiin on kuvattu sininen maapallo, jonka päällä on kisojen tunnus, valkoinen lumihiihtäjä ja mäkihyppääjä lennossa. Tietysti Lahden hiihtoseuran väreissä. Kaiken päällä vaatimaton kerhon tunnus **OH3AC** ja QSL:n vaatimat tekstit. Ei kauhean näyttävä kortti, mutta ei se mitään maksanutkaan.

Kisa QSO:ja pidettiin talkoilla lähes vuorotta. Kaupunki sai jokatkuinkin ilmaiseksi lujasti PR:ää ympäri maailman. Kerho sai kisojen jälkeen hädän kämpästä ja taas oltiin ilman kerhohuonetta. Kaupungin avustukset menivät perinteisille nuorisojärjestöille. Vuodet 1956 - 1964 elettiin kädestä suuhun -menetelmällä. Ainoa tulonlähde oli pieneltä porukalta kerätyt jäsenmaksut ja SRAL:n vaatimaton avustus kerhon aloitusmenoihin.

Kaikki mitä saatiin aikaiseksi, tehtiin talkoilla ja omalla kustannuksella. Kesä, talvi ja viikonloppuleirit olivat mukavia, mutta kerta



Kisa-aseman QSL-kortti



OH3AC:n kisa-asema 1958



Asemalla QSL:ien kimpussa

vän syrjässä kiinni. Toiminta uhkasi hiipua satunnaisia innostuksen piikkejä lukuun ottamatta kahvitilaisuuksien ja vuosikokouksien pidoksi. Vuoden 1960 kohokohta näkyy olleen hämeenlinnalaisten vierailu Arvin OH3PP BC-asemalle ja OH3AC:n kahvitarjoilu porukalle.

Uusien jäsenten kouluttamisen tiimoilta käytiin kirjeenvaihtoa SRAL:n kanssa ja saatiin ohjeita koulutuksen järjestämiseksi. Kerhohuonetta ei onnistuttu hankkimaan, sitkeistä yrityksistä huolimatta. Pari ensimmäistä koke-laskurssitilaisuutta järjestettiin Ollin OH3TE kotona. Lisäksi asiasta innostuneet vierailivat vanhempien hamien hamshakeissa ja opiskelivat omatoimisesti. Hyväksi tärppipaikaksi osoittautui Launeen seurakunnan kerhohuone, jossa Pali OH3QW ja Esko OH3VW opastivat tulokkaita. Tutkinnot pidettiin Riihimäellä ja Lauttasaassa.

Oma tutkijalautakunta.

Vuonna 1962 Lahden Radioamatöörikerho ry. ja Nelosten kerho ry. yhdistivät voimansa saaden aikaan oman tutkijalautakunnan, johon kuuluivat Pali OH3QW, Olli OH3TE ja Sulo OH4NY. Sulo jäi pois joukosta 1964, mutta Olli ja Pali jaksoivat puurtaa hommassa 10 vuotta.

Näillä eväillä valmistui uusia hameja ja kerhon toiminta alkoi huomattavasti piristyä. Vuosikokous 24.1.1965 tervehti ilolla ja toivotti tervetulleeksi kerhoon uudet jäsenet: Heikin OH3YB, Pekan OH3YC ja Kalevin OH3MR. Jo aikaisemmin kutsun saaneet Lasse OH3WD muutti Lahteen ja Reijo OH3WK radioamatööri-ystävällismieliseen taloyhtiöön ja ehti työkiireiltään kerhon toimintaan mukaan. Kerhon koko jäsenmäärä ylitti jo kolmenkymmenen!

Uusi luottamustoimikin, lehdistösihteerin virka on perustettu kerhoon. Kirre OH3XC hoitaa publisiteettia ulospäin, mm. näyttelyitä järjestämällä. Viimeisin aluevaltaus oli Lahden nuorisoviikon messuille perustettu askolaisten harrastenäyttelyn amatööriasema OH3XC. QSO:t kulkivat muuten mukavasti, mutta viereisessä pilttuussa sydämen kyllyydestä musisoivan rautalankabändin aiheuttama QRM oli ennenkuulumaton!

toisensa jälkeen kerhon kasöörin piti käydä jäsenten kimppuun miinukselle menneen talousarvion kanssa. Kerhon tuloilla kun ei pystytty järjestämään edes vaatimattomia tapahtumia, mutta hiihtoleiri kokosi lähes kaikki kerhon jäsenet viikonlopuksi ulkoilemaan. Muistakin piireistä saapui vieraita hiihtotalkoisiin. Reijon OH3QF kesämökki Kärkjärven rannalla oli leirikäytössä myöskin talvella! Nelosista saapui oikein delegaatio, joka kävi samalla reissulla ihmettelemässä Arvin OH3PP BC-lähetintä. 200 kW out ja antennit 150 metrin korkeudessa!

Jäseniltä kerättiin aina kalustoa kaikkiin tapahtumiin. Sen huomaa hyvin vanhoja valokuvia katselemalla, asemakokonaisuudet ovat todella kirjavia. Kerhon varhaisista kalusto-ongelmista on jäänyt mieleen varsinainen aarre, puhelinalaitoksen romuvarastolta kiitoksella saatu ”punamusta” jonka impedanssi oli, kuulopuheen mukaan, noin 50 ohmia. Ehkä olikin, ainakin G5RV:n koaksiaaliosassa ja 80:n puolialtrodipolin syöttöjohtona se workki ihan FB!

Näiden uhrausten vastapainoksi kerhon vuosikokous päätti 4.2.1959 kustantaa kerholaisten QSL -korttien jakelun ja lähetyksen kaikille kerholaisille! QSL-managerin hommat otti Pali OH3QW huolekseen. Samassa kokouksessa kerhoon hyväksyttiin uutena jäsenenä OH3-629, mutta tusinan verran ukkoja, joista korkeintaan 5-8 saadaan paikalle samaan aikaan, ei ole kummoinen kerho. Jokaisella oli omat puuhansa, kenellä opinto-, kenellä naimahuolet ja kaikilla tarve pysyä lei-

Radiokärpänen puri!

Reijo Lindewall, OH3WK: Jostakin se innostus asiaan tulee, liekö kipinä vai kärpäsen purema. Uskon, että veljeni Paul, OH3QW, sai aikaan pieniä radiokärpäsen puremia lähes jatkuvasti, mutta varsinainen Puraisu isolla P:llä tuli, kun Suomen yleisradio aloitti ULA-lähetyskset Helsingistä. Pitihän meidän nuorten saada kuulla uutta lähetyslajia. Sitä olisi kiva verrata Lahden pitkäaaltoaseman antiikkimodulaatioon. Uusi radiokin, ensimmäinen ULA-vastaanotin Mattilanmäellä, oli hankittu, mutta eihän Helsingistä mitään ULA:a kuulunut ilman ulkoantennia.

Rakensin puomin puusta ja elementit kupariputkesta, sekä syöttöjohdon 300 ohmin lapamadosta deltasovituksella. Rakennelman mitoitin kolmelle metrille, ja onnistuin. Se oli yhtä juhlaa, kun Helsingin ULA-lähetys kuului Salpausselän harjun taakse!

Kipinä jäi ehkä kytämään suoritettuani sotilasradiosähkötäjän ensimmäisen luokan tutkinnon Ilma-VP:ssä. Työkiireet ja perheasiat hidastivat radioamatööriluvan hankkimista, mutta kuusikymmenluvun alussa sain luvan. Vastaanottimen ostin Eskolta, nykyiseltä OH7OK:lta, joka rakenteli niitä silloin työkseen. Kaksiputkinen lähetin syntyi hitaasti, mutta varmasti omin käsin sen ajan muodin mukaan. Kideoskillaattoni – pääteaste ja piifilteri, joka kuulemma viritti langan kun langan mille bandille tahansa. SWR:stä saatiin tietoa myöhemmin, mutta kun pääteputken inputteho oli luvan sallima 15 Wattia, niin mikä ettei se lähtenyt neljänkympin dipolistakin, jonka ripustin pitkiin komeisiin mäntyihin, jolloin syöttöpiste nousi noin kahdenkymmenen metrin korkeuteen!

Silloin sitä kiivettiin sileätä runkoa männyn latvaan kaikki tarvikkeet mukana nuoruuden innolla, ja naapureitten harmiksi. Heidän esteettisiä silmiään moinen lanka häiritsi tavattomasti.

Antennin mitoituskin onnistui ensi yrittämällä, sillä se veti! Lähes toiselle puolelle maapalloa. Puolen tunnin uurastus tuotti hienon tuloksen! ZL2GN Uudesta Seelannista vastasi vaatimattomaan signaaliini antaen 439 raportin. 15 W:lla ja dipolilla!

ZL tuli 579, joten sitä oli helppo lukea vaikka kädet tärisivät ja suu kuivui jännityksestä. **Ensimmäinen QSO ja DX!** Se oli jotain, jolla hehkuttelin pitkän aikaa, kun DX:stä tuli puhetta!

Yleisluokan luvan saatuani rakensin lähettimen Gelson VFO:n ympärille hyväksi osoittautuneella reseptillä. Isomman pääteputken ansiosta tehoakin oli lähes 100 Wattia. Kelpasi sillä workkia, vaikka se olikin avomallinen! Kotelointi ei tuntunut tarpeelliselta ennen kuin jälkikasvu alkoi kulkea kahdella jalalla. Lähetin piti nostaa korkealle hyllylle johon pojanviikarit eivät ylettyneet.

Tänä päivänä on ostorigi pöydällä, sen kotelointi kunnossa, ja jälkikasvu maailmalla. Pihalla on biimit maston nokassa, ja naapureitten esteettiset silmät tulehduksissa. On sentään jotain, joka ei ole vuosien saatossa muuttunut.

Muuttojen aikaa.

Kerhohuone, viimeinkin. Heikki OH3YB ja Pekka OH3YC tunsivat entisen Kariniemen kesäravintolan vuokraajan, valokuvaaja Lautamatin. Valokuvaamon eräs kulmahuone sattui olemaan vapaana ja pojat puhuivat tyhjän huoneen OH3AC:n kerhohuoneeksi nimellistä korvausta vastaan.

Kerholla oli lopultakin paikka missä kokoontua. Pali OH3QW kiikutti kerholle Gelson VFO:n ympärille rakennetun kotikuutoisen lähettimen ja Olli OH3TE RP-65 vastaanottimen.

SAC-kilpailu alkoi lähestyä ja siihen päätettiin osallistua kunnan antennilla. Quadin rakentaminen onnistui ja kilpailuun mennessä se saatiin putken nokkaan ja vireeseen. Kilpailussa antenni workki fb, mutta romahti alas kilpailun jälkeisenä maanantaina ja meni tuhannen päreiksi. Vakava tappio, sillä kerhon kassasta ei löytynyt rahaa uusiin bambuihin! Rahastonhoitaja Pekka OH3TC, kaivoi tarvittavat varat omasta pussistaan ja antenni tuli kuntoon. Sitten sattui varsinainen onnenpotku. Reijo OH3WK löysi romukauppiaalta entisen suurjännitelinjan mastojen ristikkorakenteisen ”kurkihirren”, jonka onnistui puhumaan suurkiitoksella kerholle. Pystyyn nostettuna siitä tuli komia masto, jonka huipussa olevat antennit, kahden bandin HF -quadi ja 2 over 8 Yagi kahdelle metrille, näkyivät puiden latvojen ylitse



Kahden bandin quadi Kariniemessä



OH3LV Jaakko Nieminen ja OH3YC Pekka Kyöstilä Kariniemen asemalla.



Näyttely-QTH oli keskellä kaupunkia, eikä mikään antennien ihannepaikka, kaiken lisäksi pakkasen kiristyi - 28 C°:een GP:n ja Long-Yagin asennuspäiväksi. Kamala homma, mutta, vanhan taian mukaan, ne tosiaan vetivät ihan kohtuullisesti, lähes toivottomasta sijainnista huolimatta.

Taas muutettiin.

Seuraava kerhohuone saatiin Hämeen- ja Mariankadun kulmassa sijaitsevan entisen kirjaston alakerrasta. Rakennus oli matala puutalo keskellä kaupunkia harjujen ja korkeiden kerrostalojen välissä! Paikka ei innostanut DX:ien metsästyksen, mutta sijaitsi keskustassa ja soveltui koulutukseen. Tutkinto pidettiin yhteistoiminnassa Heinolan kerhon, OH4AA:n kanssa OH3AC:n tutkijoiden toimesta. Rakennus joutui purkulistalle jo vuoden kuluttua ja kerho oli taas ilman majapaikkaa. Seuraava paikka saatiin omakotitalon yläkerran huoneesta Ala-Okeröisistä, mutta ratkaisu oli taas väliaikainen.

Vuoden 1968 vuosikokouksessa Olli OH3TE jätti puheenjohtajan tehtävät sihteerille Lasselle OH3WD. Toimintasuunnitelmissa oli esperantoleirin radioasema, VHF-leiri ja kokelaskurssi.

WAC leiriaseman ruokatunnilla!

Heinäkuussa kerho rakensi radioaseman Sysmän kunnan Isonrannan tilalla pidetyille esperantoleirille. Retu OH3WK asensi paikalle kahdenkymmen vertikaalinsa, josta tuli varsinainen menestys. Hän pääsi kokeilemaan sitä keskellä päivää leiriläisten pitäessä siestaa koivujen varjossa ja nauttien heinäpoudasta turisemalla niitä näitä.

kaupungille QTH:n sijaitessa huomattavan korkean mäen päällä. DX:ien metsästäminen voi alkaa.

Ajanmittaan pöydälle kertyi lisää kalustoa, katolle nousi GP, ja tontille siunaantui kaikkiaan melkoinen antennifarmi, paikkahan oli kuin tehty antennikokeiluihin!

Lämpöeristämätön, kesäkäyttöön tehty rakennus osoittautui talven tultua varsinaiseksi harakanpe-säksi. Jaakko OH3LV ja Pekka OH3YC workkivat karvalakit tiukasti korvilla ja villalapaset käsissä näppeihinsä puhallellen, ja palelivat! Reijo OH3QF ja Pali OH3QW kävivät moikkaamassa poikia aina välillä, mutta viluisemmat hamit kiersivät paikan talvella kaukaa. Kylmän torjuntaan hankitut säteilylämmittäjät nostivat päävuokralaisen sähkölaskun tasolle, joka ei mahtunut budjettiin ja sähkön saanti loppui. Sen talven workkimiset oli workittu, eikä uutta talvea Kariniemen mäellä nähty rakennuksen joutuessa purettavaksi.

Uusi kerhohuone.

Kerhon sihteerin Lasse Hakoaho OH3WD toivotti kerholaiset tutustumaan uuteen kerhohuoneeseen 16.3 klo 18.00 osoitteessa Metsäpellontie 41 piharakennus. Antennien kannalta sijainti oli surkea, toisella puolella kerrostalo ja toisella korkea mäki. Huone oli kalustamaton, eikä Metsäpellontie ollut keskustasta kävelymatkan päässä. Harvakseltaan kulkevien bussien odottelu ei kauheasti innostanut ja tyhjä huone masensi lopunkin innon. Pienen aktiivisen ryhmänkin into hiipui antennitalkoitten jälkeisiin workkimisyhteyksiin. Suurin osa paikkaan tutustuneista uskoi ensivaikutelmaan, eikä heitä toista kertaa kerholla näkynyt.

Lahtelaiset radiokauppiat järjestivät tammikuussa 1966 UHF-näyttelyn, johon OH3AC osallistui omalla osastollaan.



OH3LJ

le olisi ollut herkkua, kun aikakirjatkin toteavat: ”Paikka sijaitsee luonnonkauniilla Pulkkilanharjulla Päijänteen rannalla ja on hieno leiripaikka, jossa sopisi pitää kesäleirejä muulloinkin.”

Seuraavana kesänä yritettiin uudelleen, mutta ne määräykset...

VHF-leiri pidettiin vaihtelevalla menestyksellä muutaman kerran Tiirismaan harjulla. Solmu OH3OK lainasi firmansa suuren pakettiauton hamshakiksi. Toki se oli sateensuoja, muita hyviä ominaisuuksia oli vaikea löytää. Sitten Kari OH3HB hankki asuntovaunun ja luksusluokan hamshakki oli käytettävissä.

Vaikka yleisradioaseman antennit on suunnattu horisonttiin lähes 300 metrin korkeudessa, riitti RF: kenttä tukkimaan vastaanottimet maan pinnalla. TV aseman kokonaisteho lienee silloin ollut noin 600 kW ja ULAnkin suunnilleen 80 kW. Joka tapauksessa sen jälkeen, kun YLE oli lopettanut lähetykset yöksi, alkoi kahden metrin signaali kuulua. Puiden väliin pingotetulla rombilla saatiin vielä muutamia ruotsalaisia. Tulos olisi voinut olla parempikin, mutta suurin osa hamsseista oli jo mennyt nukkumaan!



OH3QF ja siunaustilaisuuden rigit

myöten, olihan antenni noin 200 metrin korkeudessa Tiirismaan harjasta, eli reilut 400 metriä merenpinnasta! Kuunteluraporttien kuittaukset piti tehdä aivan samanlaisella OH3HB:n rigillä, edellisen alkaessa kuumentua hälyttävästi.

Siunaustilaisuudessa oli tarkoitus antaa viimeisen kerran OH3PP:n kutsu, mutta myöhemmin kävi ilmi, että

Retu totesi bandilla olevan enemmänkin DX: iä. ”Tunnin verran siihen meni, mutta sitten WAC oli valmis! Ei tarvinnut kuin käännellä hiukan VFO:n nuppia, ja taas tärppäsi!”

Eipä vaan onnistunut kenellekään muulle! Yrityksen puutteesta ei toki ketään voinut syyttää.

Jorma OH3LJ hoiti kunnialla aamupäivän radioyhteydet, mutta siihen aikaan ei valvova elin, Posti ja Lennätinhallituksen Radio-osasto, hyväksynyt ”kakkosoperaattoreita” ja Pyhä Byrokraatia pilasi leiriläisten toiveet keskustella ympäri maailman yhteisellä kielellä. Yksi esperantontaitoinen hamssi oli paikalla, mutta esperantistit olisivat halunneet luonnollisesti hoitaa yhteydet kokonaan itse. Jo pelkän ympäristön kuvaileminen jollekin ulkomaalaisel-

Joulukuun seitsemäntenä 1973 saimme suruviestin. Radioalan pioneerin ja SRAL’in kunniapuheenjohtaja Arvi Hauvosen OH3PP avain oli vaiennut iäksi. Siunaustilaisuus ja hautajaiset nauhoitettiin Ylen toimesta, jota varten kirkossa oleva tekniikka kytkettiin ohjelmansiirtolinjaan. Tiirismaan yleisradioaseman päällikkö Veikka OH3ZM hoiti lupasiat niin Ylen kuin THK:nkin suuntaan ja määräsi mastossa olevan log-periodisen antenniryhmän kytkettäväksi aseman sivuhuoneeseen. Reijon OH3QF ja Karin OH3HB tullessa rigeineen paikalle oli kaikki siinä kunnossa ettei tarvinnut kuin painaa töpselit seinään. Siunaustilaisuus radioitiin kahdelle metrille OH3QF:n rigillä, jossa ohjaimena toimi TR-2200 ja pääteasteessa tavanomaiset QQE 06/40:t.

Kuunteluraportteja saatiin Oulua ja Viroa

Silent Key -kutsutkin ovat nykyisin uusiokäytössä. Tilaisuudesta tehty nauhakin on kadonnut historian hämäreiden.

VHF-signaalin sykkyyriä.

Lahden suurmäki sijaitsee Salpausselän harjulla ja rakennelmakin on huomattavan korkea, joten sitä piti yrittää seuraavissa kisoissa antennin paikaksi. Rigit, antennit ja virtakaapeli raahattiin suurmäen huipulle, aggregaattisentään jätettiin pörisemään maahan.

Heti avauksessa tulivat viitokset ”tappiraportilla” melkein Viipuria myöten. **Valokuva!*

Seuraavaksi havaittiin, ettei juuri muita asemia kuulunutkaan. Käänsi aneettia mihin suuntaan tahansa, tulivat viitokset kolinalla sisään. Se kilpailu kuivui siihen. Miksi näin kävi? siihen ei kukaan ole osannut antaa vedenpitävää selitystä. Joka tapauksessa hiihtomäen betonirakenteinen vauhtimäki osoittaa suoraan viitosten maita kohti. Voisiko se toimia jonkinlaisena suuntaajana, joka veti viitosten sinkut OH3AC:n antenniin? Parempaa selitystä ei kukaan ole keksinyt, ja uskovathan eräät järkevinä pidetyt ihmiset ufoihinkin!

Vuoden koulutustavoitteet saavutettiin hienosti. Viisi kokeilusta oli yrittämässä ja kaikki saivat kutsun, kun koko maanlaajuisesti onnistumisprosentti oli alle 50. Onnelliset uuden kutsun saajat olivat OH3RV, OH3TF, OH3FH, OH3FK ja OH3FL.

Solmu OH3OK kutsuttiin ensin kerhon kunniajäseneksi 30 -luvulta alkaneen radioamatööri- ja kerhotoiminnan kunniaksi, ja seuraavana (1974) vuonna Arvin OH3PP:n jälkeen kerhon kunniapuheenjohtajaksi. Esim. OH3AC:n tilintarkastajana Solmu on toiminut kerhon perustamisesta alkaen.

Jälleen uusi kerhohuone.

Vuoden 1974 vuosikokous pidettiin Tapparankadun kerhohuoneessa. Näennäisesti se oli kuin tehty hamshakiksi. Huoneesta jopa johti putki ullakolle antennin syöttöjohtoa varten. Valitettavasti paikan häiriötaso oli lähinnä pöyristyttävä, joka oli todettu jo lähellä sijainneella vuoden 1958 MM kisa-asemalla.

— Kerholla on tavanmukaisten toimihenkilöiden lisäksi vastaava asemanhoitaja, kalustonhoitaja, VHF- ja HF managerit, kolme kokeiluskouluttajaa, kettumanageri ja kolmejäseninen tutkijalautakunta! Sirkka Perälä, kerhon ensimmäinen XYL, sai kutsun OH3SP, joka alkoi kuulua ahkerasti CW:llä.

Vuoden 1975 vuosikokouksessa valittiin puheenjohtajaksi (äänestyksettä) Veikka OH3ZM, varapuheenjohtajaksi Reijo OH3QF ja sihteeriksi Rauni OH3RV. Uutena virkana Timo OH3GN valittiin kettumanageriksi. Leena Saikko sai kutsun OH3HF ja joutui vuodesta toiseen hoitamaan kerhon lukuisia luottamustoimia. ”Joka kerran keksitään jne...”



OH3OK ja OH3WK Majuanvuorella

Huhtikuussa 1975 pidetty VHF SM - OH maaottelu.

Tiirismaan häiriöt ja hiihtomäen kummallisuudet olivat vielä tuoreena muistissa, joten mahdollisimman korkeata antennin paikkaa pohdittiin porukalla. Solmu OH3OK, vanhana suunnistajana, omisti melkoisen nipun topografikarttoja. Niistä löytyi **Majuanvuori** Padasjoella, alle kuudenkymmenen kilometrin etäisyydellä Lahdesta. Kartan mukaan paikalla sijaitsi maanmittaushallituksen ylläpitämä kolmiomittaustorni, ja paikka oli vain muutaman metrin matalampi kuin Tiirismaa!

Solmu suoritti maastotiedustelun ja selvitti maa-alueen omistajan. Mikäli lupa-asiat saataisiin kuntoon, siinä olisi antennin paikka, ja kulkukelpoinen tiekin oli kohtuullisen lähellä.

Jonkinasteisen paperisodan ja maanomistajan luona tapahtuvien kumarruskäyntien jälkeen saatiin tulisijalla varustettu teltta pystytettyä

kilpailun ajaksi sopivaksi katsottuun paikkaan, lupasipa maanomistaja toimittaa polttopuutkin telttakaminaan.



PJ-teltoa Majuanvuorella

Niinpä saha soimaan ja tornin huipusta tuli polttopuita. Antenni asettui paikalleen, eikä kukaan kysellyt asiasta jälkeensä.

Kilpailun alkuun mennessä oli kaikki saatu kuntoon ja ”OH3AC sai aikaan melkoisen mekkalan kahdella metrillä”, toteaa eräs kirjoihin viety muistio kilpailusta. Antennin paikka osoittautui hyväksi ja porukka motivoituneeksi, niinpä jo kisan aikana OH3AC veikattiin maaottelun voittajaksi valtavan yhteysmäärän vuoksi, mutta toisin kävi. Aavan meren tuolla puolen oli runsaasti SM -asemia, joista sai kovat kilometrikertoimet, niinpä OH0NC keräsi peräti 3736 pistettä ja vei tavan mukaan ensimmäisen palkinnon, hyvänä kakkosena oli OH1VL 3544 pisteellä, ja kolmantena OH3AC 3431 pisteellä. Joka tapauksessa OH -asemat voittivat maaottelun, ja sehän on pääasia!

2 metriä, reissumiehen tuki ja turva.

Olle OH3RD: 1975 kuului vielä kahden metrin kultaisiin vuosiin. Tein silloin jatkuvasti matkatöitä. Liekö mikään turruttavampaa kuin pimeässä vastaan juoksevan maantien tuijottaminen. Kahdella metrillä löytyi lähes aina juttuseuraa, joka piti mielenkiinnon vireillä ja matkamiehen hereillä! Erikoisesti mieleen on jäänyt Ana OH3WW. Hän oli aina bandilla ja kuuli mobilen heikon sinkun kaukaa. Matkamies sai yleensä aina ajo-ohjeen vieraassa kaupungissa sitä pyytäessään. Kokemus opetti, että tietyissä kaupungeissa oli parasta kutsua ”toisella kotimaisella.” Sillä suomeksi ei välttämättä vastausta saanut. Oppia ikä kaikki!

Eräällä matkalla oli työkaveri mukana. Hän ei tiennyt radioamatööritoiminnasta mitään ja oli ällikällä lyöty kirjatessaan kahdenmetrin QSO:ja lokiin matkalla Lahdesta Tornioon. Meillä oli jatkuva radioyhteys koko matkan ajan. Ollessamme Seinäjoen korkeudella jaettiin Oulussa jo puheenvuoroja täyttä päätä. Melkoinen joukko olikin vaivautunut Oulun torille moikkaamaan kolmosia oikein henkilökohtaisesti. Tornioista kyseltiin mihin me olimme jääneet? Siellä odoteltiin myöskin meitä.

Viimeinen hamssi opasti vielä Tornion keskustassa radiolla meidät hotelliin puolenyön jälkeen!

Sama meno jatkui paluumatkalla. Jyväskylässä oli meneillään katutyöt, ja kaikki viitoitukset oli poistettu kadunvarsilta. Ellei OH6OU(?) olisi opastanut meitä kaupungin läpi kello 00:30, olisimme eksyneet sinne. Tikkakoskelta joku huuteli vielä hyvät yöt, sen jälkeen bandi hiljeni. Oli kiva esitellä radioamatööritoimintaa kaverille.

Sittemmin aktiivisuus hiipui vuosien myötä ja usein sai huudella tyhjälle bandille. OH2BNE, samanlainen reissusälli kun minäkin, vastasi kutsuun milloin missäkin Suomen kaupungissa. Paikalliset eivät viitsineet enää tulla vastaamaan edes ajo-ohje pyyntöihin.

Kevätsohjoisen ja kuraisen maantiematkan jälkeen joukkue, Solmu OH3OK, Kari OH3HB, Veikka OH3ZM, Pena OH3RJ ja Reijo OH3WK plus junior Harri olivat Majuanvuoren juurella ja tavaroita alettiin raahata mäkeen. Heti alkuun todettiin, että pohjoisen puoleisella rinteellä oli lunta kuin Siperiassa. Lumeen tallaantui komea polku, ennen kuin Veikan OH3ZM:n hankkima armeijan puolijoukkueen telta, kamina, eväät ja radiokalusto olivat mäen päällä. Rigit kaipasivat tietysti aggregaatin bensakannuineen sähkön tuotantoa varten. Hirmuisen pitkä liitoskaapeli oli tarpeen häiriöitten takia. Joskin valmistaja on suojannut laitteen kiitettävän hyvin sähköisten häiriöiden varalta, on moottorin äänenvaimennus unohtunut. Melkoisen etäisyyden päähän teltasta kaivettu lumipotero ratkaisi ongelman.

Itsenäisyyden alussa rakennetut kolmiomittaustornit olivat läpeensä lahoja seitsemänkymmentä -luvulla, elleivät jo peräti kaatuneet. Majuanvuoren torni oli syysateiden kas-telemana jäänyt talven mittaan aivan tönkäksi. Ei kuulemma edes ritissyt kiipeilijöiden alla! Kääntömoottorilla varustetun 14 elementtisen Telesten asennus vaati tornin huipussa ”tietyn modifioinnin.” HF:llä saatiin yhteys Paliin OH3QW, joka saikin hankittua luvan hommaan. Kuka sen myönsi, ei selviä aikakirjoista. Pääasia oli, että lupa saatiin.



Apusisaren QSL-kortti

Apu-Sisar.

Veikka Vohlonen OH3ZM teki valtavan työn rakentaessaan OH3AS –majakka/hätäpalveluaseman laitteet ja hankkiessaan toimintaluvat. Yleltä saatiin korvauksetta häviötön syöttöjohto ja tilat laitteistolle, molemmat seikkoja joihin kerhon varat eivät olisi riittäneet!

Antennitalkoot pidettiin perinteisesti talvella mahdollisimman huonolla kelillä. Kuten kaikki tietävät, se takaa antennin parhaan mahdollisen toiminnan. Antenni saatiin viedä suuraseman idän puoleiseen mastoon. Talkoisiin ei ollut kuulemma mahdotonta tungosta, liekö maston 150m:n korkeus vaikuttanut asiaan? Reijo OH3WK, jonka päätä ei tunnetusti

korkealla palele, lähti Veikan kaveriksi ja antennin asennus onnistui yhdessä FB!

”Kolmosten Apu-Sisaren” varsin kauas kuuluvan signaalin odotettiin parantavan varsinkin maantieliikenteen turvallisuutta, olihan melkein joka hamin autossa tuolloin kahden metrin rigi, ja kanavat täynnä pulinaa, jopa siinä määrin, että ne uhkasivat loppua kesken. Mahtoiko ennakoida nykyistä kännykkäbuumia?

Valitettavasti 20 -luvulta peräisin oleva radiolaki ja jäykkä, mitään poikkeuksia hyväksymätön byrokratia vesittivät koko ajatuksen. Silloin kun OH3AS:n palveluksia olisi kipeästi tarvittu sairaankuljetuksen käynnistämiseen oli asema suljettu. Byrokratian olemukseen kuuluu, ettei tästä informoitu ketään muuta kuin YLE:n päivystäjää, joka täytti määräyksen! Jostakin tuntemattomasta syystä ei radioamatöörien hätäliikenneasemaa pidetty tärkeänä. Asian räppimiseen meni pari vuotta ja 27.11.1976 klo 19.10 GMT OH3AS vaieni lopullisesti.

Lahdessa järjestettävät vuoden 1978 hiihdon MM-kilpailut alkoivat lähestyä. Kisoihin mennessä rakennettiin toistinasema OH3RAC jatkamaan OH3AS:n perinnettä.

Ripiitteritarina Lahdesta.

Unto Kokkarinen OH3UK. Motto: Kun ripiitteri toimii, on aika keksiä siihen jotain uutta.

Tärkeintä on ripiitterin toiminta ja sähköturvallisuus. Toisarvoista on ulkoinen olemus. Tärkeää on, että antennit, syöttöjohdot ja itse asemakin on maadoitettu hyvin, eikä vaarallisia sähköjä ole kosketeltavissa. Tosin amatööri-laitteenkaan ei tarvitse näyttää risukasalta.

Ripiitteri Lahteen

Ensimmäisen kahden metrin ripiitterin teki kerholle Pentti OH3RJ (nyk. OH7RJ). Vuosi oli 1976. Paikka ripiitterille löytyi keskussairaalaan jossa OH3RJ, OH3ZP ja OH3UK olivat töissä. Aluksi käytettiin yhtä antennia. Ripiitteri oli tehty itse lankkujen väliin puristettuja kuparisia duplekseripönttöjä myöten. Kupari oli tehtaan lahjavaraa. Keskussairaalan sorvia pyöritti alan mies Virolaisen Harry. Kanava oli aluksi R3. (145.675/145,075)

CW-ID

Omatunnusmatriisissa oli aluksi kytkentävirhe joka aiheutti yhden pisteen mittaisen tauon C-kirjaimen toisessa viivassa. Tästä saatiin huomautus pääkaupunkiseudulta ja virhe korjattiin. Paitsi kuuntelemalla, paikallistettiin virhe mittaamalla sairaalan piirturilla.

Kauha häiritsee

Ripiitteri toimi aluksi hyvin, mutta ongelmia oli tulossa, kun kanavaksi jouduttiin vaihtamaan (145.725/145,125) jolla tiedettiin odottaa kaukohakuhäiriötä. Hämeenlinna peri entisen (145.675/145,075)-kanavan. Häiriö esiintyi aina useammin kaukohaun käytön lisääntyessä. Häiriön poistamiseksi tehtiin paljon töitä keskussairaalan ilmastointikonehuoneessa ja katolla, mutta ilman tulosta. Asian teki hankalaksi mittalaitteiden puute. Puute ei kuitenkaan ollut ratkaiseva.

Lopuksi kaikki oli vaihdettu radiosta duplekseriin, joka ostettiin Aerialilta. Ennen sen asennusta todettiin, että se oli tehtaalla viritetty 1Mhz liian alas. Asia johti uuteen tehdaskäyntiin Järvenpäähän, mutta koska sopivaa mittapaikkaa ei ollut vapaana duplekseria ei saatu lopulliseen vireeseen. Loppuviritys suoritettiin UK:n pajalla. Kun tehdasvalmisteinen duplekseri oli saatu vireeseen ja männät lukituksi, ei siihen ole tarvinnut kajota, paitsi kanavan vaihdon yhteydessä. Omatekoisen duplekserin mekaniikka ei yltänyt samalle tasolle vaikka sen estovai-

mennus oli ehkä teoriassa parempi. Sen virittäminen oli tarkkaa puuhaa. Hengittämättä, hiljaa ja poistuessi oli paras sulkea ovi varovasti. On kuitenkin huomattava, että uuden duplekserin hankinta ei muuttanut kaukohaun aiheuttamaa häiriötä.

Radio, Enso Guzeitin käytöstä poistettu Mobira ARTS, saatiin ”Metro”-Suhosen suosiollisella myötävaikutukselta. Käytöstä poistettuja VHF- ja UHF-tukiasemia alkoi olla saatavana, koska matkapuhelimet olivat syrjäyttämässä omaan tukiasemaan perustuvat radiojärjestelmät. Radiossa, joka toimi korkealla VHF-alueella oli alun perin synteesi, mutta se korvattiin myöhemmin kideohjauksella siinä toivossa, että lähetteen spektri olisi puhtaampi. Tätä ei mittalaitteiden puuttuessa voitu todentaa, mutta alan kirjallisuudessa on näin sanottu. Oli myös siirrytty käyttämään kahta antennia. Vanha, omatekoinen ripiitteri luovutettiin koruttomien menojen Penan OH3TY johdolla Radio- ja TV-museoon.

Uusi kanava R7 (145.775/145.175)

Kaukohäiriö saatiin pois vasta, kun kanava voitiin vaihtaa uudelleen. Pitkään oli ehditty olla vaikeuksissa. Liiton toimihenkilöiden kovakorvaisuus asiassa oli valitettavaa. Lopulta saatiin liiton Task Force paikalle Jarin OH1CF:n johdolla. Joitakin vikoja löytyikin. Ruosteinen pultti muodosti diodin alumiinisen antennimaston kanssa ja toimi tehokkaana ilmaisimena. Kauha-häiriö tosin ei toimenpiteiden johdosta hävinnyt. Sammonkadun kerholla vallitsi lähinnä lynkkausmieliala kun herrat Helsingin saapuivat yllättäen kerhoiltaan ihmetellen miksi kukaan ei ole opastamassa kerholle ripiitterillä. Ripiitteri oli häiriön takia juuri silloin suljettu. Asiassa saatiin kuitenkin aikanaan uusi keskusteluyhteys liittoon. Kanavan vaihto otettiin uudelleen puheeksi. Uusi kanava on R7(145,775/145,175). Samalla kanavalla on Joutsenon ja Tallinnan ripiitterit Keskinäisiä häiriöitä ei tietävästi ole esiintynyt. Hikeä ja vaivaa olisi säästynyt, jos kanava olisi voitu vaihtaa aikaisemmin. Ripiitteri toimi hyvin uudella kanavalla. Vain kanavakide (JAN CRYSTAL) oli vaihdettu ja duplekserin viritys tarkistettu. Kauha-suodatin jätettiin vielä käyttöön. Sitä ei uskallettu poistaa, koska pelättiin, että kauha ilmestyisi uudelleen, eikä siitä päästäisi eroon. Antennien välinen mitattu vaimennus on 2m:llä n. 35dB ja duplekserin estovaimennus 75dB molemmilla taajuuksilla.

70 cm ripiitteri

70cm:n ripiitteri tehtiin Stornon radiosta joka varustettiin pienellä pääteasteella. Kanava on RU0 (434.600/433.000). Duplekseri saatiin lahjoituksena Kempeleeltä ja logiikka OH7-maasta. Folded Collinear-tyyppiset antennit taivutteli Kaitsu OH3WE. Kevytrakenteisuudesta huolimatta ne toimivat hyvin koko sen ajan jonka 70cm ripiitteri oli käytössä keskussairaalassa. Etuvahvistin saatiin OH5NOL:lta. Laitteen kokosi Unto OH3UK.. Ripiitterin toiminta on ollut ongelmaton koko ajan.

Uusi paikka

Koska näytti siltä, että ripiittereille jouduttaisiin jossain vaiheessa joka tapauksessa etsimään uusi paikka, sitä alettiin etsiä hyvissä ajoin. Ripiitterit saatiinkin siirretyksi Radiomäelle. Paikka oli ollut ainakin allekirjoittaneen toivelistalla parisenkymmentä vuotta. Aluksi etsittiin ripiittereille paikkaa museorakennuksesta, mutta tie aukenikin yllättäen mastoon. Digitaaliset ins. Hannula kysyi kevyessä kesäsateessa pidetyssä katselmuksessa voitaisiinko ajatella antennien asennusta mastoon. Radiot voisi asentaa maston alla olevaan koppiin. OH3TY:n ja OH3UK:n mukaan ajatus oli hyvä. Antennit asennettiin itäiseen mastoon, sen rautatieaseman puoleiseen kulmaan, noin kuudenkymmenen metrin korkeuteen. Korkeutta on noin parikymmentä metriä enemmän kuin edellisessä QTH:ssa. Jonkin verran ripiitteriantenneja korkeammalla mastossa on museon Radio Maston 0.5 kW:n ULA-lähettimen antenni. Mastossa ei olla muutenkaan yksin.

Kaapeliongelmia

Käyttöön saatiin mastossa oleva vanha kaapeli. Sen yläpäähän kytkettiin 70cm:n kuunteluantenni. Jonkin ajan kaikki meni hyvin, mutta sitten ripiitteri kuuroutui. Talvi oli aluillaan, eikä mastoon ollut menemistä. Epäiltiin, että kaapeliin olisi päässyt vettä. Asiaa tutkittiin seuraavana keväänä. Silloin todettiin, että näin oli käynyt. Kun N-liitin avattiin, valui kaapelista vettä kopin lattialle. Antenni saatiin siirretyksi mastossa eri paikkaan, johon vedettiin uusi kaapeli. Syöttöjohdot vedettiin ja antennit asennettiin mastoon alan miesten voimin. Amatöörejä ei mastoon päästetty. Saimme toimia johtojen alapäiden valvojina. Tehtävä oli tärkeä. Piti valvoa, että kaapeli juoksee.

Uudet kaapelit ja -antennit

Puoli kilometriä 7/8” kaapelia isolla puukelalla oli saatu tehtaalta Oulusta lahjaksi. Kyseessä on tehtaan laadun-

valvonnan hylkäämä erä. Etu oli molemminpuolinen. Kaapelia ei tarvinnut hävittää. Ripiitterikäytössä ei kaapelissa ole todettu minkäänlaista vikaa. Vähähäviöisillä syöttöjohdoilla on pituutta arviolta n. 90m. Tarkoitusta varten hankittiin sekä 2m:lle, että 70cm:lle uudet Aerialin dipoliantennit, jotka asennettiin mastoon tukevasti 50x50 RST-jatkovarsin putoavien jäiden varalta ja säteilykuvion minimien pehmentämiseksi. Antennien asennuksen esteettisistä puolesta on tietävästi tullut joskus sanomista.

70cm:n ripiitteri uusittiin kokonaan. Radioksi tuli RD-58-NMT-tukiasemaradio. Toimivia 70cm:n ripiittereitä tehtiin (OH3WE) yhteensä kolme erilaista; RD-58 (OH3NYB-logiikalla) ja RD 58 (OH5NXO-softalla), ja Benefon Forte. Ripiitterit ripusteltiin koppiin seinälle ja jäätin odottamaan miten RF-kenttien mm. kaukohaun kanssa tultaisiin toimeen.

Hyvästi kauha

Kauhasuodatinkin uskallettiin lopulta poistaa, eikä kaukohakuhäiriöitä enää ilmennyt.. Hyvää (-43dB) estosuodatinta ei haluttu hylätä. Se viritettiin ripiitterin lähetystaajuudelle duplekserin tueksi.

Uusi kutsumerkki

THK:lta haettiin OH3RAC:lle lisätaajuus 70cm:lle. OH3RUC-tunnus jäi pois käytöstä. Toisen kutsumerkin kustannukset jäivät pois.

Uusi ripiitterirakki

Työnantajani hankki uuden keskusradion. Vanhan keskusradion päätevahvistimet virta-lähteineen oli asennettu kahteen rinnakkaiseen 19"-tuuman puolitoistametriseen rakkiin. Siitä tulisi hyvä rakki ripiitterille. Molemmat ripiitterit mahtuisivat siihen. Rakki oli menossa romutettavaksi. Se saatiin kerhon käyttöön.

Puretusta matkapuhelintukiasemasta saatiin laadukkaat virtalähteet joita syötettiin kahdella keskusradion verkko-osalla. Verkko-osien teho oli 200w/kpl ja virtalähteiden 300W/kpl. Laajennusvaraa olisi; tilaa ja valmista sähköä. Kahden metrin Mobira-radio asennettiin 19" rakkimalliseen koteloon johon sopi myös RX-etuvahvistin ja estosuodatin. Kotelo asennettiin rakkiin. Liittimet ja johdot jäivät rakin sisään. Ulospäin ei roikkunut johdon johtoa. Tulos oli siisti. Verkkojohto, maadoitus ja antennit johdettiin takaa rakkiin. 70cm:n radio oli valmiiksi rakkimallia. 70cm:n duplekseri mahtui rakin sisään hyllylle, ja kahden metrin duplekseri pystyyn rakin pohjalle. Tyhjä etupanelin aukot peitettiin peltisepän liikkeestä tilatuilla mittojen mukaan leikatuilla levyillä. Rakille kirjoitettiin huoltokäsikirja jossa kerrottiin miten eri osat voitiin tarvittaessa irrottaa rakista. Maisemat kopissa olivat avartumassa. Oli menossa vanhojen tukiasemien purkuvaihe (mm. Autonet). Tilaa näytti olevan yllin kyllin. Toisin kuitenkin kävi.

Rakin siirto

Kun ripiitterirakki oli ollut käytössä puolisen vuotta saatiin tieto, että rakki pitäisi siirtää. Asiasta pidettiin työmaakokous jolloin kävi ilmi, että rakin takia ei käytävällä ollut sähköturvallisuusmääräysten vaatimaa 80cm:n huoltotilaa muille laitteille. Rakki olisi siirrettävä tieltä pois. Mahdollisia uusia paikkoja olisi toistaiseksi parikin, mutta kun ne olisi myyty, ripiitterirakille ei olisi kopissa tilaa, vaan se pitäisi siirtää ovesta ulos. Tila oli kysyttyä. Aika-arvio olisi yksi kuukausi. Radiolaitteille olisi tilaa kopin seinällä, mutta rakille ei.

Paluu menneisyyteen

70cm:n ripiitterin vanha asennuskotelo powereineen oli edelleen seinällä, joten edessä oli takaisin paluu. Kahden metrin radion 19" kotelo ripustettiin etulevystään seinälle. Sen alapuolelle tuli pieni hakkuripoweri ja duplekseri.. Ripiitterit toimivat taas kuten ennenkin.

Mitä opittiin?

Kun olet keksimässä uutta, tarkista hyvissä ajoin sopiiko se muille osapuolille. Idea voi olla hieno, mutta ota selvää, ettei toteuttamiselle ole, tai ole tulossa estettä. Kun rakki tuotiin koppiin, oli menossa muiden laitteiden, mm. Autonet, purkuvaihe. Tilanpuute ei silloin käväissyt mielessä Uusia käyttäjiä oli kuitenkin tulossa pilvin pimein. 80cm:n huoltotilavaatimus on asiallinen. Huolto ja korjaus ei olisi mahdollista, kun laitteita on paljon yhdessä tilassa. Rakki powereineen oli romutusuhan alainen ja tarjolla ensiksi ehtivälle. Taloudellinen tappio oli tekijälle muutamia sataasia ja henkinen hiukan suurempi. Kerholle ei kuluja tullut.

Tarinalla on kuitenkin onnellinen loppu. Ripiitterit toimivat näinkin, eikä niiden nykyiseen sijoituspaikkaan ole tungosta. Rakin powereineen korjasi talteen Espoon Radiokerho.

Kustannustarkastelua

Mikäli kerhon olisi pitänyt maksaa ripiitteri- ja antennipaikasta käypää vuokraa koko käyttöajalta olisi alusta alkaen tähän mennessä päädytty summiin 600.000 – 750.000.-.

(Uusi toistinasema on toiminut häiriöttömästi yli odotusten. Vuoden kuluttua laskuriin oli kertynyt runsaat 26000 käyttökertaa.)

Vuonna 1976

Vuosikokous pidettiin 15.1.1976 kerholla. Paikalle oli tullut yli 30 jäsentä. Alkaneelle toimintakaudelle valittiin seuraavat toimihenkilöt:

Puheenjohtajaksi Veikka OH3ZM, varapuheenjohtajaksi Seppo OH2TO ja sihteeriksi Sirkka OH3SP.

Lahtelaisten järjestämä kahden metrin kilpailu ”Naukujaiset” täytti 20 vuotta. Kisailu oli aloitettu 16.3.1956, jolloin OH3QF ja OH3RD pitivät ensimmäisen kahden metrin QSO:n Hollolan Lahlessa. Juhlakilpailun tiistaina 16.3. voitti Riihimäen Kolmoset OH3AD 420 pisteellä, toisena oli OH3TV 391 pisteellä ja komosena OH3AC 371 pisteellä Reijon OH3WK ahkeroina. Voittaja luvattiin kylvettä ja palkita OH3QF:n saunassa.

Solmu OH3OK on tutkinut karttojaan, ja 22.-23.5. pidettävään VHF-maaootteluun päätettiin osallistua



Naukujaisien palkintojenjako saunan kuistilla, vasemmalta OH3QF, OH3YY, OH3KL, OH3RD ja OH3WK

Kerholehdistä poimittuja vuonna 1976:

- OH3AC:n kerhohuone on avoinna osoitteessa Tapparankatu 7 maanantaisin ja perjantaisin klo 18.00 - 20.00 -3SP/3VS
- APRILLILEIRI on totta viikonloppuna 3.-4. huhtikuuta. Res.ups. maja toimii leiripaikkana, jonne opastus 144.500 FM:llä. Paikalla on mm. kirpputori.
- Radioamatöörimuseon tavarat lähtivät 6.9. Tekniikan museoon Vantaalle.
- Harjulan vapaaopistolla pidettiin kokelaskurssi.

Kerholehdistä poimittuja vuonna 1977:

- Repeater-projekti pyritään saamaan valmiiksi vuoden aikana.
- Järjestetään 2:n metrin 20-vuotisjuhlakilpailua vastaava kilpailu ”2m:n naukujaiset” 29.3.
- Kerho aloittaa oman bulletinin pitämisen viikottain 27.2.1977 alkaen sunnuntaina klo 09.30 SA 3,680 Mhz +- QRM sekä 145,000 Mhz.
- LA-väen kanssa järjestetään yhteinen palaveri 9.3.1977 klo 18.00 SA Sinuhessa.
- APRILLILEIRI järjestetään Sysmän Naumissa 16 - 17.4.1977

Meitä oli useita kerholaisia tammikuun kokeessa 1977, ja kun tieto yleisluokkaan pääsystä tuli, soitin riemastuneena kaikille, että tulkaa kerholle, minä tarjoan kakkukahvit. Ja porukkaahan riitti.

Viikon päästä olin taas lähdössä kerhoiltaan, kun yhtäkkiä keksin, että sitä kahviahan voi keittää joka kerhoillassa ja samalla kerätä kerholle vähän rahaa. Hain kaupasta pullaa, siitä alkoivat kerhon kahvinkeitot hel-

Lampellon mäeltä Lammilta. Ko. mäki on 182 metriä korkea, mikä lupaa hyvää.

****Kisan voittajaksi selviytyi OH3AD, Riihimäen kolmoset, 420 pisteellä, toiseksi tuli OH3TV 391pisteellä ja kolmosena OH3AC 371 pisteellä Reijon OH3WK ahkeroina.**

Monet kilvan osanottajista esittivät toivomuksen, että tästä kilpailusta tehtäisiin jokavuotinen! Kilpailu tunnetaan nykyisin kahden metrin naukujaisien nimellä!

Vuoden 1977 vuosikokous valitsi seuraavat toimihenkilöt: Puheenjohtaja Isto OH3VS, varapuheenjohtaja Arvo OH3ZP ja sihteeri Leena OH3HF.

Kerhon uudet säännöt hyväksyttiin yksimielisesti. Tähän asti voimassa olleet säännöt laati ”radioamatööriharjoittelija” Juho Kantola lähes viisi vuosikymmentä sitten!

KAHVINKEITON ALKUHISTORIA

Leena Saikko OH3HF: Olin ollut hamssina reilun vuoden kokelasluokassa, kun kaverit kerholla rupesivat huomauttelemaan, ettei 2 metrin workkiminen riitä, pitäisi jo ruveta sähköttelemään, minä kun en vielä ollut uskaltanut koko cw-bandille. Niin sitten tuskanhikisenä uskaltauduin viimein cw:lle, innostuin ja sain tuota pikaa kasaan yleisluokan tutkintoon tarvittavat 300 cw-qsoa.

Tuolloin 70-luvullahan kokelasluokan pätevyystodistus oli voimassa vain viisi vuotta. Jotta voisin harrastaa vielä mummonakin, jolloin oppiminen saattaisi olla kiven takana, piti sitten uskaltautua yleisluokan kokeeseen.

mikuussa 1977. 15 vuotta keitin kahvit itse, pullat leivoin melkein aina itse maanantai-iltapäivänä, kun en siihen aikaan ollut ansiotyössä.

Pullanleipomisesta pääsin Vipusen palstoillekin, se oli sen verran tunnettu homma koko maassa. Kymmenkunta vuotta olen hoitanut hommaa joka toinen maanantai, ja nyt, kun melkein 25 vuotta on täynnä, olen vähentänyt omaa osuuttani yhteen kertaan kuussa. Eiköhän ne kahvit tule keitetynsi ilman minuakin. Mutta kerhon toiminta aktivoitui kyllä huomattavasti kahvin juomisen myötä.

(Vielä vanhoilla päivilläkin on kiva lähteä kerholle hörppäämään kaffeet hyvässä seurassa. Todistaa OH3RD.)

OH3UK ja RTTY

Olin SRAL:n RTTY-manageri v.1971 - 1979. Siinä sivussa siunautui SARTG:n yhdysmiehen tehtävä. Minut taisi nimittää tehtävään Martti oh2bh pääkaupunkiseudun aamu-FM-rinkulassa. Hallituksessa oli ollut asiasta puhetta. ”Kelläs olis ryttykone?” Tästä alkoi myös RA:n kirjoitusten sarja, RTTY;stä ja muusta. Juttuja on nyt noin 60kpl julkaistu. Kaikki on viipymättä pantu lehteen, mitä on tarjottu.

Voimalla seitsemän miehen tehtiin ensimmäiset elektroniset RTTY-laitteet (ks. kuva), jopa ilman mikroprosessoreja. Muita piirejä oli toista sataa. Kaikki työn aloittaneet saivat laitteet toimimaan ja olivat niillä äänessä.

Homman ollessa parhaimmillaan ajettiin RTTY-bulletiinia kutsulla OH3TTY. Kontestiakin ajettiin. SARTG:n lehdessä joku kirjoitti myöhemmin, että OH3TTY oli ajanut aggressiivisella tyylillä.

Sen ajan toimistotekniikalla bulletiinin kokoamiseen (lue lävistykseen nauhalle) kului n. 8 tuntia. Materiaali tuli myöhään, usein vasta edellisenä päivänä. Erosin tehtävistä 1979, muistaakseni. RTTY oli jo silloin mode muiden joukossa. Se ei kaivannut enää omaa manageria.

Radiosuunnistusta.

Kai Nilakari OH3WE: Kerho järjesti suunnistusharjoituksen normaalin kerhoillan sijaan. Mistään metsässä juoksemisesta ei kuitenkaan ollut kyse, sillä sellaisen järjestely olisi vienyt hyvinkin koko päivän rastien piilottamisineen ja purkamisineen. Toimittiin siis hiukan nykyaikaisemmalla tavalla.

Muutama auton omistava hamssi ajoi kahden metrin rigeineen eri puolille kaupunkia rastiasemiksi. Asemia oli viisi tai kuusi. Kellon lyödessä kahdeksantoista, kilpailu alkoi.

Jokaisen rastin tehtävänä oli vuoron perään minuutin ajan jutella joutavia, jona aikana kilpailijoiden piti määrittää mobileaseman suunta. Minuutti kului tässä puuhassa melko nopeasti, jonka jälkeen seuraava rasti tuli ääneen.

Hyvänä apuna puuhassa oli puhelinluettelon kartta. Oli sovittu, että mobileasemat eivät saaneet poistua karttalehden ulkopuolelle. Ennen kisan alkua oli hyvä hakeutua jonnekin korkealle paikalle, jotta saisi piirrettyä karttaan viivat jokaisen rastin pään menoksi. Paikantaminen ei ollut niin helppoa kuin äkkiä luulisi. Kannettavia kahden metrin rigejä ei juurikaan ollut, lukuunottamatta Kenwoodin ”kukkopilliä”. Oli siis tultava autosta reilusti ulos ja suunnattava esimerkiksi kädessä pidettävällä dipolilla tai HB9CW- antennilla. Radio mittareineen oli tietysti autossa, jolloin kuljettaja joutui huutelemaan antennin pitelijälle lukemia. Dipolissa oli vielä se paha puoli, ettei tiennyt kummalla puolella rasti sijaitsee, ko. antennihan on kaksisuuntainen.

Viivojen tultua vedetyksi kartalle, ajettiin jollekin toiselle mäelle, josta otettiin ristisuuntimat. Rastien sijainti oli näin tarkasti määritetty, ainakin teoriassa. Käytännössä viivojen leikkauspisteet heittivät usein satoja metrejä rastin todellisesta sijainnista. Tässä piili kisan hienous, sillä paikallistuntemuksen lisäksi onnella oli huomattava osuus pelissä.

Miksi sitten suuntimat olivat epätarkkoja? siitä esitettiin suunnistuksen jälkipelissä useita arvioita. Lahti on tunnetusti mäkinen ja kallioinen kaupunki, jolloin heijastumat tulivat kuvaan mukaan. Polarisaatio saatoi kääntyä



Unto OH3UK SRAL:n RTTY-manageri 70-luvulla. Kuvassa myös Isto OH3VS OH3AC:n puheenjohtaja. Kuva: Etelä-Suomen Sanomat

kalliosta heijastuessaan ja joskus autoaseman oli laskettava piiska alas maata kohden nojaamaan, sillä rigissä ei ollut tehon pienennysmahdollisuutta. Lähitaistelu olikin joskus varsin kiivasta. Viisari nojasi tappiin, mutta rastia ei vaan näkynyt missään.

Kaikkien rastien löydyttyä ajettiin kerholle. Rastien löytämisjärjestys oli vapaa, ja joskus saattoi tapahtua pieniä nopeuden ylityksiä parin kaikki rastit löytäneen autokunnan kisatessa kerhoa kohti. Kerho oli nimittäin maali, jonne ensiksi saapunut oli voittaja.

Osallistuin kerran kilpailuun Timon OH3CT kanssa. Timpalla oli siihen aikaan punainen räätisitikka, joka oli mainio auto radiosuunnistukseen. Rätin ollessa rullalla saattoi ajon aikana ottaa suuntia eikä autosta tarvinnut nousta ollenkaan ulos. Näin säästettiin aikaa.

Kävipä kerran niin, että viimeinen rasti oli löydetty ja alkoi kiivas ajo kohti edesmenneen Palin, OH3QW, taloa. Kerhoilta pidettiin sinä iltana poikkeuksellisesti Palin luona Launeella. Ko. Kaupunginosa on kaavoitettu osin ennen talvisotaa, eikä kaikille poluille ole autolla asiaa, suunnistus Palin talolle oli siis kimurantti juttu. Sitä pohtiessamme kuulumme bandilta, että joku toinenkin autokunta oli saanut rastit kasaan ja oli matkalla maaliin.

Ajoimme pitkin Mustanmäenkatua ja olisimme joutuneet kiertämään parin- kolmen kilometrin lenkin Launeenkadun kautta vaikka Palin talon katto näkyi sadan metrin päässä! Voitto oli siis varmistettava. ”Tosta vaan,” sanoin, ja Timppa kallisti räätärin tiukasti pienelle hiekkapolulle.

Ensimmäisenä päästiin maaliin, mutta joku oli nähnyt meidän tulevan hieman odottamattomasta suunnasta. Vanhempi konstaapeli Rauni OH3RV sanoi, että ”Sen polun päässä on kylläkin ajoneuvolla ajo kielletty -merkki!”

”Ai, onko?” me kysyimme viatonta näytellen. ”Ne on diskattava!” sanoi seuraavaksi tullut autokunta. ”Itse ajoitte ylinopeutta!” me syytimme. ”Ei oo näyttöä!” kuului vastapuolelta.

Pienen polemiikin jälkeen voittomme pysyi voimassa, vaikka sitä ei ehkä aivan puhtaalla pelillä saatukaan, mutta me tulimme ensiksi maaliin!

Seuraavan suunnistuskisan ”voitti” Rauni OH3RV. Sillä kertaa harjoitukseen osallistui kuusi mobileasemaa, joista kolme löysi kaikki rastit. Lopuilla asemilla oli kuulemma mahtavia selityksiä miksi juuri nyt ei onnistunut. Kootut selitykset pitäisi julkaista, mutta muistiinpanot ovat kadonneet..

Kerholehdistä poimittuja vuonna 1978:

- Osanotto ”naukujaisiin” oli ilahduttavan runsas, 22 FM- ja 17 CW/SSB lokia jätettiin. FM:llä vei OH2PQ voiton 229 pisteellä ja CW/SSB:llä OH1TY 295 pisteellä. Onnittelut!
- Kevätkauden päättäjäiset pidettiin 6.6 Leenan OH3HF ja Sakun OH3HL kesämökillä.
- Repeater alkoi toimia ja on saanut kiitosta varsinkin mobile-kansalta. Uusi kahden metrin rigi, TS 700G, ostettiin kerholle.



Kisa-aseman QSL-kortin pohjakuva

Vuosi 1978 oli kiireistä aikaa kerholle. Jo perinteiseksi muodostuneen 2:n metrin naukujaisien lisäksi kerho osallistui OH/ SM kahden metrin kisaan, jossa sijoitus oli 15. Kaksi kotimaista Hf-kisaa, Kalakukko ja Viitosten syysottelu menivät sijaluvuilla 57. ja 6. kerholuokassa.

– Mm-kisoja varten hankittiin PLH:lta erikoistunnus, OG3FIS kisa-asemalle ja taloyhtiöltä saatiin lupa asentaa kisa-antenni katolle ja siinä sivussa esiteltiin radioamatööritoimintaa taloyhtiön asukkaille. Kisa-asema workki 17 - 26.2 välisenä toiminta-aikanaan noin 1300 QSO:ta. Ei mikään ihme, antennitalkoot pidettiin 7 kerroksisen talon jäisellä katolla 27 asteen pakkasessa! ja antennia varten hankittiin uusi kääntömoottorikin. Ellei näillä eväillä, niin millä sitten?

– Edellisvuoden syksyllä aloitetun kokelaskurssin seurauksena toistakymmentä uutta kutsua ilmestyi bandille.

Se oikea antennin asennussää.

Eero Kivisilta, alias Musa OH3XH: Alkukesällä 1978 sain kokelasluvan ja taloyhtiön hallitus suostui hakemukseeni asentaa kahden metrin 10 elementtinen Yagi talon katolle. Asuin silloin yhdeksänkerroksisen talon ylimmässä kerroksessa, joten ulkoiset olosuhteet kahdelle metrille tuntuivat lupaavilta, ja aloituskynnyskin kokelaalle sopivalta.

Pyysin Rakun OH3MI, kaveriksi hommaan. Sentään yhdeksän kerrosta ja 12 elukainen antenni, eikä mastoputkikaan ihan mitätön ollut. Lisäksi asennuspäivänä satoi. Kaatamalla.

Ehdotin Rakulle, että jospa siirtäisimme puuhapäivän paremmille ilmoille, kun sataakin noin rankasti. Siihen



OG3FIS kutsuu. Mikrofonia käyttää Rami OH3DB. Kuva: Etelä-Suomen Sanomat

10 vuotta samassa paikassa! ja workkii edelleen nykyisessä osoitteessani.

Kiitos Raku! Tiedoista, taidoista ja sinnikkyydestä – ja kastumisesta!

Tuli kuitenkin todistettua, ettei hyvin workkivaa antennia tarvitse välttämättä asentaa kauhealla pakkasella tai lumipyryllä. Vesisadekin riittää, kunhan sataa riittävästi!

Raku tuumasi, ettei sen sateen takia mitään siirretä vaan homma tehdään nyt, sillä sataa enemmän tai vähemmän, niin kastutaan me kuitenkin!

Puuhaan kului useampi tunti, koska asennus tehtiin viimeisen päälle huolella, sillä, kuten Raku sanoi, ei sateen määrällä mitään väliä ollut. Ensimmäisen puolentunnin jälkeen olimme todella märkiä. Käsiä paleli, kengät turskuivat jaloissa ja kylmät vaatteet lepattivat kymmenen sekuntimetrin tuulessa. Jos joku on pudonnut vaatteet päällä toukokuuiseen järveen, tietää suunnilleen miltä tuntuu rämpiä tuuliselle rannalle!

Varsinkin, kun naapuritalon yhdeksännen kerroksen asukkaat katselivat puuhiamme aitio-paikalta, useimmat kuumaa kahvia hörppien. Varmaan pitivät meitä aivan kahjoina. Täytyy myöntää, ettei tuo ajatus silloin kovin kaukana ollut itseltänikään, mutta se anteni todella workki. Workki noin

— Aprilli- ja ruskaleirit vietiin läpi ja aloitettiin SRAL:n kesäleirin valmistelu. Puolustusvoimilta piti saada leirialue vuokralle, eikä siitä instanssista selvitä parilla puhelinsoitolla. Puheenjohtaja Isto OH3VS, sihteeri Leena OH3HF ja leiriväpeli Rauni OH3RV laativat kirjelmiä eri tahoille. Rauni hakkasi kirjoituskonetta sormenpäät hellinä. Jotta siihen viimeiseen hiilipaperikopioonkin tulisi luettava jälki pitää kirjoittajalla olla kovat sormenpäät ja korkea kipukynnys. Leiripaikan vuokraus onnistui!

LEIREISTÄ

Leena OH3HF: Olin mukana kerhomme järjestäessä liiton kesäleirejä 1979 ja 1981 Hollolan Hälvälässä. Siihen aikaan leirit olivat vielä leirejä, telttä oli yleisin majoituspaikka, asuntovaunuja alkoi olla jonkin verran ja muutama käytettävissä ollut armeijan likainen parakki pukkisänkyineen kelpasi loistavasti enemmän majoituksesta maksaville. Nokkaqso:t, sauna ja ”puhvetti” olivat tärkeimmät leiriohjelmat, joskus oli joku esitelmäkin.

Ensimmäisessä Hälvälän paikassa olot olivat tosi alkeelliset, keittiöön piti tuoda hellaa myöten kaikki tavarat muualta. Koska talkooporukkaa riitti, päätimme ruokaa myöten tehdä kaiken itse. Teimme erinomaisia lihamurekkeitä pakastimeen valmiiksi, mutta menestys ylitti kaikki odotukset, valmiit murekkeet loppuivat. Kaupasta kiireellä hakemaan lisää tarvikkeita, ja kun jono senkun kasvoi, ei enää ehditty ja jätettiin paljon muuta kuin heittää vähän suolaa jauhelihaan ja äkkiä uuniin, mutta kaikki kelpasi.

Leiriä kehuttiin kautta aikojen parhaaksi, eikä mikään kerho uskaltanut ottaa seuraavan vuoden leiriä järjestääkseen. Vielä seuraavanakin keväänä puuttui järjestäjä, ja niin liitto sai houkutelluksi meidät taas järjestämään kesäleirin 1981. Saimme tällä kertaa nykyaikaisemmat tilat toisaalta Hälvälässä, mutta edellisestä kerrasta viisastuimme sen verran, että teimme paikallisen pitopalveluyrityksen kanssa sopimuksen ruokailun järjestämisestä kerran päivässä, itse hoidimme vain sen ”puhvettipuolen”, ja homma pelasi hienosti.

1981 leiri oli ensimmäinen SRAL:n historiassa, jolloin kävijämäärä ylitti 1000 kävijän rajan, muutamalla kymmenellä, mutta kuitenkin.

Vielä nykyäänkin, kun tapaan näillä leireillä käyneitä hamsseja, he haikkeasti muistelevat niitä, ne olivat kuumia oikeita kunnon kesäleirejä. Siitä ajat sitten muuttuivat, ja alkoi hotellileirien aika.

Olin sitten vielä järjestämässä Messilän leiriä HAMI 2000, mutta se oli jo aivan toisenlainen kaikkine kauppiaineen ja ohjelmineen, ei siitä oikein voi puhua samana päivänä noiden hienojen muistojen herättävien Hälvälän leirien kanssa.

Kerholehdistä poimittuja vuonna 1979:

- 21.1 yleisluokan tutkinto.
- 28.1 vuosikokous kerholla.
- 31.1, 28.2 ja 25.4 suuntimisharjoitukset.
- 31.1 kerhon RTTY-aseman esittely ja käyttöönottoilaisuus. (Asema oli saatu valmiiksi, kiitos Unton OH3UK)
- 18.2 ja 22.4 kokelastutkinnot.
- 2.4 teemailta kerholla: sähkötapaturmat ja elvytys.
- 6-8.4 Aprillileiri ja ruskaleiri Naumissa.
- 7.5 teemailta kerholla: OH3MD: kettujahdista.
- 21.5 suuntimisharjoitus mobile asemille kahdella metrillä.
- 19.- 22.7 OH3AC:n järjestämä SRAL:n kesäleiri, josta ESS uutisoi: ”Tuhat radioamatööriä kesäleirillään. Hälvälästä saa yhteyden maailman joka kolkkaan.”
- 20.8 syyskauden aloitus. Teemailloissa 10.9, 1.10, 5.11 ja 3.12, käsiteltiin matkoja diojen kera, antennin virityslaitetta, SWR-mittaria ja dipperiä! Komponenteista päätettiin tehdä yhteistilaus kerholaisten innostuessa rakentamaan em. mittareita itselleen.
- 6.9.1979 Lahden ammatillisen kurssikeskuksen johtokunta ”suhtautui myönteisesti Lahden Radioamatöörikerhon anomukseen kerhotilojen saamiseksi Sammonkatu 8:n tiloista.” Kerhon uusi osoite on ydinkeskustan reunalla, johon on ”kaikkialta yhtä lyhyt matka.”
- Kerho sai vuokrata 6X9 m:n huoneen ja lupauksen 6X6 m:n lisätilasta.

katolla muka jotakin tekemässä minäkin, hyvissä talkoissahan kannattaa aina olla mukana, vaikkei varsinaisesta hommasta paljon ymmärräkään.

Oltiin päästy siihen vaiheeseen, että maston päähän kiinnitettiin kääntömoottori eikä ilmansuunnista siinä säässä ja oudolla katolla ollut tarkkaa kuvaa. Siinä pätkäillessä joku tuli sanoneeksi, että kunnon sihteerillä on tietysti aina kompassi mukana, johon minä, että tottakai ja vedin sadetakkini taskusta heille kompassin. Yllätys ja riemu oli melkoinen. Enhän minä tietenkään tiennyt, että antennitalkoissa tarvitaan kompassia, se oli vain jäänyt taskuuni muutamaa päivää aikaisemmin, kun oli 2 metrin suunnistuskisa ja sattumalta sadesää silloinkin. Mutta täydellisen sihteerin maineen sain pitkäksi aikaa.

Vuoden 1980 vuosikertomus hehkuttaa uuden luolan etuja. Paikkahan sinänsä oli mahtava, mutta mahtava työmääräkin tarvittiin ennen kuin luokkahuone muuttui toimivaksi kerhotilaksi. Paikkojen kunnostustalkoiden jälkeen voitiin aloittaa 50-vuotis juhluvuosi uusissa tiloissa amatöörikurssilla.



Yagia nostetaan Sammonkatu 8:n katolle

Pieni hauska muisto toiselta leiriltä.

Olimme isännöineet varuskunnan herroja kiihtokseksi leiripaikasta ja tarjonneet asiallisesti Leijona-viskiä. Sitä oli jäänyt, ja kun pannussa oli kahvia, päätimme tehdä itsellemme irishcoffeet. Minkäänlaista vatkaista emme kuitenkaan löytäneet. Niinpä sidoimme kaksi haarukkaa vastakkain, asetuimme isoon piiriin pihalle ja kermakulho kiertämään toiselta toiselle. Jokainen vatkasi vuorollaan muuttaman sekunnin minkä jaksoi ja sitten kulho seuraavalle, ja niin saimme kuin saimmekin kerman vatkatuksi ja saimme haluamamme irishcoffeet.

Täydellinen sihteer.

Leena OH3HF: Harrilla, OH3HK, oli antennitalkoot joskus syksyllä 1970-luvun loppupuolella. Olimme aloittaneet hamssiharrastuksen samoihin aikoihin muutamaa vuotta aikaisemmin. Itse toimin tuolloin kerhon sihteerinä ja Harri oli cp-vammainen, jota yritimme parhaamme mukaan auttaa aina tarvittaessa.

Oli kostean nihkeä syysää, kun muiden mukana sadetakissani ja saappaissani seisoin

Melkoisen paperisodan jälkeen, kerhon antennija päästiin rakentamaan vasta heinäkuussa, katolle nousi uuden maston nokkaan vasta hankittu Yagi kymppille ja viidelletoista. Kun jokaiselle langalle ja putkelle oli luvat lopultakin saatu, niin pantiin toimeksi. Kymmenkunta kerholaista ahersi kaksi kuumaa heinäkuusta päivää kerhon katolla. Kerrankin antennitalkoissa virtasi hiki valtoimenaan! (Asia korjattiin tekemällä lopulliset viritykset joulukuun lumimyrskyssä, joten kyllä ne nyt vetävät!)

Pentti OH3TY: Muisto ensimmäiseltä kurssi-illalta.

Kerhohuone nuorisokeskuksen alakerrassa oli

Kerholehdistä poimittuja vuonna 1980:

- Aprilli- ja ruskaleirit järjestäytyivät jo rutiinilla ja syksyllä aloitettu kokelas-kurssi saatiin päätökseen helmikuussa pidettyyn tutkintoon.
- Keväällä kävivät Kouvolan ja syksyllä Hämeenlinnan radioamatöörit vierailulla. Molemmat delegaatiot runsaan 20 henkilön voimin.
- Retkelle Kotkan merenkulkuopistoon ja Kotka-radioon osallistui 14 kerholaista.
- Kahden metrin erikois-QSOja, 80:n antenniongelmia, mittalaitteita ja amatööriä koskevia vakuutuksia selvittelevät teemaillat ovat vetäneet tuvan täyteen. Muinakin iltoina on kerhoa muistettu joukolla, onpa vierailijojitakin nähty.
- Eräät kokivat totuuden hetkiä etsiessään rasteja kahden metrin Mobile Rallissa.
- Kerholla on käyty syksyn mittaan kaffeella ja workkimassa tai muuten vaan turisemassa ilahduttavan runsaslukuisesti.
- Syksyllä järjestetty avoimien ovien viikko keräsi noin 400 kävijää ja vuoden jäsenmäärä kasvoi 25 henkilöllä, joskin pari henkilöä muutti paikkakunnalta.
- Juhlavuosi huipentui marraskuun 8. päivänä pidettyyn juhlakokoukseen ja Osuuspankki Siltapuiston tiloissa pidettyyn juhlaan 60 henkilön voimin.
- Joukko ehti osallistua Pe-Pa-lumihiutaleeseen ja Lahden Vapaaehtoisen Pelastuspalvelun harjoitukseenkin muiden touhujen ohessa.
- Kahdella metrillä pidetyssä SM / OH maaottelussa saavutettiin CW:llä ko-measti 3. ja fonella 2. tila.
- Marraskuun tiistaitestissä tuli yleisluokan 23. sija.
- Hs:n SAN- ja CQ WW- kontesteihin ja Kuutosten kuudennen päivän cuppiin osallistuttiin miehissä ja naisissa. Kiitokset Penalle OH3TY, Retulle OH3WK, Ramille OH3DB ja Eevalle OH3ST.
- PLH:n myönnettyä kerholle juhlakutsun, OG3AC loka- marras- ja joulukuun ajaksi, pidettiin kerhoasema todella radioaktiivisena.
- Joulukuussa järjestettiin vielä OH3AC:n 50-vuotisjuhlakilpailu kahdella metrillä.
- Repeaterin todettiin toimineen moitteettomasti koko vuoden.
- Bulletinia luettiin 34 ja jäsenkirjeitä lähetettiin viidesti.



Arvo Ritmala OH3ZP puheenjohtaja juhlavuonna 1980.

Kuva: Etelä-Suomen Sanomat

lähes täynnä. Olisikohan ollut kolmisenkymmentä henkeä. Juuri ennen avaussanoja sisään astui kaksi häkellyttävän kaunista (x)yl:ää. Huoneeseen tuli haudanhiljaista. Taisin itsekin nielaista pari kertaa.

Hieman murteellisesti suomea puhuen naisista vanhempi kysyi, onko tämä radioamatööriskurssi.

Vastasin myöntävästi ja ohjasin heidät istumaan eturiviin. Kurssi alkoi. Selvisi, että nämä sukupuolensa ihanat edustajat olivat Jukan, OH2BR xyl ja tämän sukulainen. Valitettavasti he lopettivat eri syistä heti alkuunsa. Mikä vahinko!

Olle OH3RD: Vettä koksissa!

Viikonloppuisin kesämökin ikkunasta katseltuna kesä näytti runsassateiselta, mutta maanantaiaamuisin, lähtiessäni töihin, aurinko säteili pilvettömältä taivaalta. Lapset ja XYL viihtyivät mökillä, vaikka viikollakin satoi, niin entä sitten. Uimassakin kastuu ja silti se on kivaa!

Syksyllä ei workkiminen onnistunut, vanha kunnon HW-100:n vastaanotin tuntui kovin vaisulta ja SWR-mittari näytti aivan päättömiä lukemia avainta painettaessa. Asiaa taivastellessani huomasin käteni kastuneen märästä antenniliittimestä, ja sen kohdalla pöydällä oli pieni vesilammikko. Koska koksilla oli hamshakin lattialla huomattavan pitkä vaakasuora osuus, niin päätin pudottaa kaapelin roikkumaan kuusi kerroksisen talon räystäältä. Liitin ei mahtunut ikkunankarmiin poratun reiän läpi, joten kaapeli oli katkaistava. Sivuleikkureiden napsahduksen jälkeen kaapelista alkoi tulla vettä. Kiskoin kaapelin reiästä läpi ja jätin sen roikkumaan. Mennessäni pihalle sitomaan kaapelia ränniin kiinni, virtasi asvaltilla pieni puro kohti sadevesikaivoa. Tuli mieleen, että olikohan viime kesä sittenkin tavallista sateisempi? Vielä kolmantena päivänä kaapelista tippui enemmän vettä kuin asvaltilla ehti haihtua. Viikon kuluttua kaapelin pää vihdoinkin tuntui kuivalta ja vedin sen paikoilleen. Katolla kulkevan kaapelin vaipasta löytyi vuotokohta, jonka sai itse vulkanoituvalla teipillä helposti korjattua. QSO:tkin alkoivat taas kulkea, mutta vuoden kuluttua piti kaapeli vaihtaa uuteen, vesi oli tehnyt tehtävänsä. Sitä mahtuu 40 metriseen koksiin uskomattoman paljon!

Kokemus lienee tuttu kaikille koaksiaalisyötöisten antennien omistajille, vai onko joukossa joku jonka koksi ei koskaan ole kastunut? Sisäpuolelta.

Vuoden 1981 merkkitapaus oli OH3AC:n järjestämä SRAL:n kesäleiri Hälvälässä, tutulla puolustusvoimien leirialueella. Leirillä vieraili jälleen noin 1000 henkilöä. Qsoja pidettiin OG3B kutsulla runsaat 2000 kpl! Myönteisestä palautteesta päätellen järjestelyt osuivat kohdalleen ja Etelä-Suomen Sanomat uutisoi: ”Hälvään leiri-ilma täynnä radioaaltoja.”

Retki viestimuseoon.

Olle OH3RD: Kaikenlaisilla vekottimilla on isänmaamme armeijassa informaatiota toimitettu paikasta toiseen. Viestivaatteet ja liput tuntuvat lähinnä vitsiltä, toki merellä lippuviestitys onnistuu, mutta liputa nyt tiheässä pensaikossa, jota metsien aluskasvillisuus on tänäkin päivänä.

Kirjekyyhkynenkin tuntuu epävarmalta laitteelta. Sodassa saa puluparkakin äkkiä nikkeliä peräänsä. Puhelin on jo uutta tekniikkaa ja toimii varmasti. Mikäli kukaan ei ammu tapseja poikki, jolloin vikapartio lähtee henkeään kaupalle.

Kenttäradioita on rakenneltu monella formaatilla. Yhteinen nimittäjä niille kaikille on suuri paino. Radistien on täytynyt silloin olla melkoisia voimamiehiä!

Se, että vuoden 1937 uutuuudet, C- ja B-asetat, ovat museossa tuntuu luonnolliselta, museokaluja ne olivat jo varusmiesaikanakin 50-luvulla, mutta se oli pienoinen järkytys, kun 60-luvun uutuuudet, Panu ja Topikin, joista ei saanut silloin ”sitten siviilissä kertoa kenellekään” olivat museossa joukon jatkona. Meikä tunsu itsensä todella vanhaksi.



OH5ZJ workkii OG3B:llä SSTV:llä Hälvään leirillä 1981. Kuva: Etelä-Suomen Sanomat

Kerholehdistä poimittuja vuonna 1981:

- Keväällä pidettiin perinteinen aprillileiri Naumissa.
- Tehtiin linja-autoretki Riihimäelle viestimuseoon.
- Toinen retki tehtiin syksyllä Hämeenlinnaan, jossa tutustuttiin linnaan ja OH3AA:n kilpailu-QTH:hon. Upseerikerholla AA:laisten kanssa nautitut kahvit kruunasivat retken.
- Poikien rakentelukerho on toiminut keskiviikkoisin Unton OH3UK ja Kaitsun OH3WE johdolla.
- Bulletineja on luettu 36 ja jäsenkirjeitä postitettu viidesti.
- Tavanmukainen pikkujoulu vietettiin tutussa Osuuspankki Siltapuiston tiloissa.
- Unto OH3UK piti varsinaisen yleisluokan tehokurssin, joka poiki useampia yleisluokkalaisia.
- Kokelastutkinto pidettiin kerholla helmikuussa.
- CQ WW:n cw-osaan osallistuttiin Eevan OH3ST ja Jannen OH3BJ toimesta.
- Kuutosten kuudennen päivän cupista huolehtivat Janne OH3BJ ja Jari OH3OQ.
- Kakkosten joulukilpailun cw-osan hoitivat Jari OH3BU ja Jari OH3OQ sekä fonen Janne OH3BJ ja Jari OH3BU.
- Yhteen tiistaitesti inkin ehdittiin osallistua.

Vuodelle 1982 puheenjohtajaksi valittiin Pena OH3TY, varapuheenjohtajaksi Markku OH3MS, sihteeriksi Leena OH3HF ja muiksi hallituksen jäseniksi Rami OH3DB, Ritva OH3ZB ja Marita OH3RL. Näin ainakin hallituksessa oli tasa-arvo valloillaan.

Vuosi alkoi normaalin kerhotouhun merkeissä. Maaliskuussa alkoi kuitenkin kerhotilan remontti ja talkoilla pantiin hyrslyn myrskyksi, kun kaikki tavarat kannettiin varastoon. Kerhoiltojen kahvituki pidettiin sitten remontin keskellä milloin missäkin nurkassa sattui tilaa olemaan. Jo ennen kesää saatiin tavarat kantaa takaisin kerhohuoneeseen. Kesän lopussa tehtiin viimeistelytyöt, ja viihtyisyys nousi ainakin toiseen, ellei peräti kolmanteen potenssiin.

Syyskuun 1.päivänä oli koko talon juhllalliset vihkiäiset ja kerholla avoimet ovet. Vieraita laskettiin käyneen tutustumassa noin 200 henkilöä, mukana muutamia isokenkäisiäkin. Kyllä kelpasi esitellä paikkoja!

Leirielämässäkin siirryttiin uuteen aikaan, kun monivuotinen leiripaikka Sysmän Naumissa vaihtui Hollolan Hälvälään sotaväen leirialueelle, jossa sekä aprilli- että ruskaleirit järjestettiin mukavalla menestyksellä.

Aprillileirille Hälvälään saapui suruviesti. **Raunin OH3RV avain vaiken**

huhtikuun 15.päivänä. Kerhon todellinen puuhamies oli poistunut keskuudestamme.

Kilpailuaktiviteetista pitivät nuoret jäsenet huolen kerhon osallistuessa WPX Contestiin, SM-OH maaotteluun, WDT.VHF kisaan, CQ WW DX Contestiin sekä cw:llä että fonella, marras- ja joulukuun torstaitesteihin ja NRRL Jultestiin.

Myönteistä julkisuutta saatiin vuoden mittaan roppakaupalla Etelä-Suomen Sanomien julkaistessa kaksikin juttua



Rauni OH3RV

kerhosta ja myös paikallisen Lahti ja Me-lehden puolen sivun jutusta sekä Vammaisten Lehden Harrista OH3HK kertovasta jutusta.

Alkukesästä näkyi nuorten TV:ssä kivasti tehty viiden minuutin juttu ja kerho vilahti kymmenen uutisissakin talon vihkiäisistä kertovassa katsauksessa.

Edellisenä syksynä aloitettu kokelaskurssi saatettiin loppuun helmikuussa, jolloin kerholla pidetyssä tutkinnossa valmistui monta uutta noviisia. Myös Unton OH3UK tammikuussa pitämä tehokurssi yleisluokkaan onnistui jälleen.

Tietokoneaikaan kerho siirtyi jo keväällä, kun Veikko OH3SF ja poikansa Eero OH3SO naputtelivat kerhon jäsenluettelon tietokoneen muistiin.

Kerhon toimihenkilöitä ei katsottu aiheelliseksi vaihtaa vuodelle 1983.

Penan OH3TY laatima kerhostamme kertova juliste hyväksyttiin tarkoituksella jakaa sitä lahtelaisille kouluille. — Kerholle ostettiin grid-dip mittari. — Aprilli- ja ruskaleirit pidettiin Hälvälässä. — Tutustumiskäynnit tehtiin tekniikan museoon ja aluehälytyskeskukseen. — Kaupungin nuorisotoimiston ja nuorisolautakunnan edustajat kävivät tutustumassa kerhoon. — Elokuussa oli Pe-Pa tapahtuma, johon kerho osallistui. Lähes 50:n etsijän aherruksesta huolimatta ei Alasenjärven ja Hepolammen väliseen maastoon kadonnutta henkilöä löydetty. Poliisikoira onnistui seuraavana päivänä paremmin, mutta 79 vuotias uhri oli jo silloin menehtynyt.

nyt. — Uusia kutsuja on ilmestynyt bandille: Keijo OH3AVS, Esa OH3AXB, Jorma OH3JZ, Mika OH3NB, ja jos saatte kortin Karilta OH3-439, niin vastatkaa ihmeessä kerhokaverille.

Radioamatööri kipinäni!

Harri Taivalmäki OH3UP: Jo pienestä pitäen sähkö on ollut sellainen kiehtova elementti.

Sähköpuolen ammattikoulua käytyäni vuosina -60-63 olin mukana koulun radiokerhossa, jossa rakennettiin kide- ja transistori-radioita ja kipinä syttyi, muttei niin voimakkaana että olisi johtanut vielä radioamatööri tutkintoon.

Kului vuosia, eikä mitään tapahtunut. Työskennellessäni Konetalossa tulivat OH3QF ja OH3QW tutuiksi heidän hakiesaan sieltä komponentteja.

Amatöörihommista keskusteltiin ja kipinä kyti. Kävin joskus kerhollakin tutustumassa paikkoihin, mutta vasta vuonna -79 ilmoittauduin kerhon järjestämälle kurssille, jota Isto OH3VS veti. Liityin samantein SRAL:n ja OH3AC:n jäseneksi.

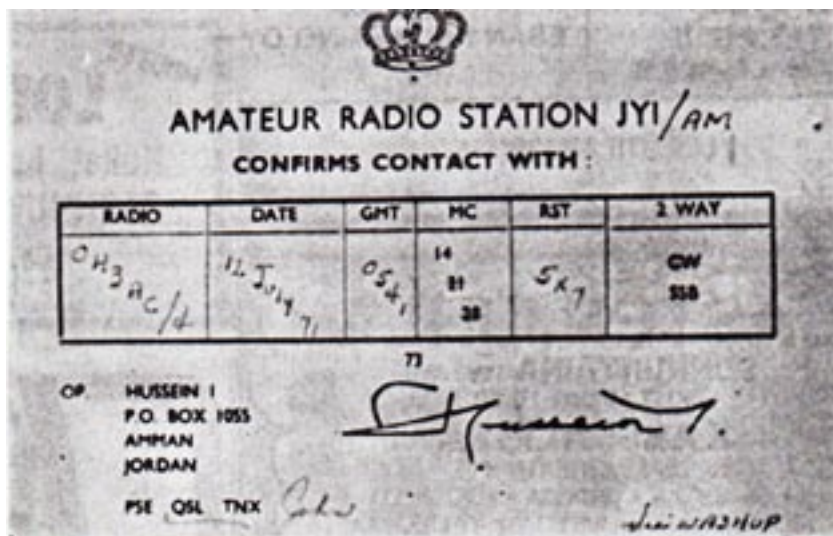
Vuonna -80 sain Kokelasluokan lupani ja siten tuli kiire rigien hankintaan. Ensimmäisenä sain hankittua 2m:n Kenwoodin ”kukkopillin” ja myöhemmin siihen vielä pienen linukan. Ensimmäinen HF-Rigi, Heatkitt HW100 löytyi Mikkelistä, josta kävin sen hakemassa. Lahteen ajettuani soitin Untolle OH3UK:lle ja hänen kansaan virit-

Kerholehdistä poimittuja vuonna 1982:

- Oken OH2NP Tahitin matka ja Arvon OH3ZP vuoden mittainen työrupeama Libyassa sekä lomamatka Maltalle kiehtoivat kaikkia.
- Rami OH3DB opetti kerholaisille, miten fone QSO:t pidetään englannin ja espanjan kielillä.
- OH3UK kertoi antennien rakentamiseen liittyvästä paperisodasta ja vieraileva tähti, Rami Salminen OH2DS satelliittinavigoinnista.
- Bulletiineja luettiin 31 kertaa ja jäsenkirjeitä lähetettiin neljästi.
- Pikkujoulu vietettiin makasiinikahviossa kerhon naapurissa. Pena OH3TY muistelee, että monella olivat perheet mukana ja lapset kävivät onkimassa kerhohuoneen takanurkkaan sijoitetussa ongintapisteessä. Siellä Pena nyki siimasta ja innosta tärisivät lapset vetelivät ”kaloja”.

Kerholehdistä poimittuja vuonna 1984:

- Toukokuun lopulla vierailivat OH2AA:n edustajat kerholla kaffeella.
- Vuoden teemailtojen aiheina oli mm. Penan OH3TY:n pitämä keskustelufoorumi Dx-yhteyksistä.
- Musan OH3XH:n urakoima Pe-Pa-toiminta.
- Aina tärkeät sähköturvallisuusmääräykset, joista Pena OH3TY kertoi.
- Arvo OH3ZP, puolestaan luennoi salaman käyttäytymisestä ja sen seurauksista.
- Vieraileva tähti, Martti Laine OH2BH kertoi Taiwan DX-pedition BV0AA tapahtumista ja jakoi NCDXF-tietoa.
- Marraskuun teemana oli retki Helsinkiin, jossa tutustuttiin liiton uusiin toimitiloihin Karkan OH2PQ:n opastuksella, jonka jälkeen lähdettiin Pasilaan.
- Pekka OH2BSW esitteli uuden poliisitalon hienoudet radioineen kaikkineen. Retkelle oli vaivautunut mukaan 20 kerholaista!
- Valtakunnalliseen Pe-Pa tapahtumaan osallistuttiin marssimalla kulkueessa Linja-autoaseman parkkipaikalle pystytettyyn kerhon telttaan, jossa asiasta oli hyvä kertoa runsaan rekvisiitan keralla kiinnostuneille.
- Pe-Pa:ssa jouduttiin tositoimiinkin syksymmällä mummon eksyttyä metsään. Häntä oli 10 kerholaistakin etsimässä.
- Erinäisten yhteensattumien vuoksi aprillileiriä ei voitukaan pitää totuttuun tapaan Hälvälässä. Uudeksi paikaksi saatiin Luhtaanmaan kurssikeskus Nastolassa. Uusi leiri-QTH todettiin kodikkaammaksi kuin Hälvälä.
- Ruskaleirikin pidettiin Luhtaanmaalla marraskuussa kaksipäiväisenä viikonloppuleirinä, kuten aprillileirikin. Molempien leirien osanottajamäärä oli ilahduttavan runsas, noin 50-60 henkilöä! – Eeva OH3ST urakoi perinteiset 2m:n naukujaiset ja osallistui SM-OH-maasteluun 2:lla metrillä, sekä seitsemään torstaitettiin 70 sentillä!
- Kari OH3GD osallistui SRAL:n kokelaskilpailuun.
- Bulletinia lähetettiin 34 kertaa ja neljä jäsenkirjettä toimitettiin kerholaisille.
- Hallitus kokoontui seitsemän kertaa.
- Syksyllä pidettiin kokelaskurssi Harjulan opiston kanssa yhteistyössä, ja kerholla pidettiin kaksi kokelastutkintoa.
- Partiolaisten radiojamboreeta varten kerholle oli järjestetty päivystys, mutta partiolaisia ei tilaisuuteen saapunut. Aikakirjat eivät kerro syytä tähän. Liekö jokin yhteensattuma vaiko informaatiokatkos? Toivotaan seuraavalle kerralle parempaa tuuria.



Muisto Jordanian kuningas Husseinilta. Kuva: Etelä-Suomen Sanomat

telimme HW:n kuntoon.

Keskikaupungin kerrostalossa on antenni aina jonkin asteinen ongelma. Sain kuitenkin katolle itsetehdyn GP:n 21-MHz:lle. Sillä sitten pitelin kusoja pikkuhiljaa ja ruokahuilu kasvoi. Piti päästä Yleisluokkaan, mutta 300 CW-kusoa oli vielä kaukana ja 15m kelit alkoivat hiipua varsinkin illalla, kun kerkesi Rigien ääreen. Kerhon jäsenet pitivät silloin ahkerasti iltarinkuloita 15m cw:llä ja saldo täyttyi pikku hiljaa.

18.03.1983 sain Yleisluokan lupani ja sen jälkeen on workkiminen ollut verkkaista, mutta pitkäjänteistä.

Kerhon aktiivisessa toiminnassa pääsee äkkiä luottamustoimiin, kuten hallituksen jäseneksi, varapuheenjohtajaksi ja tällä hetkellä toimin kerhon tilintarkastajana.

HW-100 on vaihtunut Sommerkamp FT-757 GX:ään ja Home Made GP:kin HY-gein 5:n bandin vertikaaliksi. Pöydältä löytyy vielä 2M:n TVL— ja 70cm:n mopet, ja tarvittaessa palttoon taskusta 2m/70cm/6m käsikapula Yaesu VX-5, joten vapaa-ajan ongelmia ei ole, mikäli vapaata sattuisi löytymään.

Vuonna 1984 jatkoivat Pena OH3TY puheenjohtajana ja Leena OH3HF sihteerinä. Varapuheenjohtajaksi valittiin Rami OH3DB ja taloudenhoitajaksi Ritva OH3ZB. Hallituksen uusina jäseninä aloittivat Eeva OH3ST ja Raku OH3MI.

Vuodeksi 1985 valittiin kerhon puheenjohtajaksi Leena OH3HF, varapuheenjohtajaksi Raku OH3MI ja sihteeriksi Eeva OH3ST, joka joutui jättämään tehtävän syyskuussa saatuaan opiskelupaikan toiselta paikkakunnalta. Sen jälkeen sihteerin virkaa hoiti Ritva OH3ZB otona vuoden loppuun.

Silent key. Kerhon perustajajäseniin kuulunut **OT Reino Nokkonen OH3RG** poistui luotamme 25.02 vain 53 vuotiaana. Vanhemmat jäsenet muistavat Reinon innokkaana antenninrakentajana, jota ei tarvinnut kahta kertaa antennitalkoisiin pyytää!

Kuoromiehenäkin tunnettu **OT Juho Viholaisen OH3SL** avain vaiken 01.04. Juhon QSL:n saaneet hamit lienevät huomanneet kortissa Maamme-laulun alkutah-tien nuotit!

Vuodeksi 1986 valittiin puheenjohtajaksi edelleen Leena OH3HF, varapuheenjohtajak-

si Raimo OH3MI, sihteeriksi Kai OH3WE ja taloudenhoitajaksi Ritva OH3ZB.
Jäsenmäärän nettolisäys oli 3 uutta jäsentä, joten kerhossa on nyt 128 jäsentä.



Puheenjohtaja Leena OH3HF

Radioamatööriksi eläkeläisenä.

Jukka Arvilommi, OH3MBV: Meri-vhf:ää opiskellessa OH3TY:n johdolla tuli puheeksi, että olen ”Kotkan poikii ilman siipii” ja asuin 40-luvun lopussa T.A. Koposen, OH5NF:n naapurissa. Pääsin silloin katselemaan ja kuulemaan miten yhteydet syntyvät. Se oli jännää puuhaa, mutta aloituskynnys tuntui liian korkealta.

Vuonna 1953 jouduin Riihimäelle Viestirykmenttiin. Siellä siivilät, liikenteet ynnä muut suoritettuani kiinnostus heräsi uudestaan, jospa minäkin? mutta armeijan päiväraha oli silloin ”kovaa valuuttaa.” Siinä ei juuri paperirahaa tunnettu, eikä niillä tileillä rigejä osteltu. Intin jälkeen alkoivat työt. Mentiin töitten perässä paikkakunnalta toiselle, aina sinne missä uutta rakennettiin. Kiertolaisen elämään oli liian vaikeaa sovittaa noin teknillistä asiaa, kuin radioamatööriharrastusta.

Eläkeiän alkaessa lähestyä asia tuli uudelleen mieleen ja meri-vhf:n päätteeksi Pentti innosti osallistumaan perusluokan radioamatöörikurssille. Ei se ollutkaan niin vaikeaa kuin olin pelännyt ja 1988 sain perusluokan tutkinnon suoritettua, ja siitä se sitten lähti.”

Vuoden 1987 toimihenkilöt: Puheenjohtaja Leena OH3HF, varapuheenjohtaja Harri OH3UP, sihteeri Kari OH3UR rahastonhoitajana Ritva OH3ZB ja hänen muutettuaan Helsinkiin virassa jatkoi Eero OH3XH ja kalustonhoitajana Kai OH3WE.

Kerhon jäsenistön nettolisäys oli viisi henkilöä, ollen jäsenmäärä nyt 134 henkilöä. **Silent key.** Yksi kerhon perustajajäsenistä, **Paul Lindewall OH3QW**, poistui keskuudestamme yllättäen. Kerho menetti leppoisan CW-kouluttajan ja tutkijan, josta kaikki pitivät. Kuinkahan monen kokeilaan CW-käsialan Pali korjasikaan luettavaan muotoon?

Vuoden 1988 toimihenkilöinä Leena OH3HF jatkoi tavan mukaan puheenjohtajana, Harri OH3UP vara-pj:na, Kari OH4UR sihteerinä ja Musa eli Eero OH3XH rahastonhoitajana. Muut jäsenent olivat Veikko OH3NID ja Kai OH3WE kalustonhoitajana.

Vuoden 1989 toimihenkilöt: Puh.joht. Leena OH3HF, varapuh.joht. Harri OH3UP, sihteeri Kari OH4UR, kalustonhoit. Kai OH3WE ja hallituksen jäsenenä OH3NID sekä Jorma OH3BY.

Nettolisäys jäsenmäärään oli 4 jäsentä, ollen jäseniä nyt 138 henkilöä.

Vuoden 1990 toimihenkilöinä Leena OH3HF jatkoi tavan mukaan puheenjohtaja /rahastonhoitajana ja Harri OH3UP vara-pj:na. Muissa vakansseissa Jari OH3MR ja Veikko OH3WR.

Nettolisäys jäsenmäärään oli 11 jäsentä, ollen jäseniä nyt 153 henkilöä.

RADIOAMATÖÖRIT JUOKSUTTIVAT POLIISIA.

Etelä-Suomen Sanomat kertoi näin etusivulla 7/8 ja aamukahvista nautiskelevat kerholaiset olivat saada hepulin lehden etusivun nähdessään.

Todellisuudessa joukko nuoria piti lystiä poliisin kustannuksella antamalla perättömiä hälytyksiä radiolla. Tietenkään kukaan joukosta ei tuntenut radioamatööritoimintaa, sen paremmin kuin jutun julkaisseen lehden toimittajakaan.

Pojille mahtoi olla yllätys, kun radioamatöörikerhon jäsenet auttoivat poliisia peilaamalla häiritsevän aseman sijainnin. Syylliset joutuivat vastaamaan asiasta.

Tapaus raportoitin luonnollisesti SRAL:iin.

Artikkelin johdosta kerhon hallitus otti yhteyttä lehden toimitukseen ja 11.8 julkaistiin kirjoitus radioamatööritoiminnasta, mutta tämä ei ollut enää etusivun uutinen, valitettavasti.

Oli saamastamme julkisuudesta hyötyäkin. Etelä-Suomen Sanomat ja eräät muut lahjoittivat kerholle Exel Oy:n

valmistaman teleskooppimaston, jolla antenni voidaan saada jopa parinkymmenen metrin korkeuteen. Mastoa on käytetty varsin ahkerasti eri tilaisuuksissa. Hienosti toteutettu anteeksipyyntö! – Kerholle ostettiin uusi HF-rigi, Sommerkamp 757 GX.

Silent key: Kauko Ketolan OH3QU avain vaikenä 30.12

Hallituksessa jatkoivat entiset toimihenkilöt, paitsi sihteeriksi valittu Juha OH3MHA.

Kerhon uusiksi jäseniksi hyväksyttiin: Jyrki Uimonen OH3NIX, Vesa Salminen OH3KAT ja Pasi Miettinen OH3KGT.

Kerholehdistä poimittuja vuonna 1985:

Uusia jäseniä: Teppo OH1SR, Harri OH2BNG, sekä Reijo Joki ja Timo Erka. Kerhossa oli vuoden lopussa 105 jäsentä, joista 22 oli alle 25 vuotiaita. (noin 25%!)

- Aprillileiri järjestettiin Nastolan Luhtaanmaalla.
- Näyttelyasema pystytettiin jo rutiinilla Pe-Pa näyttelyyn.
- Tutustumisretki tehtiin Oululaisen suurleipomoon ja talo tarjosi kahvit. Kahvipullasta ei varmaan ollut puutetta!
- Kokelaskurssi alkoi syksyllä Penan PH3TY ja Unton OH3UK vetäminä.
- Kerholla järjestettiin keväällä kaksi kokelastutkintoa joihin osallistui yhteensä 27 henkilöä.
- Naukujaiset pidettiin hyvällä menestyksellä, 30 asemaa lähetti lokin!
- SM-OH maaotteluun ja kalakukkokisaan osallistuttiin myöskin.
- Hallitus siivosi kerhohuoneen!
- Kerho tiedotti toiminnastaan Hollolan nuorisovuoden lehdessä ”Lanka palaa” artikkelilla.
- Kerho oli edustettuna nuorisoseminaarissa keväällä ja sihteerinä osallistui nuorisolautakunnan tiedottamiskurssille.



Syöpälästen leirillä Kuortin kartanossa 1985

Rick Hansen ja me

Kanadalainen 28-vuotias vammaisurheilija Rick Hansen lähti kotoaan Vancouverista 11 vuotta suunnittelemaansa pyörätuolimatkallemme ympäri maailmaa. Vancouverin radioamatöörit ottivat yhteyttä eri maiden suurlähetystöihin ja he puolestaan maidensa radioamatööriiliittoihin. Kerhomme sai tiedon SRAL:n kautta ja saimme osallistua Rickin matkaan Suomessa ja tavata hänet. Raku OH3MI, Rami OH3DB ja Leena OH3HF olivat Rickiä vastassa Tuuloksessa ja Koskella pidettävän taon aikana Harrilla OH3HK, jonka kyytimiehenä toimi Klasu OH3GE, oli tilaisuus tavata Rick. Seuraavana päivänä matkan jatkuessa Pena OH3TY ja Klasu saattoivat Rickin Levannolle, josta hesalaiset hoitelivat homman eteenpäin! Pena OH3TY kertoi nähneensä Rick'in linja-autosta Kaivannon sillan kohdalla ollessaan matkalla Tampereelle ja kertoneensa kanssamatkustajille kuka vastaan tulija oli!

Kerholehdistä poimittuja vuonna 1986:

- Aprilli- ja ruskaleirit pidettiin Nastolan Luhtaanmaalla kuten ennenkin.
- Pena OH3TY ja Unto OH3UK vetivät kokelaskurssin ja kerholla järjestettiin kaikkiaan kolme kokelastutkintoa.
- Eeva OH3ST masinoi jälleen kahden metrin menestykselliset naukujaiset, palautettuja lokeja oli kiitettävä 30.
- Kari OH3GD otti kerhon asemalla osaa hopeamallia 1986- kilpailuun.
- Pe□
- Lumihiihtale-operaatioon jouluna osallistui useita jäseniä.
- Viisi kerhon jäsentä kertoi Lahden radion yöradiossa radioamatööritoiminnasta. Pena OH3TY piti demonstraatio-QSO:t linkin välityksellä workkien 80:llä ja 20:llä. Kahdellakymppillä vasta-asema oli, Öhöm! Lahdessa aiemmin vaikuttanut Ari, nyt Bolivian Cochabambassa asuva CP2DZ/5. Ohjelma radioitiin myös Helsingin seudulle ja hyvien kielten ansiosta kuuluvuusraportteja tuli Oulun eteläpuolen seudulta asti.
- Nuorisotoimiston pyynnöstä järjestettiin Penan OH3TY:n vetämänä meriradiopuhelimen rajoitettuun käyttöön oikeuttava kurssi.

Kerholehdistä poimittuja vuonna 1987:

- **Partiolaisten Jamboree-viikonloppu** veti kerholle kymmenen partiolaista. Jorma OH3JZ hoiti Jamboree QSO:t partioasemille kaikkien tyytyväisyydeksi.
- Maaliskuussa juhlittiin Palin OH3QW 60-vuotispäiviä.
- Syyskuun puolesta välistä alkaen pidettiin yhteyttä sekä bandeilla että henkilökohtaisilla käynneillä Retuun OH3WK:n hänen loukkaannuttuaan vakavasti.
- Kerhon jäsen Markku OH3MS valittiin Radioamatööri-lehden päätoimittajaksi sekä SRAL:n hallitukseen.
- Osanotto kerhoiltoihin oli normaali, ts. keskimäärin parisenkymmentä jäsentä per ilta. Poikkeuksena teemaillat, jolloin porukkaa oli enemmän.
- Pena OH3TY kertoi Australiaan ja Uuteen Seelantiin tekemistään matkoista.
- SRAL:n toiminnanjohtaja Matti OH3GV kertoi liiton uusista toimintalinjoista.
- Yasa-akkujen maahantuoja edustaja kertoi oikeaoppisesta akkujen lataamisesta, niiden huollosta ja käytöstä.
- Unto OH3UK selvitti antenniteoriaa ja kertoi ilmailuradioliikenteestä ja vuoden lopuksi Jorma OH3BY kertoi urheilusukelluksesta.
- Tutustumismatkat tehtiin Mustankallion väestönsuojaan, Esan kirjapainoon ja YLE:n TV studioihin Pasilassa.

Tässä lienee paikallaan pieni kertaus pitkäaaltoaseman historiasta: Vuonna 1928 rakennettu laitteisto tuli matkansa päähän vuonna 1935, jolloin Lahden Radiomäelle rakennettiin Kaarlo Könösen suunnittelema rakennus uutta pitkäaaltoasemaa varten ja joulukuussa 150 kW:n tehoinen lähetin käynnistyi. Vanhan aseman 40 kW:n lähetin purettiin ja vanha asemarakenus jäi lähinnä varastotiloiksi.

Arvi Hauvonen, OH3PP, pani museon perustamisen alulle määräämällä osan käytöstä poistetuista laitteista varastoitavaksi. Tavaroihin muodostettiin näyttely, jota esiteltiin radioasemalla vieraileville ryhmille. Vuosina

Kerholehdistä poimittuja vuonna 1988:

- Nastolan Luhtaanmaalla järjestettiin sekä aprilli- että ruskaleirit noin 50 osanottajan voimin/leiri!
- Eeva, OH3ST masinoi jälleen naukujaiset.
- Lahden nuoriso ja kulttuuritoimistossa, Sammonkatu 8:ssa, järjestettiin toukokuussa raittius ja liikennetapahtuma, jolloin kerholla oli avoimet ovet koko lauantaipäivän.
- huhti- toukokuun ajan oli Jorman, OH3BY aloitteesta aktiviteettikisa jäsenille teemana: Kuka workkii eniten qso:ja kerhon asemalta. Yhteyksiä kertyi muutama sata. Aktiivisin oli Kari OH3GD, seuraavat Jorma OH3JZ ja Veikko OH3WR.
- Puhekäyttäytyminen puhelimesta ja radiossa, luento pidettiin PHP:n tiloissa ja luennoitsijana tiedottaja Aila Tyrni.
- Pena OH3TY kertoi kilpailumatkastaan Andorraan sanoin ja kuvin.
- Pena OH3TY ja Unto OH3UK ovat jälleen vetäneet kokelaskurssia.
- Kerholla järjestettiin kaikki kolme kokelastutkintoa, yksi yleis- ja teknillisen luokan tutkinto.
- Pena, OH3TY piti keväällä nuorisotoimiston puitteissa kurssin, joka oikeuttaa rajoitettuun UHF-radiopuhelin aseman hoitajan tutkintoon.
- Kahden metrin antenni talkoitiin pystyyn kerhon katolle syksyllä ja hankittiin kaksi TNC yksikköä, toinen digipiitteriä ja toinen pakettiradiota varten.
- Kerhon toimintaa tehtiin jälleen tunnetuksi urheilutalolla järjestetyllä Sähköllä Tulevaisuuteen-näyttelyssä. Tapahtuma kesti yhden viikon.
- Leena, OH3HF sai SRAL:n tunnustuspalkinnon kerhon- ja kaikkinaisen muun vapaaehtoisen radioamatööritoiminnan hyväksi tehdystä työstä. Onnittelut!
- Antennitalkoissa korjattiin kerhon 80:n ja 20:n antennit, sekä rakennettiin antenni 160:lle.
- Digipiitteri valmistui kauden 1988 alkupuolella, pääorganisaattorina Jari OH3MR.

Kerholehdistä poimittuja vuonna 1989:

- Teemoina pakettiradion käyttö.
- DX-antennit 80:lle ja 160:lle metrille.
- Kilpailumatkat Gibraltarille ja Andorraan.
- Erilaisista vakuutusvaihtoehtoista esitelmöi Vakuutussalvan edustaja.
- Eva järjesti jälleen kahden metrin naukujaiset maaliskuussa.

OH3AC kerholehdestä poimittuja vuonna 1990:

- Perinteinen Aprillileiri järjestettiin Luhtaanmaalla 21-22.4
- Naukujaiset ovat tavan mukaan maaliskuussa.
- Penan OH3TY:n ehdotus ystävyyskaupunkien välisestä kilpailusta kuivui kokoon ystävyyskaupunkien Ra-kerhojen vähäiseen määrään.
- Kerho järjesti kirpputorin, jolle jokainen voi viedä rakkaudella vaalitut entiset rigit ja saada niistä huippuhinnan, samalla voi ostaa lähes ilmaiseksi jonkun toisen vanhoja romuja, jos sattuu jotain kiinnostavaa löytymään. Kuulopuheiden mukaan kauppa kävi!
- Kerhon 60-vuotisjuhlaa vietettiin 13.10 Lahden urheilukeskuksen Karpaloravintolassa. Päiväjuhlaa kunnioitti läsnäolollaan vierailevien hamssien lisäksi Lahden nuorisotoimen johtaja ja LA-yhdistyksen edustusto.
- Iltajuhlissa kertoi kerhomme perustajajäsenen OH3NA:n tytär Raila Malm värikkästä tapahtumista siltä ajalta kun radiot rakennettiin vielä itse. Kaikkiaan juhlaan osallistui noin 70 henkilöä. - Teemailtojen aiheina olivat: Penan OH3TY, Kalifornian ja Australian matkan videoesitys.
- Heikki Mäkilä, PHP: AutoNet matkapuhelinjärjestelmä.
- Tutustumisretki tiedekeskus Heurekaan Vantaalle.
- Hannu Hannula YLE: Vierailu Tiirismaan Tv-asemalla.
- Vuosikokouksen yhteydessä Pena OH3TY kertoi Curacaon expeditiosta esittämällä videon aiheesta.
- Erkki Keränen (ex OH3II) Lahden Sähkö ja Kone oy esitelmöi VHF ja UHF rigien mittauksista.
- Kerhon antenni uusittiin syksyn mittaan useana päivänä talkoilla.
- Uudet HF, VHF ja UHF antennit saatiin asennettua. Samassa yhteydessä todettiin vanhojen syöttökaapeleiden heikko kunto, joka pakottanee jatkamaan talkoita keväällä kaapeleitten uusimisen merkeissä.
- Kerholla pidettiin yhteensä viisi (5!) radioamatööritutkintoa eri luokista.
- 14 - 19.5 Tekivät Pena OH3TY, Retu OH3WK ja Raku OH3MI maihinnousun Ahvenanmaalle ja workkivat yli 900 yhteyttä kutsulla OH3AC/OH0.

Kerholehdistä poimittuja vuonna 1991:

- Kerhon teemaillat: Expeditio Curacaolle.
- Antennitalkoot.
- Vierailu Radio 99:ään.
- Toistinaseman kehityshistoria.
- Radiomuseo, ja ajatus kerhoasemasta Radiomäellä puhutti lujasti, sillä tiedossa oli, että Lahden pitkäaaltoasema lopettaa toimintansa lähivuosina.

1968-93 vanhalla asemalla toimi Yleisradion omistama radiomuseo, jota Ylen teknikko Matti Eerola hoiti oman toimensa ohella.

Hallitus päätti perustaa työryhmän:

Pentti Lareva OH3TY, Unto Kokkarinen OH3UK ja Arvo Ritmala OH3ZP, jonka tehtävänä on aloittaa radiomuseon kehitys, ja siihen liittyen kerhoaseman ja kokoustilan saaminen museon yhteyteen. Herrat kävivät neuvotteluja ja kirjeenvaihtoa kaupunginmuseon johtohenkilöiden ja SRAL:n kanssa menestyksellisesti. Asia lähti etenemään!

Vuosikokous pidettiin helmikuussa ja vaalikokous marraskuussa. Kerhon bulletini päätettiin lukea sunnuntaisin, poislukien kesäaika, 80:llä, kahdella metrillä ja releoida tietoliikenneluokkalaisia varten 70 sentille. Pakettiradiolla tiedotteet ovat luettavissa kerhon postilaatikosta.

Sorsaveden peditio

Pentti OH3TY: CQ WPX ssb-contest multi -single workittiin OH3AC/4 kutsulla Sorsavedellä Retun, OH3QF/OH4QF QTH:ssa maaliskuussa Penan, OH3TY ja Retun, OH3WK voimin.

Antennimasto vietiin mukana auton katolla ja nostettiin miehissä pystyyn järven jälle kolmen bandin quad latvassa.

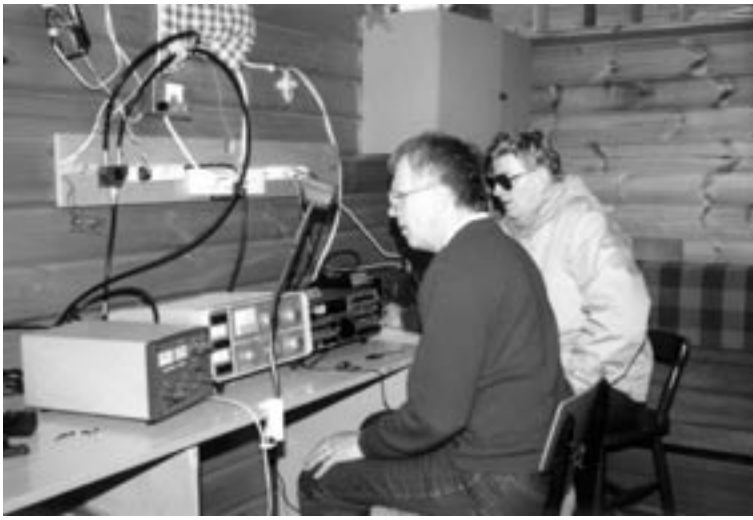
Homma ei onnistu ihan keneltä vaan. Nytkin piti kehittää oikea menetelmä kantapään kautta erehdyksien ja oppimisen systeemillä. (Keksijät eivät suostuneet paljastamaan menetelmää!)

Aurinko paistoi ja hanget hoitivat, ja sohjoa oli jäällä vaikka muille jakaa. Muutenkin reissu oli mukava. Kilpaluyhteyksiäkin saatiin yli 500 kappaletta! mutta Penaa ei saatu alas saunan lauteilta vaikka molemmat Retut sitä kilvan yrittivätkin.

”Silloin oli vielä kunto korkealla ja saunomistekniikka kunnossa!” Sanoi Pena tapaus-ta muistellessaan.

Ahvenanmaa-viehättävä kohde dx-peditioille!

Pentti OH3TY: Ahvenanmaa-OH0- sai DXCC-maan statuksen niinkin myöhään kuin vuonna 1955. Peditioita sinne tehtiin harvakseltaan. Kirjoittaja kävi siellä ensimmäisen kerran kesällä -58 ja uudelleen kesällä -59, molemmilla kerroilla tamperelaisten kanssa.



Pena OH3TY ja Retu OH3WK Sorsavedellä



Kolmen bandin quadia kootaan järven jäällä Sorsavedellä



Vasemmalta Retu OH3WK, Jaska OH3LV, Henning Mansnerus ja Pena OH3TY

Kerholehdestä poimittua vuonna 1992:

- Ruskaleiri järjestettiin perinteisesti Luhtainmaalla 19-29 syyskuuta ja leiriasema osallistui Scandinavian Activity Contestiin CW:llä. (Pena OH3TY oli kuudes viimevuonna Euroopassa matalien tehojen luokassa CW:llä. Onnittelut!)
- Kerholaiset osallistuivat runsaslukuisesti Kotkan lähistöllä pidettyihin liiton kesäpäiville.
- Lokakuussa 1992 valmisteltiin Märket-projektia ja talvella aktivoitiin Ahvenanmaata.

Vuosi asia unohtui työkiireiden ja perheen perustamisen takia kunnes heinäkuussa -79 menin sinne perheen kanssa ja uudelleen heinäkuussa-91, silloin olivat laitteetkin mukana. Matka onnistui hyvin.

Tuoreessa muistissa oli keväinen ensi visiitti tunnuksella OH3AC/OH0 Retun, OH3WK ja Rakun, OH3MI, kanssa, kun yötä myöten workittiin WARC-bandien ollessa levällään Pohjois-Amerikan suuntaan. Liekö kerhoiltojen kehuskeluistani jäänyt jotain itämään nuorempien innokkaiden kerholaisten mieleen? Sillä kävi niin, että helmikuun -92 yhtenä viikonloppuna löysin itseni Jomalan kunnasta (OHC 007) Kallen, OH2MFS, Pasin, OH3MZB ja Juhan, OH3MHA kanssa. Olosuhteet olivat talviset mutta eivät ankarat. Se ei häirinnyt, kun kelit olivat hyvät yläbandeilla. Kerhon uusi teleskooppimasto ja Fritzelin FB-33 workkkivat hyvin kuten oma WARC-bandien hämähäkkiquadikin.

Meitä kerholaisia oli lokikirjan mukaan OH0-maassa uudelleen toukokuussa. Mukana olivat sillä kertaa Retu, OH3WK, Raku, OH3MI ja Kale, OH3LWM. Paikka oli jo tutuksi käynyt Solvikin lomakylä Hammarlandin kunnassa Marsundin salmen eteläpäässä. Paikka oli aikanaan varattu Ålandsresorin esitteen perusteella, ja täytyy todeta, että osuimme kultasuoneen. QSOjen pidon kannalta paikka oli erinomainen. Isännän kanssa keskustellesani hänen sukunimensä Mansnerus toi mieleeni Sigge Mansneruksen, OH0NI, jonka olin tavannut reissatessani tamperelaisten kanssa ja joka kuoli traagisesti hukkuen poikansa kanssa. Isäntä totesi Siggen olleen hänen serkkunsa. Maailma on pieni.

Syksyllä olimme jälleen samassa paikassa. Mukana olivat OH2MFS, OH3MZB ja OH3MHA. Osallistuin itse lokakuun toisena viikonloppuna VK/ZL-contestiin ja muut huseerasivat paikalle tulleen lahtelaisryhmän kanssa. He olivat Salpausselän lionseja, jotka olivat tulleet kalastelemaan ja rentoutumaan. Mukana oli myös Ilkka Valtasaari, ESS:n toimittaja, joka muiden mukana kävi tutustumassa harrasteeseemme.

Samaan aikaan oli bandeilla äänessä OH1AF/OJ0, Märket.

Vuosien mittaan kerhomme jäsenet ovat aktivoineet OH0-maata kahdesti vuodessa samassa paikassa Solvikissa. Keväisin kokeillaan uusia antenniratkaisuja ja pilkitään silakoi-ta. Syksyisin workitaan jotain kontestia sekä tietysti purraa rähtiä kahdeksallakymppillä tai tarjotaan uusi bandimaa jollekin puuttees-

sa olevalle. Perusjoukkona ovat olleet OH3TY JA OH3WK sekä vaihtelevasti OH3MI, OH3LWM, OH3WR, OH3MBV, OH3RD, OH3QF, OH3UM ja Harri. Olemme kehittäneet tekniikan, jolla kymppimetrisen masto antennineen nousee ja laskee kolmella hengellä. Sää on joskus suosinut, joskus ei. Pahimmillaan suoraan Saksan rannikolta puhaltava lounaistuuli on ollut 23m/s. Parhaimmillaan paikalla on ollut shortsikeli kaiken muun mukavan lisäksi.

Hallitus ja toimihenkilöt vaihtuivat 1993: Puheenjohtaja Kalle Mäkelä OH2MFS. Varaphj. Harri Taivalmäki OH3UP. Sihteeri Jani Mätikkömäki OH3LJC. Rahastonhoitaja Eero Kivisilta, OH3XH. Jäsenet: Eeva Koivula, OH3ST ja Pentti Lareva, OH3TY Tutkijalautakunta, Puheenjohtaja: OH3TY, Retu, OH3WK, Rami, OH3DB, Kalle, OH2MFS, Jari, OH3MR, Jyrki, OH3QK. QSL managerit: Pasi, OH3MZB ja Olli, OH3KGJ. Pe-Pa manageri: Kari, OH3HB. Kalustonhoitaja: Kai, OH3WE.

OJØ - Market Reef lahtelaisten voimin

Lokakuun-92 alkupuolella Ahvenamaan peditiolta palatessaan Kalle, OH2MFS ja Pasi, OH3MZB tapasivat autolautalla porilaisia, jotka olivat tehneet onnistuneen Märketin pedition. Liekö retki jäänyt kiinnostamaan, koska hyvin pian alettiin puhua omasta peditiosta majakkaluodolle. Kalle selvitteli kaikessa hiljaisuudessa taustoja. Hän saattoikin pian kertoa, että kuljetus onnistuisi helikopterilla, matkan isäntänä toimisi Jouni, joka työnsäkin puolesta kävi Märketillä ja että taustatukeakin järjestyisi, mikä tietysti oli omiaan helpottamaan matkalaisten omaa taloudellista panostusta. Arvokas tieto oli, että Etelä-Suomen Sanomien toimittaja Ilkka Valtasaari, jonka olimme tavanneet syksyllä, tulisi mukaan tekemään juttua retkestä.

Lähinnä kuljetusteknisistä syistä ryhmän koko päätettiin viideksi, joten alkuperäisen Ahvenanmaan ryhmän lisäksi vain cw-nikkari Veikko, OH3WR otettiin mukaan.

Tulijoita olisi kyllä ollut. Asemia päätettiin ottaa mukaan kolme ja antennoja riittävästi, jotta saatiin aktiviteettia kaikille HF-bandeille. Mukaan varattiin myös generaattori, joka kuitenkin jätettiin rannalle autoon, kun sen kuljetus olisi vaatinut yhden ylimääräisen helikopterilennon ja nostanut hintaa parilla tuhannella. Onneksi majakan kalustoon kuului tehokas voimakone, joka sitten puksutti tai oikeammin paukutti koko retken ajan. Kaikki kalusto ja muu materiaali antennit ja henkilökohtaiset varusteet mukaanlukien tuli pakata niin, että ne saatiin kopterin sisään.

Valmisteluihin sisältyi myös ruoka- ja juomapuolen suunnittelu. Koko ajalle laadittiin päiväkohtainen ruoka-



lista, jonka mukaan joka päivä oli kaksi ennalta määritettyä lämmintä ateriaa plus aamupuu-ro. Juomavettäkin varattiin kymmenen litraa per nokka, koska luodolla ei ollut kelvollista juomavettä.

Annetaan kuitenkin Pasi, OH3MZB kertoa matkasta ”rivimiehen” näkökulmasta.

Matkaan.

Vihdoinkin koitti helmikuun viimeinen viikko ja lähdön loppusäpinät, joka todella tuntui kiireiseltä ajalta. Lähdimme kohti Turun satamaa keskiviikkona aamuyöstä noin kello neljä yhdellä isolla maastoautolla, jossa oli sisällä kuusi miestä ja paljon tavaraa. Myös peräkä-

ry oli tupaten täynnä.

Kaikki meni hienosti Maarianhaminaan saakka. Satamassa tapasimme legendaarisen majakkamiehen Jounin ja saimme tietää, että oli pidettävä kiirettä. Lentokentältä oli saatu tieto, että helikopterin lapojen jäätyminen lennon aikana saattoi olla kohta mahdollista lämpötilan laskun takia. Pilottimme Matti haluaisi lentää välittömästi. Hommaa riitti tavaroiden kanssa. Tarvitsimme kolme lentoa kaiken siirtämiseksi Märketille. Kaikki sujui hienosti ja minä sekä Kalle saavuimme viimeisinä luodolle majakan jo tuikkiessa iltahämärissä.

Antennit asennukseen.

Aloitimme antennityöt välittömästi antennimestari Juhan, OH3MHA johdolla ilman ja yön ollessa todella upea, ei tuulen häivääkään. Saimme kaiken valmiiksi noin kello kaksi yöllä. Workkiminen voikoon siis alkaa, ajattelin. Kaikki olivat todella väsyneitä, mutta kusoja tehtiin jo yölläkin.



*Juha OH3MHA workkii RTTY:ä ja Pasi OH3MZB 10:llä pile-uppia.
Kuva: Etelä-Suomen Sanomat*

Kerholehdistä poimittuja vuonna 1993

- Harjulan kansanopiston kanssa yhteiseksi suunnitellut kurssit jouduttiin perumaan liian pienen osanottajamäärän tähden.
- Yksittäisiä kokeilaita ohjattiin kerholta käsin, ja kolmet kokeet pidettiin.
- Pitkään kestänyt kerhon antennien uudistusprojekti saatiin päätökseen, kiitos Juhan OH3MHA:n tarmokkaan toiminnan.
- Kerho sai uuden toistinaseman kahdelle metrille, Unto Kokkarisen OH3UK ja Kai Nilakarin OH3WE toimesta.
- Wiski-Eemeli touhusi Jarin OH3MR:n kanssa myöskin välittävän aseman 70 cm:n pakettiradiolle.
- Helmikuussa pidettiin onnistunut OJ0-peditio Märketillä. Kokonaissaalis oli 6300 QSOa!
- Uusiksi jäseniksi hyväksyttiin: Lisbeth Grönroos, Timo Reini ja Petri Näveri OH2KCG.
- Aprillileiri pidettiin Nastolan Luhtaanmaalla. Vieraita kävi noin 30 henkilöä. Aikakirjojen mukaan ei kukaan (?) käynyt uimassa, ei edes saunasta! vaikka järvi ei ollut enää edes jäässä.
- 08.-11.07 pidettävälle SRAL'in kesäleirille Vaalassa aiotaan osallistua, ainakin kaksi mökkiä on varattu! uhoitiin saunassa.
- Syyskuun 25 - 26 päivinä pidettiin ruskaleiri SAC:n SSB-osan merkeissä Nastolan Luhtaanmaalla. Ohjelmassa oli Harrin, OH3UP:n organisoima laitenäyttely, joka herätti ansaittua mielenkiintoa. Valitettavasti suunniteltu satelliitti esittely peruuntui "Pikku-Jussin", OH5LK:n kiireitten vuoksi.
- Kerhon teleskooppimasto nostettiin leirillä, asiasta jotain tietävän tahon mukaan, ensi kertaa täyteen mittaam!
- Kävijöitä oli viitisenkymmentä hamssia. Saa nähdä oliko viimeinen leiri ko. paikassa. Sitkeä huhu kertoo Nastolan kunnan aikovan myydä kurssikeskuseen. Aika näyttää.

kokuussa 1993. Yleisradio Oy ja Lahden kaupunki perustivat samana vuonna Radio- ja Tv-museosäätiön. Yleisradio lahjoitti säätiölle museon kokoelmat sekä Radiomäen alueen rakennukset ja rakennelmat. Lahden kaupunki luovutti säätiölle Radiomäen maa-alueet vuonna 1994. Säätiö luovutti samana vuonna kokoelmien ja rakennusten hoidon Lahden kaupunginmuseolle. — Radio- ja Tv-museoprojekti teetti lujasti töitä, mutta 03.12.1993 istuivat Radio- ja TV-museosäätiön, SRAL:n ja Lahden Radioamatöörikerhon edustajat neuvottelupöytään ja sopivat niistä periaatteista joilla kerho osallistuu projektiin.

Silent key: Kerhon perustajajäsenen **Olli Kirin OH3RO** avain vaikeni 14.01.

Workkiminen alkoi toden teolla.

Aamulla aikoivat tosi toimet workkimisen suhteen kahden aseman voimalla. Parhaissa pileupeissa saattoi vauhti olla lähemmäs 180 kusoa tunnissa. Ensimmäisten päivän aikana niitä olikin kertynyt jo mukava määrä.

Olimme myös yhteydessä NMT-puhelimella toiseen Lahden paikallisradioista pariinkin otteeseen suorassa lähetyksessä. Myös toimittaja Ilkka Valtasaari otti valokuvia innolla ja teki haastatteluja kommunikoiden jopa luodon ympärillä liikuskelevien hylkeiden kanssa. Hän jopa oppi kasaamaan jageja reissun aikana. Olisikohan kyseessä potentiaalinen uusi hami, hi!

Kusoa pidettiin ja herjaa heitettiin Jounin kanssa, jolta jutut eivät todellakaan päässeet loppumaan.

Pääsemmekö takaisin?

vihdoin sunnuntaiaamuna oli kotiin paluun aika. Helikopteri saapui ajallaan. Säätila oli hieman tuulinen mutta ei haitannut toimiamme. Lento meni jo vanhalla rutiinilla. Märketin majakka jäi haikeudella taakse. Mietin helikopterissa lennon aikana, että ehkä joskus uudestaan - ehkä ei. Matkasta jäi niin hyvä mieli, ettei se varmaan mahdotonta olisi.

Laivassa syöksyimme heti saunaan, joka todella teki hyvää oltuamme neljä vuorokautta pilkkihaalareissa.

Matkan PR-arvo.

Hommia riitti vielä paljon sen jälkeenkin. Direktinä tulleiden QSL-korttien määrä oli valtava. Onneksi saimme kortit painetuiksi tosi nopeasti. Kaikille vasta-asemille lähetettiin QSL:t kuten hyvä tapa vaatii.

Toimittaja teki retkestämme mahtavan jutun, joka julkaistiin sivun kokoisena Etelä-Suomen Sanomien sunnuntain numerossa keskiaukeamalla Salpausselän kisaviikonloppuna. Etusivun lööppikin oli vaikuttava. Varmasti lukijoista ei ollut puutetta.

Lahden pitkäaaltoasema suljettiin tou-

Kerholehdistä poimittuja 1994

- Teemaillat: 7.2 Kipu, Jorma Aholin OH3BY.
- 7.3 Tietoliikenneluokkalaiset
- 18.4 Talkoot OH3R museoasemalla
- 12.9 Talvipäivät 1995
- 10.10 Pe-Pa, Matti Riikonen OH3MZE.
- Aprillileiri pidettiin Orimattilan Salusjärvellä 23 - 24.4 hyvällä menestyksellä.
- Heinäkuussa pidetylle liiton kesäleirille Naantalissa osallistuttiin joukolla.
- 4.8 OH3AC:n iskuryhmä pystytti kerhon teleskooppimaston partiolaisten Evon leirille ja esitteli käytännön radioamatööritoimintaa kerhon rigin ja Penan OH3TY:n kannettavan PC:n avulla.
- Lokakuussa OH3AC osallistui kansainväliseen Jamboree On The Air tapahtumaan.
- Ruskaleiri Orimattilan Salusjärvellä 8 - 9.10 kokosi taas noin 50 vierailijaa.
- Syyskuussa aloitettiin radioamatöörikurssi tähtäimenä tammikuussa 1995 pidettävä pätevyys-tutkinto. Kurssin aloitti yli 20 opiskelijaa Penan OH3TY ja Antin OH3KQD johdolla. Muutama kurssin ulkopuolinen itseopiskelija saivat heiltä myös ohjausta.
- Kerholla pidettiin kolme pätevyystutkintoa.
- Kerhotilan vuokranmaksu Lahden Kaupungille sai taas jälleen kerran kassakirstun pohjan paistamaan, niinpä kalustohankinnat supistuivat: KAM modeemiin, SWR -mittariin, UHF ja VHF alueille, sekä 70cm:n alueen vertikaaliin kerhon katolle.
- Lisäksi siirrettiin ja kunnostettiin vapaa pakettinode clusternodeksi (OH3RDC-2) Nastolan vesitorniin.
- Kerholla myönnetyn runkoverkkopaketin, 9600bd nopeaan verkkoon, siirtyy vuodelle 1995 modeemin toimitusvaikeuksien vuoksi.
- Kerho anoi vuoden 1995 SRAL:n talvipäivien järjestelyoikeuksia myönteisellä tuloksella.
- Kerhon hallitus myönsi ”vuoden 1994 kerholainen” tunnustuspalkinnon Pentti Larevalle OH3TY



OH3AC Evolla

Talvipäivät pidettiinkin sitten 17.-19.2.1995 perinteistä rikkaalla Lahden Seurahuoneella. Järjestelyt työllistivät kutsutut kerhon aktiivit totaalisesti. Työ ei mennyt hukkaan sillä tietävästi kukaan ei moittinut järjestelyjä tai ei ilmoittautumistungoksessa löytänyt ketään, jolle olisi voinut moitteensa ilmaista, mutta se oli arkkitehtooninen ongelma, jolle järjestäjä ei mahtanut mitään.

Talvipäivistä tehtiin onnistunut video, joka löytyy kerholta ja liiton toimistosta. Tuottoakin tuli!

Hallitus ja toimihenkilöt 1994:

Puheenjohtaja Kalle Mäkelä OH2MFS. Varaphj. Harri Taivalmäki OH3UP. Sihteeri Jyrki Uimonen OH3NIX. Rahastonhoitaja Eero Kivisilta OH3XH. Tilintarkastajat Seppo Murtomaa OH2TO ja Reijo Lindewall OH3WK. Jäsenet: Antti Arvela OH3KQD, Pentti Lareva OH3TY, Juha Nieminen OH3MHA. Tutkijalautakunta, Puheenjohtaja: Pentti OH3TY, Reijo OH3WK, Raimo OH3DB, Kalle OH2MFS, Jari OH3MR, Jyrki OH3QK. QSL managerit: Pasi, OH3MZB ja Jukka OH3KGJ. Pe-Pa manageri: Matti Riikonen OH3MZE. Kalustonhoitaja: Kai Nilakari OH3WE

Miten OH3AC järjesti SRAL:n talvipäivät

Pentti OH3TY: Vuoden -94 talvipäiville Porissa osallistui joukko kerholaisia. Paluumatkalla heräsi ajatus, että voisimmehan mekin järjestää vastaavan tilaisuuden. Mielikuvituksen lentoa siivitti myös ajatus, että tuottoakin tulisi, jolloin kerhon kalustoa voitaisiin uusia. Eihän jäsenmaksuilla ja Lahden kaupungin parin tuhannen markan nuorisovastuksella mitään kalliimpaa voida hankkia.

SRAL:lle osoitettu hakemus tuottikin tulosta. Kesällä -94 tehdyt selvitykset osoittivat, että perinteinen Lahden Seurahuone olisi tapahtuman paikka. Projektivastaavaksi nimettiin Pena, OH3TY apunaan pienehkö työryhmä. Suunnittelu aloitettiin välittömästi. Loppusyksystä lähetettiin sitten runsaalle kolmellekymmenelle kerhon jäsenelle kutsu osallistua talvipäivätalkoihin. Yhtä lukuunottamatta kaikki vastasivat myöntävästi. Taas osoitus kerholaisten vahvasta talkoohengestä. Viimeinenkin olisi ehkä tullut mukaan hieman paremmin muotoillulla kutsulla!

Ennen kannaltamme vuoden tärkeintä tapahtumaa ehdittiin vielä nostaa OH3R:n puumastoon uusi Yagi-antenni ja valmistella talvipäiväbulletiinin lukua varten releointisysteemi, joka mahdollisti liiton bulletiinin luvun museoasemalta kolmella bandilla, kuten on tapana.

Radioamatöörit ovat osanneet aina pitää meteliä itsestään, kuka suuremmalla, kuka pienemmällä teholla, mutta meitä on myös joukko joka ei metelöi minkään kokoisella teholla. Heistä kertoo Suomen Kuuntelija-Amatöörit ry:n puheenjohtaja 2001.

Kuuntelija-Amatöörejä Lahdessa.

Veijo Saarinen OH3-911: Mitä ovat kuuntelijat? SWL:t ovat oikeastaan radioamatöörejä ilman lähetysoikeuksia. Toki kaikki taajuuksilla liikkuvat kuuntelevat liikennettä, ennen kuin aloittavat QSOilun, tosin muutaman aktiivivuoden kokemusten jälkeen en ole siitä kuuntelusta aivan varma.

Joidenkin mielestä SWL:llä on helpompaa, sen kun kuuntelee. Aivan, mutta SWL kuuntelee kahta asemaa ja kirjaa molempien liikenteen lokiin. Arvatkaas onko kilpailussa kiire? Aikaa myöten sitten alkaa oppia tiettyjä asioita, jotka helpottavat kuuntelua.

OH3AC kerholla on ollut myös kuuntelija-amatöörejä 1980 luvulta alkaen. Vaikka kuuntelijoita ei ole ollutkaan suurin määrin, niin ehkä tässä tapauksessa voidaan soveltaa sanontaa ”laatu korvaa määrän”! Ahkerimpia SWL:ä on varmaankin ollut Antero Haarala, OH2-612, jolla on tällä hetkellä suurin piirtein kaikki maat kuitattuina. Tokihan aina tulee uusia maita ja tietysti bandipinnoja kerää itse kukin. Anteron jo hieman hellitellessä tuota kuuntelutouhua lienee aktiivisin SWL tällä hetkellä allekirjoittanut.

Aloitin varsinaisen kuunteluharrasteen vuonna 1994 ja aktiivisemmän osan 1995 alusta, jolloin olin jo saanut paremmat tiedot ja valmiudet harrasteeseen. Se aktiivinen osa taitaa jatkua vieläkin...

Maita ei ehkä ole kuitattuna niin paljoa, mutta kilpailutoiminta kiinnostaa. Se onkin awardien metsästyksen ohella eräs mielenkiintoisempia alueita radioamatööritoiminnan osa-alueilla. Erittäin monessa kilpailussa onkin jo SWL luokka ja toivottavasti saadaan moneen muuhunkin.

Millaisia sitten olivat ensimmäiset kuunteluhetket? Niin, kuvitelkaapa millaista on avata radio uuteen maailmaan ensimmäistä kertaa. Tottahan pieniä perhosia lepatteli vatsassa ja sormet alkoivat hieman hiostumaan.

Aivan ensimmäisiä asemia olivat OH-asemat, joita kuuntelin 3,5 MHz:n SSB:llä. Aivan ensimmäinen asema lokissa on OH3NLH. Hieman tuntumaa hakien on vain muutamia asemia ensimmäisenä päivänä lokissa. Keväällä eivät perusluokkalaiset olleet vielä päässeet 80:n SSB:lle, joten yleisluokkalaiset oli äkkiä kuunneltu. Onneksi 1.12.1994 perusluokkalaisetkin pääsivät mukaan kotimaan puhebandille. Tässä oli mukava todeta, että kaikki halusivat uusia päänahkoja ja uudet tulokkaat toivotettiin tervetulleeksi. Oli hieno tunne saada muutaman päivän päästä ensimmäinen DX asema, JA5AQC, 7 MHz:n SSB:llä lokiin! Siinä sitä oli ihmettelemistä, kartan mukaan Japani on tosi kaukana...

Olinpa todistamassa myös Arvi Hauvosen muistoaseman, OH3R, ensimmäistä yhteyttä 3,5 MHz:n bandilla OH2A:n kanssa. Lokissa onkin sitten pelkkiä OH-asemia seuraavaksi. OH3R:llä riitti kysyntää ja pileup pyöri mallikkaasti taitavan operaattorin työskennellessä.

Ensimmäinen vuosi menikin melkein kotimaan QSOja kuunnellussa 80:llä. Kun uudet kutsut alkoivat vähenemään, niin tokihan sitä etsittiin muualta lisää asemia ja niinpä tulikin tuo 14 MHz:ä aivan ykkösbandiksi. Se taitaakin olla yksi parhaimpia DX bandeja alle 30 MHz: taajuusalueilla.

Nälkä kasvaa syödessä, joten pian alkoi lokiin ilmestyä kaikenlaisia asemia. Jossakin vaiheessa huomasi siellä olevan kilpailuja, joihin en tietenkään uskaltanut noviisina vielä osallistua. Näissä yhteyksissä tulikin aloitettua eräänlainen ”provinssijahti” ympäri maailmaa. Suurten peditioiden mukana ovat yleensä ne osaavimmat operaattorit, joilta sujuu niin puhe kuin sähkötyöskintäkin DX asemalle sopivalla tavalla, jota on ilo kuunnella. Nyt onkin jo kertynyt aika monesta maasta melkeinpä suurin osa provinseista ja maakunnista. Myös kaikki USA:n osavaltiot ovat kuultuna! ja keräily jatkuu.

Kotimaan kuntia puuttuu tällä hetkellä vielä joitakin kymmeniä, joista ei ole kuittausta, mutta onneksi on näitä kuntakisoja olemassa! Tässä välissä suuri kiitos niille kaikille väsymättömille mobile-asemille, jotka ajavat pitkin ja poikin Suomea jakamassa kuntia kaikille halukkaille, oikeassa hamspirit hengessä!

Ensimmäiset kortit alkoivat tulla vajaan vuoden viiveellä. Tietysti ne olivat OH-asemien kortteja, ulkomailta ei kortit kulje kovin nopeasti. Aloittelevalle harrastajalle valkeni onnenpäivä, kun iso korttinippu läpsähti radiopöydälle. Pikainen tarkistus osoitti noin 30 OH-aseman kuitanneen SWL raportin. Kyllä sitä oli onnellinen niistäkin QSL:istä, olihan se uutta.

Seuraavana vuonna alkoikin sitten tulla niitä hartaasti odotettuja DX-kortteja ja jotkut niistä olivat todella hienoja. Vaikka oma kortti ei ollutkaan nelivärinen ja kaksipuoleinen, niin kyllä se tarkoituksensa täytti. Aikaa

myöten on tullut teetettyä useita erilaisia kortteja. Yksi parhaimmista taitaa olla nykyinen, itse suunnittelemani QSL. Korttihan kertoo jotakin meistä itsestämme, joten suunnitteluun kannattaa hieman panostaa.

Nykypäivän mahdollisuuksiin kuuluu myös, että kortin voi tulostaa suoraan lokiohjelmasta. Kuitenkin se käsinkirjoitettu kortti on aina se, joka antaa sellaisen vaikutelman toiselle osapuolelle, että raporttiin vastaaminen ei ole mitenkään epämiellyttävää, vaan päinvastoin oikein mukavaa.

Eräs OH6-asema harrastaa jopa QSL-korttien kustannusten minimointia. Kyseinen asema lähettää vaikka min-käläisiä kortteja, tietysti QSO-tiedoilla varustettuna. Olen saanut asemalta ainakin pari vaaleanpunaisen pantterin kuvaa...

Kaikkein ylpein olen kuitenkin siitä maailman halutuimmasta kortista, jossa on kutsu JY1! Edesmennyt Jordanian Kuningas Hussein on myöskin ollut amatööri ja on ollut ilo kuulla hänet radioaalloilla. Voimme vain toivoa, että myös Kuningas Abdullah jatkaa kunnioitettavaa perinnettä radioaaltojen elävöittäjänä.

Kerholehdistä poimittuja vuonna 1995:

- Pidettiin 3 tutkintoa ja vammaisten CW-kurssi tutkintoihin.
- Partioleirillä Nastolassa oli kerhon asema yhden päivän ajan, jolloin noin sadalle partiolaiselle annettiin tuhti tietopaketti radioamatööritoiminnasta.
- 26.8. Lahden kaupungin 90-vuotisjuhlan kesätapahtumaan kerho osallistui pystyttämällä radioteltan Pikku-Vesijärven rantaan ja esittelemällä Radioamatööritoimintaa juhlayleisölle.
- Tiistaitestit päästiin ajamaan museolta OH3R tunnuksella, mutta jo elokuussa radiomäen antennit jouduttiin purkamaan.
- OH3R oli äänessä myös Jamboree On The Air-tapahtumassa.
- Internetin kotisivu kunnossa!
- 70 cm:n ripiitteri toimii!



OH3AC Pikku-Vesijärven puistossa 1995



Yagin pystytystalkoot Pikku-Vesijärven puistossa

Amatööritoiminnassa on tietokone osoittautunut tarpeelliseksi apuvälineeksi. Tietokoneen vastustajille tiedoksi, puhun vain omasta kokemuksesta! Oma muisti kun ei ole niitä kaikkein parhaimpia, niin tietokoneessa oleva lokiohjelma pitää huolen siitä, että samalle asemalle ei mene useampia kortteja samalta bandilta. Myös kilpailutoiminnassa ja varsinkin digitaalimode kilpailuissa se onkin melkein välttämätön. Kun kilpailuasemien lukumäärä lokissa alkaa lähennellä sataa ja enemmänkin, on enää mahdoton muistaa, mikä asema on lokissa milläkin bandilla, eikä

papereita ehdi selata kisan aikana. QSL-kustannuksetkin on syytä pitää kurissa!

Yhtä kaikki, mikään tässä harrastuksessa ei ole vaikeaa, ellei siitä tee vaikeaa itselleen! Vaikka tuntuu monesti, että antaa olla, niin silti sitä tulee taas hetken kuluttua avattua radio ja poimittua uusia asemia lokiin. Voisinkin näin lopuksi sanoa kaikille sekä uusille, että vanhoille harrastajille: älkää väheksykö kuuntelijoita, sillä siellä on mahdolliset uudet amatöörit aloittelemassa harrastuksen piirissä. Antakaa tukenne heille ja varsinkin pyydetessä se tärkein, eli QSL kortti! Se tuottaa aina hyvän mielen ja niin harrastuskin on mielekästä. Ja muistakaa, olkaa aktiivisia. Suomessa on maailman eliittiä kilpailujen saralla!!

Hallitus ja toimihenkilöt 1995:

Puheenjohtaja Pentti Lareva OH3TY. Kerhomestari Aki Airaksinen OH3JGV. Varapuheenjohtaja Antti Arvela OH3KQD. Sihteeri, rahastonhoitaja Jyrki Uimonen OH3NIX. Markku Mellanen OH3LVO. Timo Valkeapää OH3KGD. Pentti Virtanen OH3KPV. Jukka Arvilommi OH3MBV. Matti Riikonen OH3MZE. Kai Nilakari OH3WE. Matti Kuusimetsä OH3MHT.

Uusina jäseninä kirjattiin Mikko Korkka OH3JFF, Kari Karjalainen OH3KCT ja Mikko Laaksonen OH2JIO kerhon rulliin.



OH3AC vieraili Launeen ala-asteella 24.1.96 toimintapäivillä. Kuvassa Jouni OH2JIU; Jorma OH3JZ ja joukko innokkaita oppilaita. Takimmaisella koneella Pena OH3TY (ei näkyvissä)

- Viestintäpäiville osallistuttiin esittelyasemalla.
- Vielä ehdittiin matkailla Ahvenanmaalle ja osallistua sieltä kilpailuihin.
- Viimevuoden syksyllä alkanut kurssi päättyi vuoden alussa.
- Pätevyystutkintoja pidettiin kolmesti.
- Lisäksi pidettiin vammaisille sähköty- ja K-modulin tutkinto tammikuun kurssin päätteeksi. – Uusiksi jäseniksi kirjattiin Jussi Hermaja, Teppo Jaakkola OH1JNG(//3) ja Matti Paunonen OH3JTJ
- Kerhon hallitus myönsi ”Vuoden kerholainen” tunnustuspalkinnon Jyrki Uimoselle OH3NIX ansiokkaasta ja aktiivisesti tehdystä työstä kerhon hyväksi.
- Kerhon kunniajäseniksi kutsuttiin Olle Ekberg OH3RD, Reijo Lindewall OH3WK, Olli Virtanen OH3TE ja Reijo Simonen OH3QF. Äijät ovat toistaiseksi ainoat elossa olevat kerhon jäsenet siitä porukasta, joka aktivoi kerhon toiminnan sodan jälkeen. Kerho toivottaa pitkää ikää ukoille!
- Pakettiradion satelliittiasema OH4SAT siirtyi kerhon hallintaan. Aseman hoitaja on Tapani OH4KJY.

Kerholehdistä poimittuja vuonna 1997:

- Jukka OH3MBV ja Pena OH3TY pystyttivät Butternut HF9V vertikaalin kerhorakennuksen katolle. Sattuneesta syystä ei syöttöjohtoa saatu asennettua ja antenni jäi elämään omaa elämäänsä katolle.
- SRAL järjesti tammikuussa radioamatöörin kurssin ja tutkinnot Lahdessa Invalidien sopeutumisvalmennuskeskuksessa.
- OH3AC hoiti tekniikan, opettajat ja tutkinnonpitäjät paikalle. Homma sujui jo rutiinilla.
- Kerhon ylimääräiseen kokoukseen oli vaivaantunut viisi jäsentä norkoilemaan kahvikuppiaan. Aivan kuin vanhat ajat olisivat palanneet!
- Vuosikokoukseen osallistui sentään säälliset 21 jäsentä, joista puolet joutui seuraamaan tilaisuutta eteisestä ja rappukäytävästä. Kerhuhuone ei todella ole koolla pilattu, ja heti alkuun annettiin ymmärtää, että päiväkotit tulee tarvitsemaan nämäkin tilat. Viimeistään ensi vuonna on taas muutto edessä!
- Damokleen miekan tavoin kerhon yllä leijuva häätöuhka ja tieto, että Radio- ja TV-museo tullaan siirtämään ns. uudelle asemalle, jolloin vanhalta asemalta tyhjiksi jääneisiin tiloihin olisi mahdollista sijoittaa kerhotilat, sai hallituksen ottamaan vilkkaasti yhteyttä Radio- ja TV-museoon kunnollisen kerhotilan saamisesta Radiomäeltä.
- Huhtikuun alussa voimaan tullut ns. second operator työskentely avaisi aivan uusia ulottuvuuksia nuorison vetämiseen radioamatööratoimintaan mukaan.
- Suunnitelmissa oli myös vähintään; käytetty 386-, tai mieluummin 486 tyyppinen tietokone museoasemalle, mutta tämän vuoden määrärahat oli jo käytetty.
- Vuoden kalustohankintana voidaan pitää kerholle ostettua leipäveistä. Saadaan edes kahvipullasta säällisiä siivuja!
- Uusiksi jäseniksi merkittiin Markus Reiman ja Sirkka-Liisa Lehtinen.
- Retu OH3WK esitteli löytämänsä Arvi Hauvosen virtamittarin ja kertoi luovuttavansa sen museolle.
- Kerho sai lahjoituksena jäänmurtaja ”URHON” Drake-merkkisen liikennevastaanottimen. Laite on j/m ”Urhon” alkuperäiskalustoa!
- Radiomäelle on kiikutettu pikkuhiljaa kerhon antennieja.
- Penan OH3TY johdolla on askarreltu kaikessa hiljaisuudessa kaiken syksyä.
- Vanhan asemarakennuksen takana olevaan 15 metrin puupylvääseen on jo ilmestynyt yagin kiinnitysteline ja Retun OH3WK huoltama kääntömootori.
- Tavallisesti hyvin asioista perillä oleva taho hymyilee luottavaisena. Ehkä kerhon kurjuuteen on valoa näkyvissä!

Hallitus ja toimihenkilöt 1996:

Puheenjohtaja/koulutus Pentti Lareva OH3TY.
Varapuh.joht. Matti Kuusimetsä OH3MHT.
Jäsensihteeri Jyrki Uimonen OH3NIX.
Leirijärjestelyt Matti Kuusimetsä OH3MHT.
Jäsentyöryhmä Tuomo OH3BGF ja Timo OH3KGD + avustajat. Muut työryhmät pääte-
tään tarvittaessa.

Hallitus päätti lähettää Lahden kulttuuri ja nuorisotoimistolle kirjeen kerhotilan vuokra-
sopimuksen irtisanomisesta, koska:

- Uutta samanarvoista kerhotilaa on lähes mahdoton löytää.
- Kerholle tulee suuria taloudellisia tappioita antennifarmin purkutöistä, antennien varastoinnista ja vasta uusittujen kaapelointien ro-
muttamisesta.

Kerholehdistä poimittuja vuonna 1996:

- Huhti- ja lokakuussa pidettiin jälleen perinteiset
Aprilli ja Ruskaleirit Orimattilan Salusjärvellä.

Kerholehdistä poimittuja vuonna 1998:

- OH3R:n HF-yagin on talkooporukka saanut suunnattua. Enää ei suuntaa tarvitse arvuutella! – Kaitsu OH3WE, Veikko OH3WR, Olli OH3UQ ja Harri OH3UP urakoivat Mastoon kaksi kaapelia ja 15 el. QueDee- merkisen yagin. ”Kaameat mastosta roikkuvat kaapelit on myös niputettu yhdeksi siistiksi kokonaisuudeksi ... Nippu on kiinnitetty teräsvaijeriin, jotta kaapelit eivät turhaan vatkaa tuulissa ja tuiskuissa.”
- Aprillileiri jätettiin pitämättä, mutta ruskaleiri veti väkeä Joutmajalle aivan kiitettävästi.
- Kerhon Bulletinin luettiin tavan mukaan ja museoasemaa OH3R aktivoitiin sunnuntaisin.

Kerholehdistä poimittuja vuonna 1999:

- OH3AC:n iskujoukko, Pena OH3TY, Retu OH3WK ja Jukka OH3MBV aktivoivat jälleen hyvällä menestyksellä eri tavoin kuntaa 006 Hammarlandissa Ahvenanmaalla toukokuun puolessa välissä. Muuten meni mukavasti, mutta 50MHz oli auki vain kerran auroran kautta. Parempaa onnea toivotaan mahdollisesti syksyllä pidettävän retken aikana.
- Vuosituhannen viimeinen ruskaleiri pidettiin Joutsaareissa 18.-19.9.
- Museoasemaa OH3R aktivoitiin sunnuntaisin. Asemalla vieraili kesän aikana muutama ulkolainenkin hamsi aktivoimassa asemaa omalla äidinkielellään, joku jopa omalla kutsullaankin! Kukapa ulkolainen kaikkia THK:n määräyksiä niin tarkasti tuntee ja tekeväälle sattuu. Ao. ohje on nyt kirjattu ainakin englannin kielellä asemalle muistin tueksi.
- Vuodelle 2000 kaavailtiin liiton kesäleirin järjestämistä. Työmäärä sinänsä ei pelottanut, mutta leirin tarkoitukselliset aiheuttivat keskustelua. Tietty porukka kun kuitenkin tulee sikailemaan jokaiselle leirille ja pilaa kaikkien muiden leiri-ilon. Monen palaverin päätteeksi päätettiin jälleen yrittää!

vaan nuorisotoimintaan muutolla tulee olemaan erittäin negatiivinen vaikutus. Viiden miehen kahvinjuontitilaksi paikka sopii, mutta ei auta. Odotellaan aikaa parempaa!

Hallitus ja toimihenkilöt 1997: Puheenjohtaja Jyrki Uimonen OH3NIX. Varapuh.joht. Veikko OH3WR. Sihteeri / Tiedottaja Timo OH3KGD. rahastonhoitaja Martti OH3JBF. Kerholehden toimittaja Tuomo OH3BGF.

Hallitus ja toimihenkilöt 1998: Puheenjohtaja Jyrki Uimonen OH3NIX. Varapuheenjohtaja Veikko Mäkinen OH3WR. Sihteeri Timo Valkeapää OH3KGD. Aki Airaksinen OH3JGV. Pekka Mielonen OH3JMJ ja Keijo Piiroinen OH2JLJ. Pentti Lareva OH3TY. Jukka Arvilommi OH3MBV. Matti Kuusimetsä OH3MHT. Matti Riikonen OH3MZE. Kai Nilakari OH3WE ja Jouni Ståhl OH2JIU.

Vuonna 1998 vaivat palkittiin ja kerho sai vuokrata entisen radioaseman talonmiehen asunnon vanhalta asemalta. Kerhon aktiivisuus nousi uuden paikan myötä ties miten monenteen potenssiin. Tupa oli täynnä tungokseen asti ja kahvi saattoi hyvinkin loppua jo ensimmäisellä kierroksella. Suljetulla ja vartioidulla alueella liikkuminen iltaisin vaati omat järjestelynsä, mutta antennien rakentelua ja workkimista ei mikään estä! Kerho on saanut lopultakin arvoisensa QTH:n! Näin luulimme, kunnes hillitön häiriö tukki bandit, eikä 80:n workkimisesta tullut aika-ajoin mitään. Alkoi uuttera häiriöjahti. Syy löytyi lopulta rakennuksen ilmastointilaitteistosta. Siihen kerho ei voinut puuttua, mutta erilaisia suotimia rakenneltiin ja kokeiltiin ahkerasti, valitettavan heikolla menestyksellä! Laitteiston maahantuojan- ja THK:n edustajat kävivät päällistelemässä ilmiötä joukolla. Korjaustoimenpiteet päätettiin ja kerhotila suljettiin lopulta ilmastointiremontin ajaksi.

Vuoden 1999 toimihenkilöt: Puheenjohtaja Jyrki Uimonen OH3NIX. Varapuheenjohtaja Veikko Mäkinen OH3WR Sihteeri Leena Saikko OH3HF. Hallituksen jäsenet ja avustajat: Pekka Mielonen OH3JMJ. Petri Orre OH3HNI. Keijo Piiroinen OH2JLJ. Kari Hukki OH3HB. Jukka Arvilommi OH3MBV. Kai Nilakari OH3WE. Matti Riikonen OH3MZE. Pentti Lareva OH3TY. Reijo Lindewall OH3WK ja Raimo Lehtinen OH3DB.

– Syksyksi suunniteltua radioamatöörkursia ei voida toteuttaa.

– Menetetään yhteys nuorisoon ja nuorisotoiminta loppuu.

Kerho järjesti Invalidiliiton Sopeutumisvammakeskuksessa toimeenpannun radioamatöörin ja tutkinnon vammaisille. Kurssi otettiin erittäin innostuneesti vastaan. Terve ihminen tuskin tulee ajatelleeksi miten vaikeaa liikuntaesteisen on päästä pirtistä ihmisten ilmoille.

”Jo ulkoiluvaatteiden pukeminen ja pyörätuolin ulos siirtäminen kestää yli kaksi tuntia. Talvipakkasella se ei ehkä onnistu lainkaan. Silloin voin vain kurkkia ikkunasta ulos. Radioamatöörinä saan juttukaverin milloin tahansa, eikä kukaan tuijottele rujoa ulkonäköäni. Bandilla tunsin ensimmäisen kerran elämässäni olevani tasa-arvoinen ihminen. Olin Radioamatööri muitten joukossa, se oli hieno tunne!” kertoi eräs vammainen.

Lahden kaupungin nuorisotoimisto antoi hädän kerhotilasta ja kerho joutui muuttamaan jälleen. Kerhohuoneen tyhjennys, antennien purkaminen katolta ja paikkojen siivous osui sopivasti kesälomakautteen. Tarjottu paikka on sama ahdas lokero josta Sammonkadulle muutimme. Kerhon tule-

Radioamatöörien pätevyystutkintajärjestelmä uusittiin vuoden 1999 alusta. Entiset avustavat tutkijalautakunnat lopetettiin. Tilalle tuli pito-oikeuden omaavia tutkijoita. Lahdessa OH3DB, OH3TY ja OH3WK, joista Pena OH3TY on jo pitkään ollut myös PTK:n jäsen.

OH3R kärsii jälleen häiriöstä, joita Unto OH3UK ja Kaitsu OH3WE metsästivät yhdessä THK:n edustajien kanssa. Nyt häiriö ei estä kokonaan 80:n työskentelyä, mutta kuitenkin. Lopulta laitteiston myynyt firma uusi koko ilmastoinnin asennuksen ja katso, häiriö katosi!

Maaliskuussa tuli kuluneeksi 100 vuotta Arvi Hauvosen syntymästä. Kerho muisti perustajajäsentään lähettämällä delegaation toimittamaan kukkavihon haudalle.

Jorma Tammilehto OH5BX: Kenraalin saunakamarissa ja vähän muutakin

Muutin Lahteen v.1958 ja ensimmäinen kontakti elävään amatööriveljeen oli toimia OH3SB:n apuna sähköasennushommissa.

Hänellä oli vanha kunnon AM lähetin toiminnassa. Kävimme myös Karjalankadulla OH3TE:n luona ja Kujalassa OH3RZ:n

luona. Ennen näitä tapaamisia olin jo alkanut omintakeisen CW:n harjoittelun käyttäen apuna Gelson nauhamagnefonia niin,

että annoin siihen harjoitustekstiä ja otin vastaan nauhalta. Opettelin CW:n yksin ja kävin Kouvolassa noviisitutkinnossa.

Lahden TV-mekaanikot OH3QF:n ja OH3QW:n liikkeestä sai komponentteja. Rakentelin laitteita muutaman vuoden

Uudessa Radiokirjassa olevien ohjeiden mukaan ja sain tx:n toimimaan putkella EL36 ja 3,5 MHz :kiteellä. Antennina oli verhotanko. Jaska OH3HV syövytti bugin painopiirilevyjä ferrokloridilla, ja Simo nyk. OH1BS rakenteli hienon vastaanottimen ”Fugan” lentokoneradion ympärille. SRAL:oon liityin jo v. 1960 kuuntelija-amatöörinä ja OH3AC:n jäseneksi liityin tämän jälkeen. Armeijassa olon jälkeen suoritin noviisi-/yleisluokan ja sain kutsun OH3LJ. Rigejäni vuosina 1963-1983 olivat mm. Gelson kelasarjan 2620A ympärille koottu RX, Gelson G4-214 ja Heatkit HW-100.

Jotakin kautta kiiri tieto Hennalan varuskuntaan, että omistin hamssiaseman ja työskentelin aktiivisesti bandeilla. Vuonna 1969 olin ensimmäistä kertaa kertaamassa ja ”matolaatikkoa” käyttämässä radiosähkötyshommissa. Tämä toistui sitten kuusi eri kertaa 70-luvulla. Mukavia kokemuksia jäi mieleen niiltä ajoilta. Kerran olimme kahdestaan liikkeellä Ison OH3VS kanssa. Tehtävänä oli löytää asemapaikka sotaharjoituksiin liittyvällä alueella Heinolan maalaiskunnassa. Mukana autossa olivat omat laitteet ja antennit vuokrattuna sopimuksella armeijan käyttöön. Ajelimme määrätyllä alueella ja etsimme paikkaa radioasemalle. Tulimme talon pihaan ja pyysimme päästä isännän puheille, jonne vaimo meidät opasti.

Tarkemmin seiniä ja mahtavia kurkihirsistä katseltuamme huomasimme tullemme jonkin isomman sotapäällikön maatilalle. Totesimme olevamme kenraali Aksel Fredrik Airon talossa (johti sodan aikana Marsalkka Mannerheimin päämajassa sotatoimia). Herra kenraali oli vuoteessa, jonka luo vaimo meidät ohjasi. Esitimme pyyntömme, ja Airo kysyi: ”kuka harjoitusta johtaa?”. No sitähän me hamssit emme valitettavasti tienneet.

Saimme ystävällisesti käyttöömmme saunakamarin ja oikeuden saunan käyttöön. Saunoimme ja hoidimme radio liikenteen useiden päivien ajan.

Unto Koskinen OH3VL: KILLUA JA VARIKSEN PASKAA.

Se miten kaikki alkoi, olisi liian pitkä juttu siitä, miten sain kotikylän BC-vastaanottimet tukkoon omatekoisella, kuormurin puolasta, taskulampun paristosta ja vaarivainaan nälkäviulun viilasta väsäämälläni kipinälähettimellä, ja mitä sitten tapahtui.

Asustan Päijänteen rannan tuntumassa, kivenheiton matkan päässä sanotusta vesistöstä. Asutus on sopivan väljää, puita tietyssä suunnassa vähän. Meinaan antennimielessä. Pohjois-koillissuunnassa on naapurin pelto aivan tonttini rajaa vasten. Eihän se pelto sinänsä kiinnostaa vaan sen takana kasvava koivu. Olin pitkään katsellut sitä ”sillä silmällä.” Sanoohan vanha viidakon sanontakin, että koivut naapurin puolella ovat vihreämpiä, vai kuinka se nyt olikaan?

Kaavailin killuantennia omasta koivustani naapurin koivuun, sinne pellon taa.

Tuumasta toimeen, joka on mm. lyhin työmatka, ja menin naapurin isännän juttusille. Oli siinä pellolla touhua massa jotakin silloin. Esitin kautta rantain mielenkiintoni em. koivua kohtaan. Eihän siitä nokkakusosta paljon kostunut, oli liikaa sellaista hm hm-qrm:ää. Juttu jäi sillä kertaa siihen. Pari kuukautta myöhemmin tapasin isän-

nän osuuskaupan hedelmätiskin vierestä. Tidustelin hienovaraisesti uudelleen sitä antennikoivuasiaa. Nyt sain kuin sainkin selkeän vastauksen: ”Tila on pojan nimissä.”

Oli tapahtunut ns. sukupolvenvaihdos. Esitin, että voisiko isäntä kertoa pojalle antennihaaveistani. Poika kun oli minulle vaikeasti tavoitettavissa. Epämääräistä mutina, josta ei taaskaan saanut selvää, että juuko vai ei? Juttu jäi taas siihen ja poistuimme kumpikin tahoillemme.

Vettä virtasi Kirkkojoessa monta kuutiota, ennen kuin tapasimme seuraavan kerran. Se tapahtui vasta seuraavana keväänä. Kävelin paikalliseen rantakuppilaan iltaolusille. Kuinka ollakaan, siellähän istui naapurin isäntä puolityhjässä kapakissa lähes tyhjän tuopin kera. Ajattelin harrastaa vähän ns. voittoa. Ostin pari huurteista ja marssin isännän pöytään. Isäntä oli kuin ilmetty Tippavaaran vanhaherra, yhtä karvainen ja punanenäinen.

”Ilmoja on tainnut pidellä,” ja jättienlähtöaiheilla aloimme nokkaviestinnän. Tuntihan siinä reilusti vierähti, ennen kuin rohkenin siirtyä lempiaiheeseeni eli ikuisuuskysymykseen siitä antennikoivusta. Isännän silmiin hiipi miettiläs katse ja parin tuuman sänki mutruili terveenpunaisen nenän alla jonkin aikaa, ennen kuin vastaus heltisi: ”Lupaa ei tipu eikä tirise!”

”Eihän se lanka haittaisi yhtään siellä puussa, tuskin näkyisikään,” yritin vielä.

”Juu-u, mutta kun tulee paskasia mansikoita miniän mansikkamaalle!”

Olin äimänkäkenä, että: ”Miten niin?”

”No kun sinä sen lankasi laittaisit sinne koivujen väliin, tulisi varislauma siihen orrelle istumaan ja paskantamaan mansikoille!” Isäntä imaisi viimeiset tipat tuopista, nousi ja lähti.

Sussunakkoon, johan syy selvisi! Ei auttanut kuin hakea toinen huurteinen murheeseen. Kyllä ne naapurit suhtautuvat harrasteeseeni. Etupäässä kuitenkin hyvin myönteisesti ja asiallisesti. Ellei mansikoista ole kyse!

2000-luvun alku

Vuodelle 2000 ei katsottu tarpeelliseksi vaihtaa hallitusta tai toimihenkilöitä. Sysopiksi nimettiin Tapani Värilä OH4KJY, joka samalla hoiti kerhon hallinnassa olevaa satelliittiasemaa Sysmän Nuoramoisissa. Jäseniä kerhon rekisterissä oli vuoden lopussa 170 henkilöä, joista maanantain kerhoilloissa kävi yleensä 20-30. Kahvituksesta huolenti yleensä tämän perinteen synnyttänyt Leena OH3HF muiden avustamana. Talkoilla rakennettiin antenneja ja kunnostettiin kerhotilaa. Ruskaleiri järjestettiin Joutmajalla. Osallistujia oli viitisenkymmentä. 1.11. tuli kuluneeksi 70 vuotta kerhon perustamisesta. Vuosipäivä otettiin hyvin huomioon paikallisissa tiedotusvälineissä mm haastatteluina kahdella radiokanavalla sekä uutisina useissa lehdissä.

Kerholehdistä poimittuja vuonna 2000:

- Salpausselän partiolaisilta saatiin kutsu kerhon delegaation osallistumiselle heidän AIHKI piirileirilleen. Valitettavasti samanaikaisesti järjestämämme SRAL:in leiri esti osallistumisen.
- Uudelle 2X18 m:n mastolle saatiin pystytyslupa ja pitkään kestäneiden valmistelujen jälkeen päästiin pystytystalkoisiin. Mastosta on tarkoitus käyttää 30 m. Harusmateriaali ostettiin Lahti Energialta, ankkurikivet Lohja-Ruduksen sorakuopalta ja itse nostotyö yksityiseltä Hiab-yrittäjältä. Pieniä ongelmiakin oli, kuten aina tällaisissa hommissa, mutta runsaan ja innokkaan talkooväen myötävaikutuksella masto nousi pystyyn. Antennit saatiin ylös viikkoa myöhemmin. Loppusalaus ja toisten harusten asennus jätettiin keväälle 2001.
- Uusi IC-746 on ilmestynyt OH3R:n pöydälle.
- Jäsenistöä muistutettiin vuokrasopimuksen edellyttämistä velvotteista liikuttaessa museoalueella

neja ja kunnostettiin kerhotilaa. Ruskaleiri järjestettiin Joutmajalla. Osallistujia oli viitisenkymmentä. 1.11. tuli kuluneeksi 70 vuotta kerhon perustamisesta. Vuosipäivä otettiin hyvin huomioon paikallisissa tiedotusvälineissä mm haastatteluina kahdella radiokanavalla sekä uutisina useissa lehdissä. 13.11. kerholla oli avoimien ovien päivä ja kakkukahvit jäsenistölle. Vieraskirjaan merkittiin 35 kävijää. Vuoden kerholaiseksi nimettiin Leena Saikko OH3HF. Jäsenlehti ilmestyi neljä kertaa. Taitosta vastasi Jyrki OH3NIX. Kerhon omaa kotisivua ylläpiti Petri OH3HNI. Timo OH3KGD ja Pena OH3TY jatkoivat radioamatööriaiheisten ohjelmien tekoa Radio Mastoon.

Vuosituhanen paras liiton leiri - toistaiseksi

Vuodelle 2000 kaavailtiin liiton kesäleirin järjestämistä. Taisi liiton hallituskin hieman painostaa. Työmäärä sinänsä ei pelottanut, mutta leirin tarkoituksiperät aiheuttivat keskustelua. Tietty porukka kun kuitenkin tulee sikailemaan jokaiselle leirille ja pilaa kaikkien muiden leiri-ilon. Monen palaverin päätteeksi päätettiin jälleen yrittää! Olihan kysessä kerhon 70. juhlavuosi. Leena OH3HF lupautui leiriemännäksi ja alkoi heti peräänkuuluttaa talkooporukkaa.

Paikaksi valittiin Messilän kartanon alue edullisen sijaintinsa ja tajoamiensa palvelujen vuoksi. Leirin ajankohdan 27. - 30.7. myöhäisyys johtui siitä, että kyseinen aika oli ainoa vapaana oleva.

Leiristä tiedotettiin ensimmäisen kerran Radioamatööriössä 4/2000. Lähes samoihin aikoihin kokoontui innostuneen talkooporukan ydinjoukko Messilässä. Suunnittelua ja valmisteluja helpotti, kun Messilä otti hoitaakseen

majoitus- ja muonituspalvelut. Nimikin leirille keksittiin: HAMI 2000.

Heinäkuun Radioamatöörissä oli sitten lopullinen leiriohjelma. Perinteisten aiheiden lisäksi oli luvassa Hami Golf ensimmäistä kertaa leirien historiassa. Kaukomatkailun ystäville oli tarjota harvinaista herkkua, kun DX-forumissa kerrrottiin suomalaisten tekeminä Chesterfield/TX0DX-, Bhutan/A52A-, Juan Fernandez/CE0Z- ja Pitcairn/VP6BR-dxpeditioista.

Hätäisimmät saapuivat leirille jo keskiviikkona eli päivää ennen virallista aloitusta. Leirin avajaiset saatiin pitää aurinkoisessa ja lämpimässä kesäsäässä. (kuva lipunnostosta) Token OH6RM pystyttämät hulppeat 36-metriset mastot näkyivät kauas johdatellen workkijoita OH3A:n asemalle.



Avajaiset. Puhetta pitää Heikki Heinonen OH3RU

Iskuryhmä jahtasi leirimaksunsa maksamattomia. Paras paikka oli DX-forumin pitopaikan edessä. Selitysten kirjo oli melkoinen. Järjestys säilyi yllättävän hyvänä. Mitä nyt saunominen meni muutamilla pitkäksi.

Sunnuntaiaamuna leirikansa harmitteli leirin loppumista. Harmittelu johtui mukavan seuran ja leiriohjelman lisäksi myös siitä, että päivä oli aurinkoinen ja lämmin. Järjestäjät jäivät purkamaan leirirakennelmia, tarkastamaan aluetta ja laskemaan kassaa. Virallisia kävijöitä todettiin 1050! Verrattuna kahteen aikaisemmin järjestämääme liiton leiriin pullosaalis jäi olemattomaksi.

Hami 2000 oli jälleen kerran osoitus talkoohengen voimasta. Kerholaisia ja heidän (x)yl:äänsä oli mukana 32, lisäksi joukko "harmoonisia" toimeliaina juoksupoikina ja arpojen myyjinä.

(Lähde: RA 8/2000)

OH3TY: Näinkin voi käydä

Päätehtäväni leiriä ajatellen oli tiedotus. Siinä sivussa tuli kaikenlaista pientä. Mastoguru Toke otti yhteyttä ja pyysi järjestämään kahdelle mastolle sopivat harusankkurit. Paikat kävin katsomassa valmiiksi. Soittelin ensin Hollolan kunnanjohtajalle ja sitten kunnaninsinöörille ja asianmukaiset luvat saatuani suorittajaportaalille. Betoniporsaita luvattiinkin riittävä määrä paikan päälle tuotuina. Ajallaan ne ilmestyivätkin omille paikoilleen.

Kun sitten Toke tuli, hän totesi ensimmäiseksi, etteivät ne riitä pitämään mastoja pystyssä. Hän kaivoi pakettiautostaan kallioporan ja löysi sopivat kalliot ja isot kivet. Porsaat jäivät ihmettelemään, kun Toke porasi reiät ja asensi kalliosilmukset. Oli tainnut tehdä sitä ennenkin. Voi vain kunnioittavasti katsella ammattimiehen työtä. Mastotkin tulivat nopeasti ja tukevasti paikoilleen.

Harusankkureina käytetyt pari tosi isoa kiveä kelpasivat meillekin syksyllä, kun toinen Token tekemistä mastoista pystytettiin Radiomäelle vanhan asemarakennuksen kupeeseen kerhon käyttöön.

Vuoden 2001 toimintakaudelle valittiin puheenjohtajaksi Leena Saikko OH3HF ja varapuheenjohtajaksi Keijo Piironen OH2JLJ. Kari Hukki OH3HB ja Veikko Mäkinen OH3WR luopuivat hallituksen jäsenyydestä. Pekka Mielonen OH3JMJ ja Petri Orre OH3HNI jatkoivat. Uutena tuli Kai Nilakari OH3WE. Leena otti myös sihteerin ja rahastonhoitajan tehtävät! Jäseniä kerhon rekisterissä oli vuoden lopussa 122 henkilöä. Kerhoilloissa kävi keskimäärin 15 - 25 henkilöä. Kahvituksesta vastasi tämän perinteen synnyttänyt Leena OH3HF muiden avustaessa. Ruskaleiri järjestettiin Joutmajalla perinteiseen tapaan Leenan paistaessa letut. Osallistujia oli nelisenkymmentä. Tasavuotia täyttivät Sakari Saikko OH3HL, Mauno Arvela, Kalevi Jokivirta OH3LWM, Klaus Hanfmann OH3GE

Kerholehdistä poimittua 2001

- Kerholle saatiin kunnollinen masto ja antenni, myös 50 MHz toimii.
- Jaska, OH3LV siirtänyt yli 10.000 QSO tietoa OH1AA lokiohjelmaan
- Kerho on osallistunut tiistaisin 50 MHz:n ja 144 MHz:n kisoihin
- Kesän aikana ei kerhoiltoja ollut
- Kerho sai kaupungilta avustusta 1500 mk
- Esiteltiin radioamatööritoimintaa supermarket Aisakellossa Orimattilassa. Pääasiallisena vetäjänä oli Seppo, OH2TO
- Muistutettiin useasti jäsenistöä historiikin aineistosta ja sitä saatiinkin ihan mukavasti kasaan
- Kerhon vanha multimode KENWOOD TS-770 V/UHF-radio on pistetty myyntiin.
- Nuorin jäsenemme Teemu 12 v työskenteli OH3R:ltä Second Operator kisassa 10.11. Tuloksena luokassaan ykkössija.
- Jäsenistölle tarjottiin kerholehteä sähköpostiversiona.
- Veijo OH3-911 menestyi erinomaisesti ANARTS-Contestissa saavuttaen parhaan tuloksen maailmassa SWL-luokassa.
- Pena OH3TY on saanut 5BDXCC-sertifikaatin n:o 5064. Moneskoahan on Lahdessa?

Vuodelle 2002 pheenjohtajaksi valittiin Pentti Lareva OH3TY, joka jatkaa edelleen radiomuseon yhdyshenkilönä ja varapheenjohtajaksi Jyrki Uimonen OH3NIX vastuualueena jäsenlehti ja -rekisteri. Hallitukseen valittiin uutena Olli Jaakkola OH3UQ. Sihteeriksi hallitus kutsui Veijo Saarisen OH3-911. Muut avustajat psyivät ennallaan. Jäseniä kerhon rekisterissä oli vuoden lopussa 130 henkilöä, joista jäsenmaksunsa maksaneita 107.

Kerholehdistä poimittua 2002

- Joutsaren leiristä perittiin 3 euron nimellinen maksu kattamaan lähinnä ruokakuluja
- Ensimmäiset HELL ja PSK31 yhteydet pidetty kerholta samoin voimin kuin SSTV yhteydet
- Kerholehden jakelu sähköisessä (PDF) muodossa lisääntyi ollen n. 30% jäsenkirjeen määrästä
- Kerholle hankittiin Icom IC-910 VHF/UHF rigi kesäleirin 2000 tuotolla



Pena OH3TY pitää JOTA-yhteyksiä. Antti OH3HMU ja Kai OH3WE seuraavat. Kuva: Etelä-Suomen Sanomat
Kerho osallistui lokakuussa partiolaisten kansainväliseen JOTA (Jamboree On The Air)-tapahtumaan kutsumerkillä OH2S.

ja Jorma Tuomi OH3AZN. Vuoden kerholaiseksi valittiin Olle OH3RD Kerhon toistimen ja pakettiradiopostilaatikon toiminnasta ja huollosta vastasi parivaljakko Unto OH3UK ja Kaitsu OH3WE. Sysmän Nuoramoisissa olevan satelliittiaseman OH4SAT toiminnasta vastasi Tapani Värilä OH4KJY. Kerho hoitaa jäsenistön QSL-korttien välityksen. Apuna on ollut raku OH3MI, jonka kyydissä kortit ovat lähteneet. Vastaavasti Pena OH3TY on tuonut saapuvat kortit Tampereelta. Kerholla annettiin opinto-ohjausta ja esiteltiin toimintaa radioamatööritutkintoon valmistautuville. Tutkintoja pidettiin kerholla kolme kertaa. Kerholehti ilmestyi neljä kertaa. taitosta vastasi Jyrki OH3NIX. Ohjelmatuotantoa Radio Mastoon tehtiin kaksi kertaa. Lisäksi Pena OH3TY ja Kari OH3HB antoivat haastatteluja toiminnasta paikallisille radiokanaville useampaan otteeseen.

Uusia jäseniä Oiva Ylä-Jääski OH2NSM, Arto Hatanpää OH3HRK, Jussi Salin OH3GGM, Anssi Mäkelä OH3GIC, Pasi Tuomi OH3NPS, Mika Vilander OH5HYU, Nalle Enberg OH5GAS ja Antti Vesanen OH3GIJ. Eronnut Risto Lasila OH3AZI. Kerhoillat pidettiin arkimaanantaisin klo 18 alkaen kahvin ja pullan sekä radioamatööriaiheisen seurustelun merkeissä. Osallistujia oli kerhoilloissa 10-25 henkilöä. Poikkeuksellisesti myös useimpina maanantai-iltoina kesäkuukausina oli epävirallinen kerhoilta, joka saavutti kohtuullisen suosion. Tammiukuussa kokoonnuttii kerholle Retun OH3WK 70-vuotis kahvitilaisuuteen. Retulle annettiin lahjoitusvaroin hankittu OH0WK-tunnus. Helmikuussa järjestettiin siivoustalkoot ja kerho saatiin edustuskuntoon. Maaliskuussa oli vuorossa kerhotilaan tulevien kaapelien järjestäminen, koska sepän pajan tiloissa alkoi remontti. Erityisesti OH3NJV:n jälkikasvu kunnostautui. Kerhoasema aktivoitiin kansainvälisen radioamatööripäivänä 18.4. Parikymmentä kerholaista vieraili huhtikuun lopulla Sysmän Nuoramoisissa Tapanin OH4KJY luona tutustumassa hänen hoitamaansa satelliittiasemaan Kevätkauden

loppupuolella järjestettiin avoimien ovien päivä. Paikalle toivottiin tulevan sellaisten kerholaisten, jotka muu-



Olli OH3UQ ja Klasu OH3GE valmistelevat antennin nostoa



Joutsaaressa leirillä jopa workittiin

kuuntelija-amatöörien luokassa. Pena OH3TY osallistui syyskuussa kutsumerkillään OH0HEY Ahvenanmaalta CQWW RTTY kilpailuun kymmenellä metrillä.

Hallitus päätti, että historiikista laaditaan CDROM-versio, jota täydennetään kirjaksi vuonna 2005 pidettäviin 75-vuotisjuhliin. SRAL:n hallitus myönsi liiton kerhotoimintamerkin Untolle OH3UK hänen ansiostaan kerhomme hyväksi. Puheenjohtaja luovutti merkin juhlavasti Untolle. Vuoden kerholaiseksi on valittu Olli Jaakkola OH3UQ. Kunniamaininnalla muistettiin vuosikokouksessa Arto Hatanpää OH3HRK ja Jussi Salinia OH3GGM heidän työstään ennen kaikkea HF-aseman kehittämiseksi. Kerholla annettiin opinto-ohjausta ja esiteltiin toimintaa radioamatööritutkintoon valmistautuville. Tekniikan opiskelua ohjasi Kai OH3WE ja sähkötystä Retu OH3WK. Kerhoon liittyneitä nuorimpia ohjattiin lisäksi laitteiden käytössä ja työskentelyssä. Tutkinnon eri moduleita kerholla suoritettiin kymmenkunta. Teemaillassa 25.3. Retu OH3NJV esitelmöi Logger- lokiohjelmasta. Unto OH3UK lahjoitti kerholle klusteriradion. Kai OH3WE puolestaan lahjoitti kerholle tietokoneen. Kaitsa myös korjasi kerhon rikkoutuneen IC-736:n. Lahjoitus sekin. Toinen Kai OH2PR lahjoitti asemakellon. Lukuisa joukko jäseniä on lahjoittanut työpanostaan kerholle eri talkoissa. Kaupungin avustuksen loppumisen takia tehty jäsenmaksun korotus aiheutti todennäköisesti jonkin verran katoa jäsenmäärässä. Jäsenmaksun tuotto riitti kattamaan suunnitellun toiminnan.

Olle OH3RD poistui joukostamme 16.11. Pääosan historiikista kirjoittanut kynätaituri lopetti osuutensa seuraavasti:

Kerhohuone ja hamshakki rigeineen kaikkineen ovat vanhalla kunnianarvoisella radioasemalla. OH3AC:n antenit katselevat radiomäeltä kaupungin ylitse horisonttiin. Radio- ja TV-museolla on myös Arvin OH3PP:n muistoasema OH3R kerhon hallinnassa, kerhon oma bulletin luetaan sunnuntaisin ja kerholehti ilmestyy vähintään

ten eivät käy kerholla. Vierailijoita oli kaksi (2)! Kerhon QSL-kortin uusiminen käynnistyi Veijon OH3-911 johdolla. Lahden kaupungin matkailutoimistolta saatiin lupaus osallistumisesta kustannuksiin. Ruskaleiri järjestettiin Joutmajalla perinteiseen tapaan. Osallistujia oli viitisenkymmentä henkilöä. Ohjelmassa oli tavanomaisen lisäksi Oivan OH2NSM esitys retkestä Robinson Crusoe (Juan Fernandez)-saarelle ja leikkimielinen suunnistus- ja tietokilpailu. Leirillä tehtiin historiaa, kun nuoremmat jäsenemme pitivät kautta aikojen ensimmäisen SSTV-yhteyden kerhon kutsumerkillä. Heinolan Radioamatöörikerhon jäseniä vieraili kerhoillassamme 28.10. Hieman toistakymmentä kerholaista osallistui joulukuun alussa retkeen Riihimäelle Viestimuseon uusittuun näyttelyyn.

Kerhoasema on osallistunut kuukausittain tiettyinä tiistaina pidettäviin kuuden (50MHz) tai kahden (144MHz) metrin testeihin. Operaattoreina ovat useimmiten olleet Jaska OH3LV ja Pena OH3TY. Sijoitukset ovat olleet kymmenen parhaan joukossa. Koko vuoden kestäneessä kerhokisassa OH3AC sijoittui kuudella metrillä viidenneksi ja kahdella metrillä seitsemänneksi. Tuloksia on nostanut muutamien kerhon jäsenten osallistuminen henkilökohdaisilla pistemäärillään. Tammikuussa kerhoasema osallistui 160 metrin CQWW CW-kisaan antennina tuliterä inverted dipoli. Teemu OH3-5466 osallistui 13.4. kerhoasemalla kahden metrin second operaattorikisaan. Veijo OH3-911 on osallistunut useisiin kansainvälisiin kilpailuihin ollen yleensä kärkisijoilla

Kerholehdistä poimittua 2003

- Osallistuttiin TURVA 2003 harjoitukseen kesäkuussa
- Vierailtiin aluepelastuslaitoksella noin 20 kerholaisen voimin
- Seppo, OH2TO lahjoitti kerholle FT-290R laitteen lainattavaksi uusille radioamatööreille hallituksen päätöksellä
- Saatiin Jukalta, OH2GI ohjelma lahjoituksena museolle digitaalisen työkentelyn helpottamiseksi
- Jäsenlehden sähköinen osuus lisääntynyt 40%:n
- Kerhon toistin aukaistiin 4098 kertaa

Pankkiyhteydellä ei olisi tehty mitään, eihän meillä ollut rahaakaan, mutta siitä se alkoi! Jostain on aina löytynyt talkooporukka, kun jotain on pitänyt tehdä. Voimme ylpeänä katsoa aikaansaannoksiamme, tämän kaiken olemme ansainneet. Hamspirit ei ole sammunut. Kyllä nyt kelpaa!



Pentti, OH3TY näyttää miten vesisuoni löydetään (saarella veden keskellä...)

Kerhon asemilta pidettiin tavanomaisia radioamatööriyhteyksiä lähinnä kerhoiltoina. Digitaalisten yhteyksien, lähinnä PSK 31 ja Hell, määrä muihin verrattuna on lisääntynyt. Kerhoasema osallistui entiseen tapaan sekä kahden että kuuden metrin NAC-testeihin menestyen varsin hyvin. Kerhokisassa sijoitus oli kahdella metrillä viides ja kuudella metrillä toinen. Kerhon tunnuksella kilpailuyhteyksiä pidettiin näillä alueilla yhteensä 813. Kerhon jäsenten osallistuminen em. alueiden kilpailuihin oli ilahduttavan runsasta. Kerhon jäsenistä tiedetään HF-alueen kilpailuihin osallistuneen ainoastaan OH3-911; OH3TY ja OH3WR. Vuoden kerholaiseksi on valittu Veijo saarinen OH3-911. Vuoden aikana tasavuosia täyttivät ainakin (aakkosjärjestyksessä) OH2NZA; OH3JCM; OH3KGD; OH3MBV; OH3MI; OH3ML; OH3XU ja OH3ZP. Kerholla annettiin opinto-ohjausta sekä esiteltiin radioamatööri toimintaa tutkintoon valmistautuville. Moduleita on kerhon puitteissa suoritettu vain neljä.

Kerholehti ilmestyi neljä kertaa. Lehden taitosta vastasi Jyrki OH3NIX ja painattamisesta Kai OH3WE. Sähköpostin osuus lehden jakelussa lisääntyi edelleen ollen noin 40 prosenttia. Tällä säästettiin merkittävästi postikuluja. Pena OH3TY on Radio Maston kotisivua tekevän Tiina Jäppisen pyynnöstä kirjoittanut sille radioamatöörejä koskevan osuuden. Se on löydettävissä osoitteessa www.yle.fi/masto. Avoimien ovien päivään liittyen 19.4. Penaa OH3TY haastateltiin Lahden radiossa. Se myös releoitiin kahdeksallekymppille. Vierailijoita oli runsaasti.

Pirkko Ekberg on lahjoittanut Ollen OH3RD (sk) jäämistöä käytettäväksi ja myytäväksi.

Airi Penttilä on lahjoittanut Reijo Simosen OH3QF (sk) jäämistöä käytettäväksi ja myytäväksi.

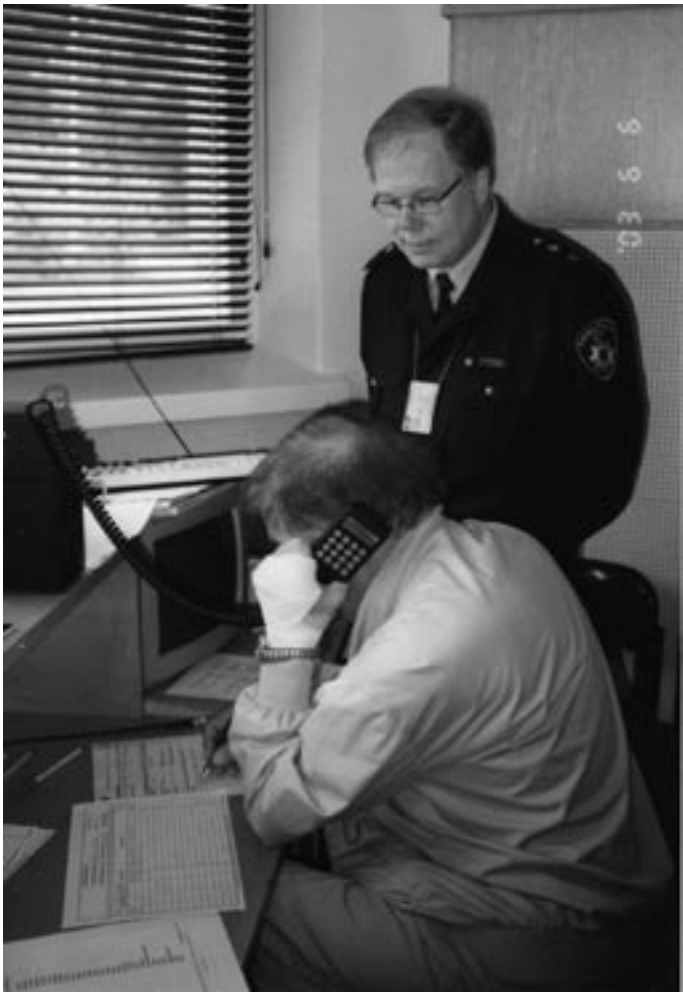
Unto OH3UK on lahjoittanut kerholle toistinasemaradion.

Kerhoilloista, tarvikemyynnistä ja jäsenmaksuista saatu tuotto riitti kattamaan toiminnasta aiheutuneet kulut.

neljä kertaa vuodessa, lisäksi kerholla on oma postilaatikko OH3RBC, nodet OH3RDH-2 ja OH3RDH-7, puhetoistin OH3RAC, Internet kotisivu osoitteessa <http://www.softavenue.fi/oh3ac/> - ja pankkiyhteys!

Ei näistä meikäläinen osannut edes haaveilla 1957 löytäessäni liiterin nurkasta pari purkia puoliksi tuoretta maalia ja melkein käyttökelpoisen pensselin, jotta saatiin maalattua tienviitat kerhon ensimmäiselle leirille.

Vuonna 2003 jatkoi edellisen vuoden hallitus paitsi Olli Jaakkola OH3UQ, joka luopui. PePa-manageriksi tuli Erkki Nordman OH3JLF. Osallistujia oli kerhoilloissa yleensä 10-25 henkilöä. Myös kesäaikana pidettiin epävirallisia kerhoiltoja, jotka saavuttivat kohtuullisen suosion. Jäseniä kerhon rekisterissä oli vuoden lopussa 130 henkilöä, joista jäsenmaksunsa maksaneita 118. Kerhoon liittyi vuoden aikana 3 ja erosi 2. Uusia jäseniä Pasi Vesterinen OH2MZB (liittyi uudelleen), Aki Airaksinen OH3JGV (liittyi uudelleen), Voitto Vataja OH3JVE ja Jukka Virtanen. Kerholle saatiin uusi QSL-kortti, joka on saanut hyvän vastaanoton. Ruskaleiri järjestettiin Joutmajalla perinteiseen tapaan. Kerhon hallinnassa on myös Sysmässä sijaitseva satelliittiasema, jonka kautta henkilökohtainen pakettiradioviestintä liittyy kansainväliseen verkkoon.



Jaska OH3LV viestittää ja Matti OH3MZE seuraa

Pentti Lareva OH3TY: OH3AC ja Turva 2003

Turva 2003 oli merkittävin tapaus suomalaisille radioamatööreille tänä vuonna. Sitä se oli myös kerhollemme, joka yhdessä Heinolan kerrhon kanssa asetti kaikkiin Päijät-Hämeen kuntiin ilman verkkosähköä toimivan radioamatööriaseman varsinaisena harjoituspäivänä 7.6.

”Tietoyhteiskunnan viestiyhteydet ovat poikki. Suomalaisen hyvinvointi ja turvallisuus on uhattuna. Nämä uhat konkretisoituivat Turva 2003 -harjoituksessa. Jossa oli tarkoitus testata radioamatöörien ylösnostamaa johtamisjärjestelmää.”

Vuoden 2003 alusta oli kaikissa Radioamatöörilehdissä sivukaupalla harjoitusta koskevaa asiaa. Järjestelyorganisaatio piti useita valmennustilaisuuksia ennen kaikkea maakuntien vastaaville. Lisäksi järjestettiin 12.4. ja 10.5. esiharjoitukset, joihin osallistuminen jäi varsin vaatimattomaksi ainakin meidän alueellamme. Kerholla järjestettyyn koulutukseen toki tuli täysilukuisesti. Ihmeteltiin erilaisia lomakkeita, joita tultaisiin täyttämään varsinaisessa tapahtumassa.

Päijät-Hämeen pelastusalueella johtamisvastuu lankesi allekirjoittaneelle Lahden kerhon puheenjohtajana, kun ketään halukasta ei tehtävään tarjoutunut. Siitä sitten suunnittelemaan toimintaa, soitttelemaan ja lähettämään sähköpostia mahdollisille operaattoreille.

Maakunnan 12 kunnan itseoikeutetuksi alueelliseksi johtokeskukseksi tuli Lahti ja paikaksi Radiomäki. Sinne

sijoitettiin kolme radioasemaa, HF-asema OI3AC pitämään yhteyttä valtakunnalliseen johtokeskukseen ja VHF-sekä UHF-asemat pitämään yhteyttä solujen johtoasemiin. Niistä OG3AC oli Lahdessa Mustankallionmäen luolastossa ja OG4AA Heinolassa. Solujen kokoonpanoa järjesteltiin lähes viime hetkille. Kunta-asemia olivat sitten: OJ3HPU Nastolassa, OJ3NJV Hollolassa, OJ2KI Orimattilassa, OH2Z Artjärvellä, OJ3WE Kärkölässä, OJ2BLV Hämeenkoskella, OJ3MI Asikkalassa, OJ3GE Padasjoella, OJ4ML Hartolassa ja OJ5LF Sysmässä. Eri verkoilla oli omat käyttö- ja varataajuutensa kahdella metrillä

Kun verkkosähköä ei tilanteen mukaan ollut käytettävissä, piti keksiä muita keinoja. Yritin saada esitelykäyttöön aurinkopaneeleita, mutta mistään ei niitä siihen hätään irronnut. Sen sijaan akkuliike luovutti kunnollisen uuden akun käyttöömme Radiomäellä. Se riitti. Luolastossa taas oli sen oma sähkö. Eri puolilla maakuntaa turvauduttiin autosähköön tai ylimääräisiin akkuihin. Pitkässä juoksussa olisi todennäköisesti tullut vaikeuksia. Nyt kaikki toimi hyvin.

Viestitys tapahtui valmiita sanomia käyttäen niihin merkittyjen kellonaikojen mukaan. Solujen johtoasemat yhdistivät saamansa tilanneilmoitukset ja lähettivät ne alueen johtokeskukseen. Siellä yhdisteltiin koko maakunnan ilmotukset ja viestitettiin valtakunnalliseen johtokeskukseen vapaita HF-kanavia käyttäen. Kun viestit kulkivat sujuvasti kunnista aina maakunnan johtoon, oli sieltä eteenpäin suuria vaikeuksia varsinkin harjoituksen edistyessä. Oman yhteysvuoron odotusaika piteni. Viimeiset viestit saatiin perille vasta harjoituksen päätyttyä. Ennakoon pelätty paperisota monenmoisine lomakkeineen sujui aika juoheasti.

Yleinen mielipide harjoituksen jälkeen oli, että se tulisi uusia joskus tulevaisuudessa ja että kuntien johtokeskuksissa pitäisi olla amatööriradion käyttömahdollisuus antennineen kaikkineen kuten on Mustankallionmäen luolastossa.

Vuonna 2004 Pentti Lareva OH3TY valittiin jatkamaan puheenjohtajana. Hallitus uudistui voimakkaasti: varapuheenjohtajaksi Pekka Mielonen OH3JMJ, jäseniksi Veijo Saarinen (samalla sihteeri ja jäsenrekisterin hoito), nuorta verta edustamaan. Jussi Salin OH3GGM ja Arto hatanpää OH3HRK, molemmat toimien samalla kalus-

tonhoitajina sekä vanhana jäsenenä Keijo Piironen OH2JLJ. Avustajana Jyrki Ulmonen OH3NIX jatkoi jäsenlehden toimittamista. Kerhoillat pidettiin maanantaisin klo 18 alkaen kahvin ja pullan sekä radioamatööriaiheisen keskustelun merkeissä. Osallistujia oli kerhoilloissa yleensä 10-25 henkilöä. Kesäajan epäviralliset kerhoillat jatkuivat. Jäseniä kerhon rekisterissä oli vuoden lopussa 120 henkilöä, joista jäsenmaksunsa maksaneita 110. Uusia jäseniä Jouni Ståhl OH2JIU, Samuel Suvivirta, Timo Vuori OH3-9217, Martti Muurinen OH3GB, Antti Tiihonen OH2JCW, Sergei Rasputin OH3GRB, Jaakko Reinman OH3GVC, Osmo Mujunen OH3OM ja OH5GOW. Ruskaleiri järjestettiin Joutmajalla perinteiseen tapaan. 6.9. vierailtiin Kymijärven voimalassa ja 10.10. Artjärven Viestikalliolla. Kerhon ylläpitämän pakettiradiopostilaatikon käyttö on ollut erittäin vähäistä. Yhteys runkoverkoon on ollut pitkään poikki. Tästä syystä asemasta luovuttiin.

Kerho luopui myös hallinnassaan olleesta Sysmässä sijaitsevasta satelliittiasemasta, jonka kautta henkilökohtainen pakettiradioviestintä liittyi kansainväliseen verkkoon. Kerhon asemilta on pidetty tavanomaisia radioamatööriyhteyksiä lähinnä kerhoiltoina. Digitaalisten yhteyksien, lähinnä PSK 31 ja Hell, määrä edelliseen vuoteen verrattuna on vakiintunut. Kerhoasema osallistui entiseen tapaan sekä kahden että kuuden metrin NAC-testeihin. Kerhokisassa sijoitus oli sekä kahdella että kuudella metrillä kolmas. Kerhon tunnuksella kilpailuyhteyksiä pidettiin näillä alueilla yhteensä 686.

Kerholehdistä poimittua 2004

- Osallistuttiin OTTO 2004 tieliikenteen viestikoulutus- ja harjoitustapahtumaan
- SRAL:n puheenjohtaja Pasi Bergman, OH3WS vieraili kerhoillassa 8.3
- Korjailtiin kerhon antenneja ja mastoja jokavuotiseen tapaan
- Kerhon puheenjohtaja Pentti Lareva, OH3TY täytti 70 vuotta
- 6..9. vierailtiin Kymijärven voimalassa isäntänä Esa OH3MWN ja 10.10. vierailtiin Artjärven Viestikalliolla.

Vähennystä edelliseltä vuodelta on n. 180. Kuuden metrin antenni oli usean kuukauden ajan epäkunnossa. Kuuden metrin kelit ovat tippumassa, kerhoaseman aktivointi kilpailuihin oli pääasiassa yhden jäsenen varassa. Kerhon jäsenten osallistuminen omilta asemiltaan em. alueiden kilpailuihin oli kahdella metrillä kohtuullisen aktiivista, kuudella

metrillä heikkoa. Kerhon jäsenistä tiedetään HF-alueen kilpailuihin osallistuneen ainoastaan OH3-911; OH3TY ja OH3WR. Pena workki etupäässä rityllä paitsi ARI-contestissa, jossa hän oli 1.OH puheella. Veijo edustaa maanosan huippua kuuntelijaluokassa, Retulle OH3WK myönnettiin Koposen palkinto esimerkillisestä työskentelystä. Sen kävi kerhoillassa 19.4. luovuttamassa liiton toiminnanjohtaja Jukka OH2BR xyl:nsä Loretan kanssa.

Veijolle OH3-911 myönnettiin Arvo Laron palkinto hänen kerhomme ja Kuuntelija-amatööriliiton hyväksi tekemästään työstä. Pj kävi sen noutamassa Liiton syyspäivillä Riihimäellä. Vuoden kerholaiseksi valittiin Seppo Murtomaa OH2TO. Kai Nilakarille OH3WE luovutettiin SRAL:n kerhotoimintamerkki.

Vuoden aikana tasavuosia täyttivät ainakin OH3DB, OH3NJV, OH3TY ja OH3XH.

Vuonna 2005 jatkettiin lähes entisellä ”kaartilla”. Tosin Keijo Piironen OH2JLJ tilalle tuli hallitukseen Juha Niemi OH3HPU.

Kerholehden 3 mukana lähti jäsenistölle kysely, olisiko löytynyt halukkuutta talkoisiin SRAL:n syyspäivien järjestämiseen.

Vain 20 prosenttia vastasi, heistäkin puolet kieltävästi. Hallituksen oli pakko ilmoittaa liittoon, ettemme ole valmiit tähän urakkaan.

Miten JOTA 2005 onnistui? Paikka oli käyty katsomassa etukäteen. Se sijaitsi vastapäätä Hugo Malmin OH3NA kotia. Jorma OH3JZ ja Pena OH3TY kävivät perjantaina ripustamassa windomin lipputankoon ja taiteilemassa syöttöjohdon sisälle yläkerrassa olevaan huoneeseen, joka oli luvattu käyttöömme. Lauantaina 11.30 kokoontui toivorikas joukko laittamaan aseman toimintakuntoon ja odottelemaan vieraiden ryntäystä. Olihan tapausta mainostettu etukäteen jopa partiopalstalla Etelä-Suomen sanomissa. Paikalla olivat Jussi OH3GGM, Arto OH3HRK, Juha OH3HPU, Pekka OH3JMJ ja Pena OH3TY eli lähes koko hallitus! Partioasemia alkoi kuulua kahdeksallakymppillä. Pian tuli sisään kolme partiotyttöä, joille kerroimme harrasteemme salaisuuksia. Ensimmäinen uskaltautui radion ääreen ja piti yhteyden, joka onnistui hienosti. Siitä se sitten jatkui ja tytöt saivat pisteitä JOTA-taitomerkkiä varten.

Muita vieraita ei tullut, ja kusoilu jäi meidän hommaksemme.

Sunnuntaina Pena istui radion ääressä muutaman tunnin ja piti ulkomaan yhteyksiä muiden partioasemien kanssa. Mielenkiintoista ja opettavaista puuhaa. On monen laista tapaa hoitaa Jamboree On The Air. Tämä oli meidän, ehkä ensi vuonna yritämme toisella tavalla.

Kerhoon on tullut uusia jäseniä: Lotta-Mari Ståhl, OH2GZS ja Martin Hagfors, OH2GRA.

Samalla kun vanha pakettiradiopostilaatikko lopetettiin, päätettiin tilalle anoa lupaa diginodelle APRS-työskentelyyn. Hallituksessa päätettiin, että Arto, OH3HRK ja Jussi, OH3GGM tekevät APRS käyttöohjeet syyskuun aikana. Ohjeet laitetaan myös kotisivuille asiasta kiinnostuneiden saataville.

Kerholehdistä ja bulletiineista poimittua 2005

- Ham-dr-laitteita on jaossa kerholla
- Vierailulle johtokeskukseen 17.1. osallistui 17 kerholaista. Kiitokset isännälle Matille OH3MZE
- Kotisivu on vaihtunut. Se on nyt: <http://koti.phnet.fi/oh3ac>. Kotisivun pitäjän on vaihtunut. Sihteeri Veijo on uusi operaattori. Sivua päivitti pitkään Retu OH3NJV, jolle lämpimät kiitokset erinomaisesta talkootyöstä
- Olemme saaneet tiedon kerhon todella pitkäaikaisen jäsenen Maija-Liisa Virtasen OH3ML poismenosta
- VaPePa-asiaa tulee puhumaan Timo Ärlig OH3FN Lahteen 6.4. klo 18 alkaen
- Kerhomme ennakoi kansainvälistä radioamatööripäivää pitämällä avoimien ovien päivän 17.4. klo 12 - 16. Kävijöille pullakahvit (tai tee/mehu). Tervetuloa!
- Kerhon avoimien ovien päivä keräsi runsaat 20 kävijää
- Odotettiin kesävieraaksi Jannea D2DX Angolasta. Ei tullutkaan.
- Maanantai-iltana on kerholle luvassa lahjoituksena antennitalkoisiin sopivia kypäriä. Hallitus tulee päättämään niiden mahdollisesta lainaamisesta kerholaisten antennitalkoisiin
- OH3AC:n asemalle JOTA:ssa 15. -16. 10. on vahvistettu kutsumerkiksi OH3SUF. Asema sijaitsee Kallentalossa. Osoite on Vanhatalonkatu 29.

Päätettiin pitää kerhon 75-vuotis juhlatilaisuus Radiomäellä 11.12.2005. Päivällä kello 14-15 on historiikin julkistamistilaisuus museon auditoriossa, josta jatkamme kerholle ylähuoneeseen kello 15-17 aikana tarjottavalle kevyelle juhla-aterialle. Aterialla ei tarjoilla alkoholijuomia. Jukka OH3MBV on luvannut järjestää kevyttä musiikkia palan painimeksi. Tilaisuudessa jaetaan kerhon standareja ansioituneille ja muistellaan menneitä. Jatkoa seuraa viimeistään, kun kerho täyttää sata vuotta.

KERHON KUNNIAPUHEENJOHTAJAT

OH3PP (sk)
OH3OK (sk)

OH3AC VUODEN KERHOLAISET

1994 OH3TY
1995 OH3JGV
1996 OH3NIX
1999 OH3LV
2000 OH3HF
2001 OH3RD
2002 OH3UQ
2003 OH3-911
2004 OH2TO

KERHOTOIMINTAMERKIT

1992 OH3HF
2002 OH3UK
2004 OH3WE

SRAL:N TUNNUSTUSPALKINNOT

1987 OH3HF ARVO LARON PALKINTO
1993 OH3TY KOULUTUSTOIMINNAN
ERIKOISPALKINTO
2004 OH3WK KOPOSEN PALKINTO
2004 OH3-911 ARVO LARON PALKINTO

KERHON KUNNIAJÄSENET

OH3QF (sk)
OH3OK (sk)
OH3RD (sk)
OH3TE
OH3WK
OH3TY

KERHON PUHEENJOHTAJAT

ARVI HAUVONEN OH3PP	1930-
OLLI VIRTANEN OH3TE	1956-1967
LASSE HAKOAHO OH3WD	1968-1974
VEIKKA VOHLONEN OH3ZM	1975-1976
ISTO LAUNNE OH3VS	1977-1979
ARVO RITMALA OH3ZP	1980-1981
PENTTI LAREVA OH3TY	1982-1984
LEENA SAIKKO OH3HF	1985-1992
KALLE MÄKELÄ OH2MFS	1993-1994
PENTTI LAREVA OH3TY	1995-1996
JYRKI UIMONEN OH3NIX	1997-2000
LEENA SAIKKO OH3HF	2001
PENTTI LAREVA OH3TY	2002-2005

OH3R - ARVI HAUVOSEN MUISTOASEMA

Vanhassa asemarakennuksessa olevaan radiomuseoon kokoontui 26.4.1994 joukko Suomen Radioamatööriliiton, ja Radio- ja TV-museosäätiön edustajia sekä runsaasti kerholaisia avaamaan uuden radioamatööriaseman OH3R. Ensimmäisen yhteyden piti liiton aseman OH2A kanssa kerhon puheenjohtaja Kalle Mäkelä OH2MFS



Arvi Hauvosen muistoaseman avajaiset vuonna 1995

aikaansa museon hyväksi.

Radiomuseo ja ajatus kerhoasemasta Radiomäellä puhutti kerhoilloissa kovasti sillä tiedossa oli, että Lahden pitkäaaltoasema lopettaa toimintansa lähiaikoina.

Miten tähän oli tultu?

Tässä lienee paikallaan pieni kertaus pitkäaaltoaseman historiasta: Vuonna 1928 rakennettu laitteisto tuli matkansa päähän vuonna 1935, jolloin Lahden Radiomäelle valmistui Kaarlo Könösen suunnittelema rakennus uutta pitkäaaltoasemaa varten, ja joulukuussa 150 kW:n tehoinen lähetin käynnistyi. Vanhan aseman 40 kW:n lähetin purettiin, ja vanha asemarakennus jäi lähinnä varastotiloiksi.

Arvi Hauvonen, OH3PP, pani museon perustamisen alulle määräämällä osan käytöstä poistetuista laitteista varastoitavaksi. Tavaroista muodostettiin näyttely, jota esiteltiin radioasemalla vieraileville ryhmille. Vuosina 1968 - 93 vanhalla asemalla toimi Yleisradion omistama radiomuseo, jota Ylen teknikko Matti Eerola hoiti oman toimensa ohella. Myös kerhon jäsen Unto Kokkarinen OH3UK käytti runsaasti vapaa-



Lahden pitkäaaltoasema suljettiin toukokuussa 1993. Yleisradio Oy ja Lahden kaupunki perustivat samana vuonna Radio- ja tv-museosäätiön. Yleisradio lahjoitti säätiölle museon kokoelmat sekä Radiomäen alueen rakennukset ja rakennelmat. Lahden kaupunki luovutti säätiölle Radiomäen maa-alueet vuonna 1994. Säätiö luovutti samana vuonna kokoelmien ja rakennusten hoidon Lahden kaupunginmuseolle.

Kerhon hallitus päätti perustaa työryhmän: Pentti Lareva OH3TY, Unto Kokkarinen OH3UK ja Arvo Ritmala OH3ZP. Sen tehtävänä oli valmistella esitys radioamatööriaseman perustamisesta museon yhteyteen. Herrat kävivät neuvotteluja ja kirjeenvaihtoa kaupunginmuseon johtohenkilöiden ja SRAL:n kanssa menestyksellisesti. Asia lähti etenemään! 03.12.1993 istuivat Radio- ja tv-museosäätiön, SRAL:n ja Lahden Radioamatöörikerhon edustajat neuvottelupöytään ja sopivat niistä periaatteista, joilla kerho osallistuu projektiin.

Museosäätiö hankkii tarvittavan kaluston, Radioamatööriliitto aseman luvan ja kutsumerkin ja radioamatöörikerho vastaa aseman rakentamisesta ja käytöstä. Harri Taivalmäki OH3UP sai tehtäväkseen pyytää tarjoukset hankittavista laitteista. Tarjousten perusteella asemalle hankittiin HF-radioksi JST-100 ja kahdelle metrille "käsikapula". HF-antenniksi päätettiin aluksi hankkia perusdipoli 40/80-metrin alueille. Aika pian se vaihdettiin Windomiin. Lahti Energia lahjoitti antennien ripustamista varten noin 15-metrinen pylvään. Sen pystytys tapahtui konevoimalla ja isolla joukolla talkooväkeä.



Riittävästi talkooväkeä löytyi myös kahden metrin yagin kokoamiseen.



Arvi Hauvosen muistoasema



Antennisuunnittelua

Se sijoitettiin vanhan asemarakennuksen länsipäähän tuettuna kiinteään nosturiporttiin ja suunnattuna etelään kohti Helsingin alueen klustereita.

OH3AC:n kerholehti 1/93 antoi ohjeita aseman päivystyksestä:

“NYT SE SITTEN ALKAA. Vuosien varovaisen yrittämisen jälkeen radioamatöörit ovat saaneet jalansijaa Radiomäellä. Museosäätiö ja Suomen Radioamatööriliitto ovat antaneet “Arvi Hauvosen Muistoaseman” päivystyksen ja samalla radioamatööritoiminnan esittelyn Lahden Radioamatöörikerholle. Tämä merkitsee kaikessa yksinkertaisuudessaan sitä, että sunnuntaisin klo 12-15 joku kerhomme jäsenistä päivystää asemalla ennakkoon laadittavan vuorolistan mukaan Mikäli listan mukainen vuoro ei sovi, voi sen vaihtaa jonkun muun kanssa sopimalla. Pääasia on, että asianomainen tuntee vastuunsa asian hoitamisessa. Samalla mitataan kerhomme kykyä erityisesti ja radioamatöörien yleensä hoitaa asioita, säilyttää kasvonsa ja saada PeeÄrrää. Ja sitten asiaan: Jäsenistön valtuuttama hallitus on käsittelemättömässä viisautessaan päättänyt käyttää ensin yleisluokkalaisia. Myöhemmin myös muut pääsevät leikkiin mukaan.” Lopuksi: “Tarvittaessa voi mukaan pyytää esim. jonkun perheenjäsenen tai toisen radioamatöörin avustajaksi. Kaikki luokat kelpaavat.”

Ohjeita päivystäjäksi nimetyille:

1. Lue edellinen lista ja jos huomaat siellä oman kutsumerkkisi, merkkää vuorosi allakkaan tms, josta voit tarkistaa vuoron päivämäärän ajoissa.
2. Jos nyt sitten kävisi niin hassusti, että sinulle tulee jokin este, jonka vuoksi et voi hoitaa vuoroasi, järjestä itsellesi sijainen tai vaihda vuoroa jonkun kanssa.
3. Jos sitten käy niin höperösti, että unohdat kokonaan vuorosi ja huomaat esim. aamulla, että sinulla on vuoro OH3R:llä etkä ehdi saada sijaista, soita ainakin museon vahtimestarille, että et ehdi päivystämään. Numero on 814 4512.

Saamani kotikasvatus estää minua sanomasta, mitä ajattelen sellaisesta, joka todella on välinpitämätön, jota sitäkin sattuu, tosin aniharvoin. Olemisemme nykyisessä kerhotilassa on paljolti kiinni museosäätiön hyväntahtoisuudesta ja siitä, miten hoidamme oman osuutemme.

Päivystykset lähtivät hyvin käyntiin. Yhteyksiä saatiin runsaasti. Olihan kyseessä uusi mielenkiintoinen asema. Esittelyn tilanneille ryhmille ja sunnuntaikävijöille voitiin asemaa ja radioamatööritoimintaa näyttää käytännössä sekä jakaa harrasteesta ja radioamatöörikerhosta kertovia esitteitä. Asema oli myös vierailevien radioamatöörien käytössä museon aukioloaikoina. OH3R oli mukana myös partiolaisten Jamboree On The Air-tapahtumassa.

OH3AC:n kerholehti 4/95 kertoo: “Juhan OH3JJV ollessa työvuorossa museolla on kuuntelu 70 cm ripiitterillä. Ilahduttakaa Juhaa workkimalla museoasema tällä bandilla.” Kerhon jäsenenä Juha Järvinen nimettiin myös toimimaan kerhon yhdyshenkilönä radiomuseoon. Juhan lisäksi myös museon tutkija Suvi Kuisma suoritti radioamatööritutkimuksen saaden tunnuksen OH3JJU.

OH3R voitiin työskennellä vain puheella ja sähkötyksellä sekä lisäksi kahden metrin paketilla. Toiminnan monipuolistamiseksi saatiin Kantronicsin Kam+ modemi, joka mahdollisti RTTY:n, Pactorin ja Amtorin eli digitaalisten läheteiden käytön. Valitettavasti vain tietokoneen saantia jouduttiin edelleen odottamaan. Windomin lisäksi museoasemalle haluttiin tehokkaampi antenni dx-työskentelyyn. Sellainen saatiin ostetuksi Touko Kapaselta OH6RM. Antennia varten jouduttiin puupylvään nokkaan rakentamaan teline, johon tuli kääntömoottori, akseliputki ja sen päähän nelielementtinen täysimittainen jagi. Telineen rakensi taitavasti Jorma Aholin OH3BY. Antenni nostettiin kaikessa kiireessä ennen OH3AC:n järjestämiä radioamatööri-iltojen talvipäiviä helmikuussa -95. Talvipäivien yhteydessä annettava radiotiedote SRAL:n bulletiini luettiin poikkeuksellisesti museoasemalta. Lukija oli Pena OH3TY. 7 MHz:n käyttö edellytti poikkeusjärjestelyjä: Toinen HF-asema oli kerholla Sammonkadulla, ja bulletiini releoitiin sitä kautta. Kuittauksia oli toista sataa. Asema kiinnosti.

Uskomatonta mutta aseman kalusto ei säilynyt varkailta. Keskellä päivää museon auki ollessa pääsi kaksi tyyppiä viemään laitetilasta käsiradion takakautta. Valvontakamera ei ikuistanut itse tapahtumaa toisen varkaan peittäessä näkyvyyden, kun videonauhaa sitten tutkittiin. Nauhalla näkyvät kaksi miestä olivat ainoat vierailijat sillä hetkellä. Tekijöitä ei tiettävästi ole saatu kiinni.

OH3R suljettiin runsaaksi kuukaudeksi 1.4.1997. Edessä olivat muuton valmistelut. Kymmenhenkinen joukko OH3AC:n jäseniä purki, siirsi ja pystytti uudelleen radioaseman antenneineen.

Muutto uusiin tiloihin

Museosäätiö oli saanut rahaa uuden asemarakennuksen korjaamiseksi museokäyttöön. Talossa tehtiin perusteellinen remontti. OH3R:lle varattiin tila isonsalin oikeaan takanurkkaan. Lattiaan porattiin riittävän iso reikä aseman kaapeliin läpivienttiä varten.

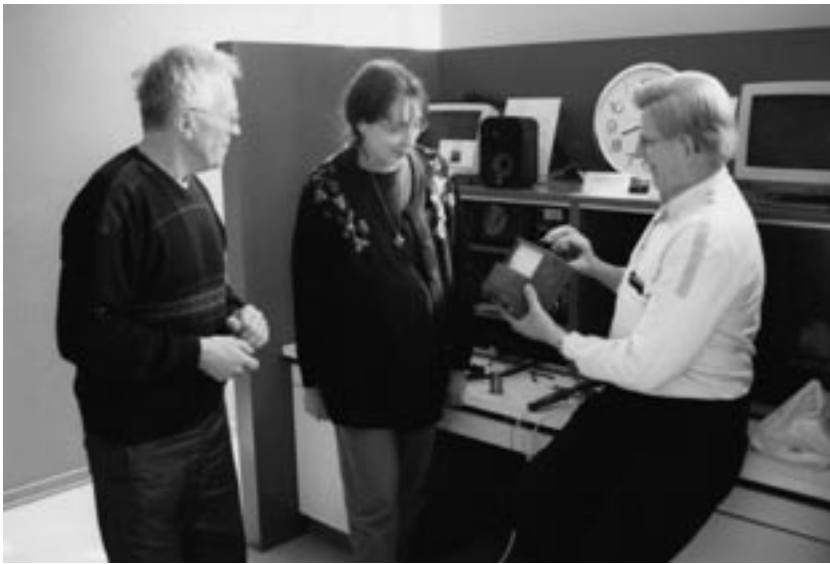
Museon tilojen suunnittelija edellytti kalustukselta tiettyä "formaattia". Turvallisuussyistä kaikki radioaseman laitteet oli saatava lukittuun kaappiin. Käyttäjät eli radioamatöörit edellyttivät helppoa käytettävyyttä. Tästä aiheutui jonkin asteinen ristiriita, josta selvittiin ajatusten vaihdolla. Niinpä laitteetkin saatiin mahtumaan "pömpelin" sisään, jossa ne ovat turvassa asiattomalta käytöltä ja anastuksilta. Käytettävyyden edellyttämät muutokset asennuksissa ja uudet laitteet ovat aiheuttaneet ongelmia tilojen pienuuden takia. Niistä on kuitenkin selvitty huumorilla ja kekseliäisyydellä.

Unto Kokkarinen OH3UK lahjoitti ja asensi laitetilaan radioamatöörikäyttöön muuntamansa "Mopet", joista toista käytettiin kahden metrin toistimen kanssa ja toista pakettiradion sekä DX-klustereiden kanssa. Uudessa paikassa lähdettiin alkuun varsin vaatimattomilla antenneilla. HF-alueelle rakennettiin Windom, joka sijaitsi museorakennuksen pituussuunnassa aivan sen vieressä oleviin puihin tukeutuen. Kahden metrin lanka-antenni ripustettiin asemakaapin taakse. Sillä tavoitettiin Lahden toistin ja pakettiradiopostilaatikko, jotka sijaitsivat radiomäellä. Museon johto suhtautui aseman kehittämiseen erittäin myönteisesti. Onhan toimiva radioamatööri-asema erinomainen väline mainostaa museota ympäri maailmaa. Museorakennuksen katolle saatiin hyvin pian 5-elementtinen kuuden alueen jagi Fritz FBDX 506. Yhteyksiä pidettiin runsaasti. Kymmenen metrin aluetta myöten kelit olivat auki. Katolle asennettiin myös jagit kahdelle metrille ja seitsemälle kymmenelle sentille. Kerholaiset tekivät kaikki asennustyöt. Kaikki koaksiaalikaapelit ja kääntömoottorien ohjauskaapelit ovat piilossa kaapelikouruissa.

Kommelluksiakin on sattunut. Ajan mittaan kyseinen jagi pääsi liukumaan alaspäin sen verran, että mastoputki esti antennin käännön. Ensin antennia yritettiin nostaa siten, että Juha Nieminen OH3MHA kiipesi mastoputkea kuin orava ja yritti sitten nostaa antennia. Se ei onnistunut. Samalla kuului ukkosen jyrynää ja musta pilvi lähestyi hyvää vauhtia. Juhaa hoputettiin kiireesti alas. Parin minuutin päästä ensimmäinen salama iski radiomäen alla olevan ratapihan vaihteisiin rikkoen elektroniikkaa. Antennityö jäi sillä kertaa tekemättä.

Myöhemmin museon katon korjauksen yhteydessä käytössä oli nosturi, jota käyttäen antennia nostettiin riittävästi. Kun työparin piti tulla alas korista, nosturi meni jumiin. Siellä sitten odoteltiin korjaajia ja ihailtiin maisemia. Taisi mennä pari tuntia ennen kuin pääsimme alas. Onneksi oli hyvä ilma.

OH3R kärsi häiriöstä, joita Unto OH3UK ja Kai Nilakari OH3WE metsästäivät yhdessä THK:n tutkijoiden kanssa. Häiriö todettiin johtuvan ilmastointilaitteiden ohjeiden vastaisesta asennuksesta. Kotimaan yhteyksiin tarkoitetun 80 metrin alueen käyttö oli lähes mahdotonta. Lopulta laitteiston myynyt firma uusi koko ilmastoinnin asennuksen ja katso, häiriö katosi! Suoritettu uusintamittaus vahvisti tuloksen. Myöhemmin häiriötaso on taas noussut. Osasyynä lienee erilaisissa elektronisissa laitteissa, joita museolla on runsaasti. Häiriöaltis 80 metrin alue saatiin



Retu OH3WK lahjoittaa löytämänsä Arvi Hauvosen virtamittarin Museolle, vastaanottajana Suvi OH3JJU ja todistajana Pena OH3TY

joiden korjaaminen kävi kalliiksi. Museon johdolta saatiin lupa uuden hankkimiseen. Lokakuun alussa uusi IC-746 ilmestyi OH3R:n pöydälle ja vahna radio museoitui.

Museon toimistosta aikanaan saatu käytetty tietokone tuli tarinansa loppuun kesän 2005 alussa, kun tilalle saatiin jälleen käytetty mutta laadukkaampi kone, nyt Tiirismaan kuntainyhtymältä. Asennuksen hoiti tasokkaasti kerhon jäsen Jussi OH3GGM.

OH3R kilpailuissa

Radioamatöörien liikennekilpailut tarjoavat tilaisuuden työskennellä lyhyessä ajassa paljon asemia. Lähettämällä QSL-kortti, joka yhteydestä tehdään asemaa ja samalla museota laajalti tunnetuksi. Toisaalta museon aukioloajat rajoittavat mahdollisuutta osallistua pitkäkestoisin kansainvälisiin kilpailuihin paitsi korkeintaan näytösmielessä museolla vieraileville. Kuitenkin tunnettiin tarvetta saada OH3R ääneen myös kilpailuissa. Erinomaisen tilaisuuden tarjosivat ns. tiistaitestit eli korkeintaan neljä tuntia kestävät kilpailut 144 ja 430 MHz:llä. Ensimmäisen kerran kilpailuun osallistuttiin 4.4.-95 kahdella metrillä. Jatkoa seurasi 11.4. 70 cm:llä. Paikka oli vanha kerhorakennus, radion ja antennit lainasi kerho ja maston Retu OH3WK. Muutama kisa päästiin ajamaan kunnes tuli tyly käsky lopettaa toiminta kyseisissä tiloissa. Ne tarvittiin muuhun käyttöön.

HF:llä ei ole juuri kilpailtu paitsi viime vuosina uusien radioamatöörimääräysten annettua mahdollisuuden ns "second operator" työskentelyyn. Teemu niminen nuorimies osallistui hyvin tuloksin muutamaan kotimaiseen kilpailuun Penan OH3TY ohjauksella. Sunnuntaipäivystyksen yhteydessä on lisäksi pidetty joitakin kansainvälisiä kilpailuyhteyksiä. Kunniakirjakin löytyy tuloksena ensimmäisestä sijasta ARRL:n kilpailussa pienellä teholla puheella 10 metrin alueella.

Lopuksi hieman tilastotietoa

Kesäkuun 2005 alkuun mennessä Lahden Radioamatöörikerhon jäsenet ovat päivystäneet sunnuntaisin tai erilaisissa museon tapahtumissa Arvi Hauvosen muistoasemalla noin 600 kertaa eli noin 1800 tuntia. Lisäksi tulevat antenni- ja aseman toimintaan liittyvät talkoot, joita on ollut runsaasti. Asemapäiväkirjat kertovat, että yhteyksiä on pidetty yli 3300 ja eri radioamatöörimaita työskennelty yli 150. Lähes koko ajan kerhon yhteyshenkilö on ollut Pentti OH3TY.

kuntoon, kun sitä varten rakennettiin Jaakko Niemisen OH3LV suunnittelema vaakaluuppi. Se sijaitsee lähellä vanhaa asemarakennusta aivan Päijät Vision peiliantennien edessä.

Muuton jälkeen kerhon yhdyshenkilönä on toiminut Pentti Lareva OH3TY.

Museoasemaa OH3R aktivoitiin sunnuntaisin. Asemalla vieraili kesän aikana muutama ulkomainenkin hamssi aktivoimassa asemaa omalla äidinkielellään, joku jopa omalla kutsullaankin! Kukapa ulkomaan elävä kaikkia THK:n määräyksiä niin tarkasti tuntee. Tekeväälle sattuu. Ao.ohjeesta on nyt tehty englanninkielinen tiivistelmä asemalle muistin tueksi.

Kesällä 2000 eritasoisten käyttäjien "rasittama" JST-135 alkoi temppuilla. Liekö syynä ollut myös umpinainen tila, jossa laite kävi liian kuumana. Tuli erilaisia vikoja,

ONNITTELUT 75-VUOTIAALLE LAHDEN RADIOAMATÖÖRIKERHOLLE

RADIO- JA TV-MUSEOSÄÄTIÖ



N-Paino tarjoaa asiakkailleen:

- Digi- sekä offset-painetut työt.
- Ammattitaitoa monipuolisten painotöiden valmistuksessa.
- Työt muutaman kymmenen kappaleen painosmääristä kymmeneen tuhansiin kappaleisiin.
- Lyhyet ja varmat toimitusajat.
- Henkilökohtaista asiakaspalvelua myynnistä lähettipalveluun.

**N-Paino onnittelee 75-vuotiasta
Radioamatöörikerhoa!**

Svinhufvudinkatu 21 15110 Lahti

Puh. (03)-882 100 Fax (03)-882 1010

www.n-paino.fi





OH3AC/OHØ

Åland islands

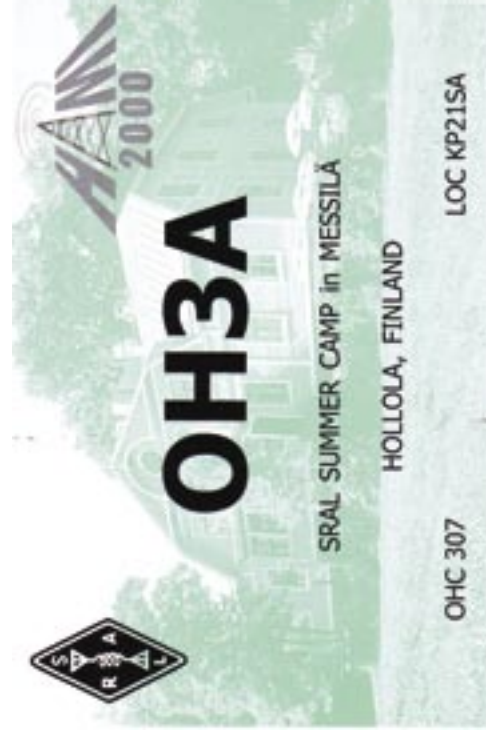
TO RADIO

Confirming QSO / SWL -rpt
date .199 UTC
RST on MHz
mode two-way A1A J3E
TKS es 73 Hpe CUAGN
PSE / TKX QSL

Op OH _____

GTH: Solvik
Hummelrand
OHC 006

Läiden Radiomobiilitie 17
PL 14, SF-03141 LAHTI, FINLAND



WORLD SKI CHAMPIONSHIPS

OH3AC

QSO of 1/3 at 17.30 GMT 3.7 Mc R-S-T 8940

LAHTI 1-9.3.1958

To Radio *OH3RD*

Radio -3QF



**O
H
3
A
C**

